

استاندارد ملی ایران
۱۳۹۹
چاپ اول
۶۶۶۹

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran
سازمان ملی استاندارد ایران
Iranian National Standardization Organization

INSO
6669
1st Edition
2021

Modification of
ISO 24513:
2019

فعالیت‌های خدمات‌رسانی مرتبط با سامانه‌های
تامین آب آشامیدنی، فاضلاب و سیلاب - واژه‌نامه

**Service activities relating to drinking
water supply, wastewater and
stormwater systems- Vocabulary**

ICS: 01.040.13; 03.080.30; 13.060.20; 13.060.30

سازمان ملی استاندارد ایران

تهران، ضلع جنوب غربی میدان ونک، خیابان ولیعصر، پلاک ۲۵۹۲

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۶۱۳۹ تهران - ایران

تلفن: ۸۸۸۷۹۴۶۱-۵

دورنگار: ۸۸۸۸۷۱۰۳ و ۸۸۸۸۷۰۸۰

کرج، شهر صنعتی، میدان استاندارد

صندوق پستی: ۳۱۵۸۵-۱۶۳ کرج - ایران

تلفن: (۰۲۶) ۳۲۸۰۶۰۳۱-۸

دورنگار: (۰۲۶) ۳۲۸۰۸۱۱۴

رایانمۀ: standard@isiri.gov.ir

وبگاه: <http://www.isiri.gov.ir>

Iranian National Standardization Organization (INSO)

No. 2592 Valiasr Ave., South western corner of Vanak Sq., Tehran, Iran

P. O. Box: 14155-6139, Tehran, Iran

Tel: + 98 (21) 88879461-5

Fax: + 98 (21) 88887080, 88887103

Standard Square, Karaj, Iran

P.O. Box: 31585-163, Karaj, Iran

Tel: + 98 (26) 32806031-8

Fax: + 98 (26) 32808114

Email: standard@isiri.gov.ir

Website: <http://www.isiri.gov.ir>

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

سازمان ملی استاندارد ایران به موجب بند یک ماده ۷ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد، ابلاغ شده در دی ماه ۱۳۹۶، وظیفه تعیین، تدوین، به روزرسانی و نشر استانداردهای ملی را بر عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب‌نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرفکنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیردولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی‌نفع و اعضای کمیسیون‌های مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیته ملی مرتبط با آن رشتہ طرح و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی‌صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیته ملی طرح، بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شود که بر اساس مقررات استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که در سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌شود به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکترونیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرفکنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست‌محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری کند. سازمان می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری کند. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدور گواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست‌محیطی، آزمایشگاه‌ها و مراکز واسنجی (کالیبراسیون) وسائل سنجش، سازمان ملی استاندارد این‌گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یکاهای واسنجی وسائل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبهای و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2- International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Métrologie Legale)

4- Contact point

5- Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

«فعالیت‌های خدماترسانی مرتبط با سامانه‌های تامین آب آشامیدنی، فاضلاب و سیلاب - واژه‌نامه»

سمت و/یا محل اشتغال:

رئیس گروه استانداردها، ضوابط و معیارهای فنی آب و آبفا- دفتر
استانداردها و طرح‌های آب و آبفا- وزارت نیرو

رئیس:

اطاعتگر، زهرا
(کارشناسی ارشد مدیریت اجرایی)

دبیر:

کارشناس گروه استانداردها، ضوابط و معیارهای فنی آب و آبفا-
دفتر استانداردها و طرح‌های آب و آبفا- وزارت نیرو

جعفری، مریم
(دکتری مهندسی پلیمر)

اعضا: (اسمی به ترتیب حروف الفبا)

مدیر طرح طاهای و عضو رسمی- پژوهشگاه استاندارد

آژیده، علی‌اکبر

(کارشناسی ارشد مهندسی شیمی- بیوتکنولوژی)

کارشناس عمران- شرکت مهندسی مشاور مهاب قدس (سهامی
خاص)

اسدخدت، علیرضا

(کارشناسی ارشد مهندسی عمران- آب و فاضلاب)

کارشناس دفتر تدوین استانداردهای ملی- سازمان ملی استاندارد
ایران

روح‌بخشان، سامان

(کارشناسی مهندسی مکانیک- حرارت و سیالات)

مدیر توسعه و بهره‌برداری تصفیه‌خانه‌های فاضلاب - شرکت آب و
فاضلاب شیراز (سهامی خاص)

زارع، بهزاد

(کارشناسی ارشد مهندسی عمران- محیط‌زیست)

معاون نظارت بر بهره‌برداری- شرکت آب و فاضلاب غرب استان
تهران (سهامی خاص)

زمان‌دار، مهدی

(کارشناسی مهندسی برق)

کارشناس پژوهشی- پژوهشگاه ملی اقیانوس‌شناسی و علوم
جوی- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شیجونی فومنی، ندا

(کارشناسی ارشد شیمی تجزیه)

کارشناس مسئول تأسیسات تصفیه‌خانه فاضلاب- شرکت
مهندسی آب و فاضلاب کشور(سهامی خاص)

فائزی رازی، دادمهر

(کارشناسی ارشد مهندسی بهداشت محیط)

کارشناس طرح تهیه ضوابط و معیارهای فنی صنعت آب کشور-
وزارت نیرو

کنعانی، شهریار

(کارشناسی ارشد مهندسی عمران- محیط‌زیست)

کارشناس دفتر تدوین استانداردهای ملی- سازمان ملی استاندارد
ایران

گلستانی عراقی، سعید

(کارشناسی مهندسی فن‌آوری الکترونیک صنعتی)

سمت و/یا محل اشتغال:

کارشناس دفتر مطالعات تطبیقی و مشارکت در تدوین استانداردهای بین‌المللی- سازمان ملی استاندارد ایران

اعضا: (اسمی به ترتیب حروف الفبا)

نیکبین، حمیده

(کارشناسی ارشد صنایع غذایی)

رئیس‌گروه بهره‌برداری آب- شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور(سهامی خاص)

واعظ تهرانی، مهسا
(دکتری مهندسی علوم آب- سازه‌های آبی)

عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی

هاشمی، سیدحسین
(دکتری مهندسی محیط زیست)

عضو هیات علمی دانشگاه تهران

یاسی، مهدی
(دکتری مهندسی رودخانه)

ویراستار:

کارشناس تدوین- اداره کل استاندارد استان خوزستان

شیرالی، لیلا

(کارشناسی ارشد شیمی معدنی)

فهرست مندرجات

صفحه

عنوان

ز	پیش‌گفتار
۱	۱ هدف و دامنه کاربرد
۱	۲ مراجع الزامی
۱	۳ اصطلاحات، تعاریف و کوتاه‌نوشت‌ها
۱	۱-۳ مفاهیم مرتبط با سازمان
۱۳	۲-۳ مفاهیم مرتبط با نوع و حجم آب
۱۹	۳-۳ مفاهیم مرتبط با واحدهای خدمات‌رسان آب و آبفا
۳۸	۴-۳ مفاهیم مرتبط با کاربری آب
۴۲	۵-۳ مفاهیم مرتبط با مدیریت دارایی‌ها و سیستم‌های دارایی
۵۲	۶-۳ مفاهیم مرتبط با دارایی‌ها
۵۷	۷-۳ مفاهیم مرتبط با فرایند
۶۵	۸-۳ مفاهیم مرتبط با الزام
۶۷	۹-۳ مفاهیم مرتبط با عملکرد
۷۳	۱۰-۳ مفاهیم مرتبط با اطلاعات
۷۵	پیوست الف (آگاهی‌دهنده) اصطلاحات انگلیسی به ترتیب حروف الفبا
۸۲	پیوست ب (آگاهی‌دهنده) روابط مفاهیم و نمایش ترسیمی
۹۷	پیوست ت (آگاهی‌دهنده) تغییرات اعمال شده در این استاندارد در مقایسه با منبع
۹۹	کتاب‌نامه

پیش‌گفتار

استاندارد «فعالیت‌های خدمات‌رسانی مرتبط با سامانه‌های تامین آب آشامیدنی، فاضلاب و سیلاب- واژه‌نامه» که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط بر مبنای پذیرش استانداردهای بین‌المللی / منطقه‌ای به عنوان استاندارد ملی ایران به روش اشاره شده در مورد پ، بند ۷، استاندارد ملی ایران شماره ۵ تهیه و تدوین شده، در یکصどهشتمین اجلاسیه کمیته ملی استاندارد آب و آبفا مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۳ تصویب شد. اینک این استاندارد به استناد بند یک ماده ۷ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد ، ابلاغ شده در دی ماه ۱۳۹۶، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

استانداردهای ملی ایران بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۵ (استانداردهای ملی ایران- ساختار و شیوه نگارش) تدوین می‌شوند. برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در صورت لزوم تجدیدنظر خواهند شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح یا تکمیل این استانداردها ارائه شود، در هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط، مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی ایران استفاده کرد.

این استاندارد ملی بر مبنای پذیرش استاندارد بین‌المللی / منطقه‌ای زیر به روش «ترجمه تغییریافته» تهیه و تدوین شده و شامل ترجمه تخصصی کامل متن آن به زبان فارسی همراه با اعمال تغییرات با توجه به مقتضیات کشور است:

ISO 24513: 2019, Service activities relating to drinking water supply, wastewater and stormwater systems- Vocabulary

فعالیت‌های خدماترسانی مرتبط با سامانه‌های تامین آب آشامیدنی، فاضلاب و سیلاب - واژه‌نامه

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، تعریف و تسهیل ادراک عمومی واژگان مربوط به تامین و مدیریت فعالیت‌های خدماترسانی مرتبط با سامانه‌های تامین آب آشامیدنی، فاضلاب و سیلاب است.

در این استاندارد، مفاهیم مجزا را به گونه‌ای تعریف می‌کند تا واژه‌ای رایج برای ذی‌نفعان علاقه‌مند به خدماترسانی در حوزه تامین آب ایجاد شود.

تعاریف زیر در دامنه کاربرد این استاندارد قرار می‌گیرند:

- تعریف واژگان رایج برای ذی‌نفعان مختلف؛
- تعریف اجزای کلیدی و مشخصه‌های خدماترسانی به کاربران؛
- تعریف اجزای سامانه‌های تامین آب آشامیدنی، فاضلاب و سیلاب.

۲ مراجع الزامی

این استاندارد مراجع الزامی ندارد.

۳ اصطلاحات، تعاریف و کوتاه‌نوشت‌ها

در این استاندارد، اصطلاحات و تعاریف زیر به کار می‌روند^۱:

۱-۳

مفاهیم مرتبط با سازمان

۱- اصطلاحات و تعاریف به کار رفته در استانداردهای ISO و IEC در وبگاه www.iso.org/obp و www.electropedia.org/ و قابل دسترس است.

سازمان

organization

شخص یا گروهی از کارکنان که برای دستیابی به اهداف (مطابق با زیربند ۱-۳-۵) خود، وظایف خاص خود را همراه با مسئولیت‌ها، اختیارات و روابط برعهده دارند.

یادآوری ۱- مفهوم سازمان شامل شخص، تاجر منفرد، شرکت، گروه مجتمع شرکت‌ها، موسسه تجاری، بنگاه کسب و کار، تجارت‌خانه، تشکیلات اقتصادی، نهاد مرجع، شراکت بین بنگاهی، بنیاد خیریه یا موسسه، یا قسمتی یا ترکیبی از آن‌ها، چه به صورت سهامی یا غیر سهامی، اعم از ثبت شده یا از بخش عمومی یا خصوصی است. اما تنها به این موارد محدود نیست.

یادآوری ۲- در این استاندارد، به طور معمول سازمان هدف، واحدهای خدمات‌رسان آب و آبفا (مطابق با زیربند ۱-۳-۳) هستند.

[منبع: برگرفته از زیربند ۳.۱ و SL Annex 2 راهنمای ISO/IEC Directives Part 1: 2018 و «تغییر یافته»- یادآوری ۲ اضافه شده است.]

۲-۱-۳

مدیریت

management

فعالیت‌های هماهنگ‌شده برای هدایت و کنترل واحدهای خدمات‌رسان آب و آبفا (مطابق با زیربند ۱-۳-۳) است.

یادآوری ۱- مدیریت می‌تواند شامل تعیین خطمشی‌ها (مطابق با زیربند ۱-۳-۴)، اهداف (مطابق با زیربند ۱-۳-۵) و فرایندهایی (مطابق با زیربند ۱-۷-۳) برای دستیابی به این اهداف باشد.

یادآوری ۲- واژه «مدیریت» گاهی به کارکنان یعنی یک شخص یا گروهی از کارکنان با مسئولیت و اختیارات برای هدایت و کنترل خدمات (مطابق با زیربند ۱-۳-۷) اشاره دارد. هرگاه «مدیریت» با این مفهوم به کار رود، بهتر است برخی از عبارت‌های توصیف‌گر برای جلوگیری از بروز ابهام در مفهوم «مدیریت» به گونه‌ای که در بالا تعریف شده است، استفاده شود. برای مثال، عبارت «مدیریت بهتر است .....» درست نیست. در حالی که عبارت «گروه مدیریت بحران بهتر است .....» قابل قبول است. در غیر این صورت باید برای انتقال مفهوم مرتبط با کارکنان، واژه‌های دیگری مانند «مدیریتی» یا «کار گرفته شود».

یادآوری ۳- اصطلاح «مدیریت» می‌تواند با دامنه‌ای خاص که به آن اشاره شده است، توصیف شود. مانند: مدیریت سلامت عمومی، مدیریت زیستمحیطی^۱ و مدیریت ریسک (مطابق با زیربند ۱-۳-۶).

[منبع: برگرفته از زیربند ۳-۳-۳ استاندارد ملی ایران- ایزو ۹۰۰۰: سال ۱۳۹۶ - «تغییر یافته»- « واحد خدمات رسان آب و آبفا» جایگزین «یک سازمان» در تعریف و «یک خدمت» جایگزین «یک سازمان» در یادآوری ۲ و یادآوری ۳ اضافه شده است.]

۳-۱-۳

سیستم مدیریت

management system

مجموعه‌ای از اجزای مرتبط به هم یا متعامل یک سازمان (مطابق با زیربند ۱-۱-۳) برای تعیین خطمشی‌ها (مطابق با زیربند ۴-۱-۳)، اهداف (مطابق با زیربند ۱-۳-۵) و فرایندها (مطابق با زیربند ۱-۷-۳) برای دستیابی به آن اهداف است.

یادآوری ۱- یک سیستم مدیریت می‌تواند به یک یا چند رشته تخصصی پردازد.

یادآوری ۲- اجزای سیستم مدیریت، ساختار سازمان، نقش‌ها و مسئولیت‌ها، طرح‌ریزی، بهره‌برداری (مطابق با زیربند ۳-۵-۳-۱۰)، خطمشی‌ها، رویه‌ها، مقررات، باورها، اهداف و فرایندها را برای دستیابی به اهداف سازمان تعیین می‌کند.

یادآوری ۳- دامنه شمول یک سیستم مدیریت می‌تواند برای کل سازمان، حوزه‌های کاری خاص و معینی از سازمان، بخش‌های خاص و معینی از سازمان یا برای یک یا چند حوزه کاری در میان گروهی از سازمان‌ها باشد.

[منبع: زیربند ۳-۵-۳ استاندارد ملی ایران- ایزو ۹۰۰۰: سال ۱۳۹۶]

۴-۱-۳

خطمشی

policy

مقاصد و جهت‌گیری یک سازمان (مطابق با زیربند ۱-۱-۳) آن‌گونه که به صورت رسمی توسط مدیریت رده بالای (مطابق با زیربند ۱-۷-۱) آن بیان شده است.

[منبع: زیربند 3.7 و SL Annex 2 راهنمای ISO/IEC Directives Part 1: 2018]

۵-۱-۳

هدف

منظور

objective

نتیجه‌ای که قرار است به دست آید.

یادآوری ۱- یک هدف می‌تواند راهبردی، تاکتیکی یا عملیاتی باشد.

یادآوری ۲- اهداف می‌توانند به حوزه‌های مختلفی مرتبط باشند (مانند اهداف مالی، سلامت، ایمنی و زیستمحیطی) و می‌توانند در سطوح متفاوتی (مانند راهبردی، در سرتاسر سازمان، پروژه، محصول و فرایند (مطابق با زیربند ۳-۷-۱)) به کار روند.

یادآوری ۳- هدف می‌تواند به صورت‌های دیگر هم بیان شود، به طور مثال به عنوان نتیجه مورد نظر، مقصود، معیار عملیاتی، به عنوان هدف XXX یا از طریق استفاده از سایر واژه‌ها با معنای مشابه.

یادآوری ۴- در مضمون سیستم‌های مدیریت (مطابق با زیربند ۳-۱-۳) XXX، برای دستیابی به نتایج خاص، اهداف XXX همخوان با خطمشی (مطابق با زیربند ۴-۱-۳) XXX، توسط سازمان (مطابق با زیربند ۳-۱-۱) تعیین می‌شود.

یادآوری ۵- XXX توصیف‌گر استاندارد سیستم مدیریت با ویژگی خاص (به عنوان مثال امنیت فناوری اطلاعات، محیط‌زیست، کیفیت، بهره‌وری آب) است که نیاز به جاگذاری دارد.

[منبع: برگرفته از زیربند 3.8 و SL Annex 2 راهنمای ISO/IEC Directives Part 1: 2018 «تغییر یافته»- یادآوری ۵ اضافه شده است.]

۶-۱-۳

ریسک

risk

در صورتی که مخاطره‌ای (مطابق با زیربند ۳-۳-۳) در سامانه تامین آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۳-۱۲-۵-۲)، سامانه فاضلاب (مطابق با زیربند ۳-۱۲-۵-۳) یا سامانه سیلاب (مطابق با زیربند ۳-۱۲-۵-۵) رخ دهد، ترکیبی از احتمال وقوع یک رویداد مخاطره‌آمیز (مطابق با زیربند ۳-۳-۱-۴۰) و شدت پیامدها (مطابق با زیربند ۳-۳-۵۷) ناشی از آن، است.

یادآوری ۱- اغلب، ریسک با توجه به پتانسیل وقوع رویداد (مطابق با زیربند ۳-۳-۲۲) یا پیامدهای وقوع آن یا ترکیبی از این دو مشخص می‌شود.

یادآوری ۲- اصطلاح انگلیسی «likelihood» در برخی زبان‌ها معادل ندارد، در مقابل، اغلب معادل اصطلاح «احتمال»^۱ استفاده می‌شود. با این حال در انگلیسی «probability» (احتمال) اغلب به عنوان یک اصطلاح ریاضی تفسیر می‌شود. بنابراین در اصطلاحات مدیریت ریسک، «likelihood» با این هدف استفاده می‌شود که همان تفسیری را داشته باشد که اصطلاح احتمال در بسیاری از زبان‌های غیرانگلیسی دارد.

یادآوری ۳- وقتی عدم قطعیت به دلیل (حتی جزئی و نه کلی) کمبود اطلاعات (مطابق با زیربند ۳-۱-۱۰) مربوط به درک یا دانش یک رویداد، پیامد یا احتمال^۲ آن باشد، مخاطره به عنوان تاثیر عدم قطعیت بر اهداف (مطابق با زیربند ۳-۱-۳) نیز می‌تواند ریسک تعریف شود.

[منبع: برگرفته از زیربند ۶-۲ استاندارد ملی ایران ۱۵۶۶۴: سال ۱۳۹۸- «تغییر یافته»- به سامانه‌های فاضلاب و سیلاب توسعه داده شده و یادآوری‌های ۱ تا ۳ اضافه شده است.]

1- Probablity
2- Likelihood

مدیریت رده بالا

top management

شخص یا گروهی از کارکنان که یک سازمان (مطابق با زیربند ۱-۱-۳) را در بالاترین سطح، هدایت و کنترل می‌کنند.

یادآوری ۱- مدیریت رده بالا، قدرت آن را دارد که درون سازمان اختیارات را تفویض و منابع را تامین کند.

یادآوری ۲- اگر دامنه شمول سیستم مدیریت (مطابق با زیربند ۳-۱-۳) فقط قسمتی از یک سازمان را پوشش دهد، در این صورت اصطلاح مدیریت رده بالا، به آنهایی که آن قسمت از سازمان را هدایت و کنترل می‌کنند، اطلاق می‌شود.

[ISO/IEC Directives Part 1: 2018 Appendix 2 و Annex SL 3.5]

صاحب نفع

گروه‌دار

طرف ذی نفع

stakeholder

interested party

شخص یا سازمانی (مطابق با زیربند ۱-۱-۳) که می‌تواند بر یک تصمیم یا فعالیت تاثیر گذارد، یا از آن تاثیر پذیرد یا خود را متاثر از آن بداند.

مثال: کاربران (مطابق با زیربند ۴-۸-۱-۳) و مالکین ساختمان‌ها، مقام صلاحیت‌دار مربوط (مطابق با زیربند ۱-۸-۱-۳)، نهادهای مسئول (مطابق با زیربند ۳-۸-۱-۳)، بهره‌برداران (مطابق با زیربند ۲-۸-۱-۳)، کارکنان بهره‌بردار، ارائه‌کنندگان محصول برونو سازمانی و ارائه‌کنندگان دیگر خدمات (مطابق با زیربند ۳-۳-۷)، پیمانکاران، اجتماعات (مطابق با زیربند ۱-۳-۸-۱-۳)، مشتریان و انجمن‌های زیست‌محیطی، موسسات مالی، سازمان‌های علمی و فنی، آزمایشگاه‌ها.

یادآوری ۱- گاهی ذی نفعان، منفعت مادی از عملکرد (مطابق با زیربند ۳-۹-۱) یا موفقیت سازمان خواهند داشت.

یادآوری ۲- در کاربرد این استاندارد، محیط‌زیست (مطابق با زیربند ۳-۱-۳-۸-۶) به عنوان یک ذی نفع خاص در نظر گرفته می‌شود.

[ISO/IEC Directives Part 1: 2018 Appendix 2 و Annex SL 3.2]

[«تغییر یافته»- مثال و یادآوری‌های ۱ و ۲ اضافه شده است.]

مقام صلاحیت‌دار مربوط

relevant authority

سازمانی (مطابق با زیربند ۱-۱-۳) با قدرت کنترل قانونی مناسب است.

مثال: دولت ملی، استانی یا محلی، دستگاه‌های عمومی، تنظیم‌کنندگان مقررات.^۱

یادآوری ۱- مقام صلاحیت‌دار یک گروه از صاحبان نفع (مطابق با زیربند ۱-۸) هستند.

یادآوری ۲- برای یک واحد خدمات‌رسان آب و آبفا (۱-۳-۳)، چندین مقام صلاحیت‌دار مربوط می‌توانند وجود داشته باشند که هر کدام در دامنه‌های متفاوتی صلاحیت دارند.

[منبع: برگرفته از زیربند ۱-۳-۱ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۴۶۱: سال ۱۳۹۶ - «تغییریافته»- مثال و یادآوری‌های ۱ و ۲ اضافه شده است.]

بهره‌بردار

operator

شخص یا سازمانی (مطابق با زیربند ۱-۱-۳) که فرایندها (مطابق با زیربند ۱-۷-۳) و فعالیت‌های ضروری برای ارائه یک خدمت (مطابق با زیربند ۱-۳-۷) را به صورت روزمره انجام می‌دهد.

مثال ۱- در مواردی که نهاد مسئول (مطابق با زیربند ۱-۳-۸) و بهره‌بردار به صورت قانونی از هم متمایز نشده‌اند: یک بخش فنی در یک شهرداری، قسمت خاصی از یک مرجع منطقه‌ای.

مثال ۲- در مواردی که نهاد مسئول و بهره‌بردار به صورت قانونی از هم متمایز شده‌اند: سازمان عمومی، یک شرکت سهامی عام خصوصی، یک پیمانکار کوچک، یک سازمان مردم نهاد (NGO)^۲، یک شرکت تعاونی.

یادآوری ۱- یک واحد خدمات‌رسان آب و آبفا (مطابق با زیربند ۱-۳-۳) می‌تواند یک یا چند بهره‌بردار داشته باشد، برای مثال بهره‌بردار جداگانه برای بهره‌برداری (مطابق با زیربند ۱۰-۵-۳) از تجهیزات نصب شده، صدور قبض‌ها و صورتحساب‌ها و خدمات نوسازی. خدمات و مسئولیت‌های آنها توسط نهاد مسئول تعیین می‌شود. بهره‌بردار می‌تواند بخشی از عملیات بهره‌برداری را در صورت تایید و دریافت مجوز از نهاد مسئول، به پیمانکاران دیگر واگذار کند.

یادآوری ۲- بهره‌برداران می‌توانند از نظر قانونی بخشی از نهاد مسئول یا مستقل باشند. آنها می‌توانند عمومی یا خصوصی باشند.

یادآوری ۳- در این استاندارد، منظور از «بهره‌بردار» این نیست که شخصی توسط سازمان استخدام شده باشد تا بخشی از یک تجهیز یا فرایند را بهره‌برداری کند.

1-Regulators

2- Non-government organizations

۳-۸-۱-۳

نهاد مسئول

responsible body

نهادی که مسئولیت قانونی جامع برای خدمات (مطابق با زیربند ۳-۳-۷) تامین آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۱-۲-۲-۳)، فاضلاب (مطابق با زیربند ۲-۲-۳) و سیلاب (مطابق با زیربند ۴-۲-۲-۳) در یک منطقه جغرافیایی معین را بر عهده دارد.

مثال - دولت محلی یا شهری (به عنوان مثال برای روستا، شهرک کوچک یا شهر)، دولت منطقه‌ای، دولت ائتلافی یا ملی به واسطه یک دستگاه مشخص یا یک شرکت خصوصی.

یادآوری ۱ - نهاد مسئول یک بخش از صاحبان نفع (مطابق با زیربند ۳-۱-۸) است.

یادآوری ۲ - نهاد مسئول می‌تواند از نظر قانونی مستقل از بھرہبرداران (مطابق با زیربند ۳-۱-۸-۲) باشد یا نباشد. نهاد مسئول می‌تواند عمومی یا خصوصی باشد.

یادآوری ۳ - نهاد مسئول در چهارچوب قوانین، نظارت و اختیاراتی که توسط مقام صلاحیت‌دار مربوط (مطابق با زیربند ۱-۳-۱-۸) تدوین شده‌است، فعالیت می‌کند. به طور معمول، نهاد مسئول، راهبردها را تهیه و خطمسی‌هایی (مطابق با زیربند ۳-۱-۴) که منطبق بر مشخصات محدوده تحت مسئولیت آن در سازمان (مطابق با زیربند ۱-۱-۳) و واحد خدمات‌رسان آب و آبفا (مطابق با زیربند ۳-۱) مربوط است را پایه‌گذاری می‌کند.

یادآوری ۴ - نهاد مسئول می‌تواند واحد خدمات‌رسان آب و آبفا را به صورت مستقیم با استفاده از یک بھرہبردار داخلی انجام دهد (مدیریت مستقیم یا داخلی «درون سازمانی») یا بھرہبرداری (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۰) را به یک یا چند بھرہبردار و آگذار کند (برون‌سپاری (مطابق با زیربند ۱-۱-۳) یا مدیریت پیمانی).

۴-۸-۱-۳

کاربر

user

عبارت منسوخ شده: مصرف‌کننده^۱

شخص یا گروه یا سازمانی (مطابق با زیربند ۳-۱-۱) که از تحویل آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۳-۲-۲-۱) و خدمات (مطابق با زیربند ۳-۳-۷) مربوط یا از فعالیت‌های خدمات فاضلاب (مطابق با زیربند ۳-۲-۲-۲)، فعالیت‌های خدمات سیلاب (مطابق با زیربند ۴-۲-۲-۳) یا از تحویل و خدمات مربوط به آب بازیافتی (مطابق با زیربند ۳-۲-۲-۳) بھرہمند می‌شود.

یادآوری ۱ - کاربران، طبقه‌ای از صاحبان نفع (مطابق با زیربند ۳-۱-۸) هستند.

یادآوری ۲ - کاربران می‌توانند به بخش‌های مختلف اقتصادی تعلق داشته باشند: کاربران خانگی، تجاری، صنعت، فعالیت‌های ثانوی و کشاورزی.

یادآوری ۳- اصطلاح «مصرف‌کننده» نیز می‌تواند به کار رود، ولی در بیشتر کشورها برای مراجعه به خدمات عمومی، اصطلاح «کاربر» استفاده می‌شود.

۱-۴-۸-۱-۳

کاربر ثبت‌شده

registered user

کاربری (مطابق با زیربند ۴-۸-۱-۳) که اطلاعات (مطابق با زیربند ۱-۱۰-۳) مربوط به آنها، توسط نهاد مسئول (مطابق با زیربند ۳-۸-۱-۳) یا بهره‌بردار (مطابق با زیربند ۲-۸-۱-۳) ثبت شده است.

یادآوری- اصطلاح «مشتری»^۱ می‌تواند به عنوان یک متراծ در نظر گرفته شود، در حالی که مشتری یک رابطه تجاری دارد. برای مثال یک موافقتنامه خدمت (مطابق با زیربند ۱۶-۳-۳) با یک واحد خدمات‌رسان آب و آبفا (مطابق با زیربند ۱-۳-۳) دارد. در حال حاضر اصطلاح «مشتری» به صورت «روابط مشتری» استفاده می‌شود.

۵-۸-۱-۳

اجتماع

community

یک یا چند نفر شخص حقیقی یا حقوقی بر طبق عرف یا قانون ملی، مجموعه‌ای از آنها، گروه‌ها یا سازمانی (مطابق با زیربند ۱-۱-۳) که در زمینه خدمات (مطابق با زیربند ۷-۳-۳) ارائه شده، ذی‌نفع هستند.

۶-۸-۱-۳

محیط‌زیست

environment

محیطی شامل هوا، آب، خاک، منابع طبیعی، گیاهان، جانوران، انسان‌ها و روابط متقابل بین آن‌ها که سازمان (مطابق با زیربند ۱-۱-۳) در آن فعالیت می‌کند.

یادآوری ۱- محیط می‌تواند از درون یک سازمان تا سیستم (مطابق با زیربند ۳-۹-۳) محلی، منطقه‌ای و جهانی گسترش یابد.

یادآوری ۲- محیط را می‌توان در ارتباط با تنوع زیستی، بوم‌سازگان‌ها^۲، اقلیم یا دیگر ویژگی‌ها توصیف کرد.

یادآوری ۳- در این استاندارد، محیط‌زیست به عنوان یک صاحب‌نفع خاص در نظر گرفته می‌شود. تمایلات این صاحب‌نفع (مطابق با زیربند ۱-۱-۸) خاص توسط مقام صلاحیت‌دار مربوط (مطابق با زیربند ۱-۸-۱-۳)، اجتماعات (مطابق با زیربند ۱-۳-۵) یا دیگر گروه‌ها مثل سازمان‌های مردم‌نهاد، می‌تواند ارائه شود.

[منبع: برگرفته از زیربند ۱-۲-۳ استاندارد ملی ایران- ایزو ۱۴۰۰۱: سال ۱۳۹۷ - «تغییر یافته»- یادآوری ۳ اضافه شده است].

1- Customer

2- Ecosystems

۹-۱-۳

زیرساخت

infrastructure

سامانه‌ای (مطابق با زیربند ۳-۹-۳) از امکانات، تجهیزات و خدمات (مطابق با زیربند ۷-۳-۳) مورد نیاز برای بهره‌برداری (مطابق با زیربند ۱۰-۵-۳) یک سازمان (مطابق با زیربند ۱-۱-۳) است.

یادآوری - در واحدهای خدمات رسان آب و آبفا (مطابق با زیربند ۱-۳-۳) پیشنهاد می‌شود که از اصطلاح «زیرساخت» برای تجهیزات و تاسیسات نصب شده، استفاده کرد.

[منبع: برگرفته از زیربند ۲-۵-۳ استاندارد ملی ایران- ایزو ۹۰۰۰: سال ۱۳۹۶ - «تغییر یافته»- یادآوری ۱ اضافه شده است].

۱۰-۱-۳

فناوری

technology

یک زیرساخت (مطابق با زیربند ۳-۱-۹) یا روش خاص است.

۱۱-۱-۳

برون‌سپاری

outsource

ایجاد ترتیباتی که طبق آن یک سازمان (مطابق با زیربند ۱-۱-۳) بیرونی، قسمتی از حوزه‌های کاری یا فرایندهای (مطابق با زیربند ۱-۷-۳) سازمان را انجام می‌دهد.

یادآوری ۱ - یک سازمان بیرونی، سازمانی خارج از دامنه شمول سیستم مدیریت (مطابق با زیربند ۳-۱-۳) است، هر چند حوزه کاری یا فرایند برون‌سپاری شده در محدوده دامنه شمول باشد.

[منبع: زیربند 3.14 و Annex SL و ۲ راهنمای ۲۰۱۸ Directives Part 1: IEC ISO]

۱۲-۱-۳

فعالیت کسب و کار

business activity

اصطلاح فraigیری که همه وظایف، فرایندها (مطابق با زیربند ۱-۷-۳)، فعالیتها و معاملات سازمان (مطابق با زیربند ۱-۱-۳) و کارکنان آن را پوشش می‌دهد.

یادآوری - این اصطلاح شامل حکمرانی عمومی و فعالیتهای تجاری نیز می‌شود.

[منبع: برگرفته از زیربند ۴-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۲-۱۶۹۱۷: سال ۱۳۹۲ - «تغییر یافته»- «یک» حذف شده و دومین جمله یادآوری اضافه شده است.]

۱-۱۲-۱-۳

شاخص فعالیت کسب و کار

BAI

business activity indicator

میزان فعالیت کسب و کار (مطابق با زیربند ۱۲-۱-۳) که بهره‌برداری (مطابق با زیربند ۱۰-۵-۳) کسب و کار اصلی مربوط به یک محل کاربری خاص را در نظر می‌گیرد.

یادآوری- بسته به میزان BAI، استفاده آب (مطابق با زیربند ۲-۴-۳) (شامل هرگونه مصرف آب) متفاوت خواهد بود. به عنوان مثال:

- نسبت حجم آب مصرفی به جرم محصول تولیدی؛
- نسبت حجم آب به کارکنان فعال در کسب و کار؛
- نسبت حجم آب مصرفی به اتاق‌های مهمان.

مثال: مقدار محصول تولید شده، تعداد کارکنان و ارباب رجوع، تعداد اتاق‌های مهمان.

۱۳-۱-۳

اطلاعات مستند

اطلاعات مدون

documented information

اطلاعات (مطابق با زیربند ۱۰-۳-۱) و واسط آن که سازمان (مطابق با زیربند ۱-۳-۱) الزام دارد آنها را کنترل و نگهداری کند.

یادآوری ۱- اطلاعات مستند می‌تواند در هر شکل و واسط و از هر منبعی باشد.

یادآوری ۲- اطلاعات مستند می‌تواند اشاره به موارد زیر باشد:

- سیستم مدیریت (مطابق با زیربند ۳-۱-۳)، شامل فرایندهای (مطابق با زیربند ۳-۷-۱) مرتبط؛
- اطلاعات ایجاد شده به منظور فعالیت سازمان (مستندسازی)؛
- شواهد مربوط به نتایج به دست آمده (سوابق).

[منبع: زیربند 3.11 و SL Appendix 2 راهنمای 2018 IEC/ISO Directives Part 1: و 2]

۱۴-۱-۳

قابلیت اطمینان

reliability

«اطلاعات» میزانی از اعتماد در اطلاعات (مطابق با زیربند ۱۰-۳) برای ارائه دادن یا برای توصیف کردن موضوع مربوط است.

یادآوری- اطلاعات می‌توانند داده‌ها، شاخص‌ها (مطابق با زیربند ۹-۳) یا برآوردها باشد.

۱۵-۱-۳

معادل تمام وقت

full-time equivalent

نسبت کل ساعت‌های صرفشده در یک واحد^۱ به ساعت استاندارد کاری در هر روز است.

یادآوری- این نسبت، تخمینی از اشتغال واقعی واحد را بر حسب ساعت اشتغال در روز فراهم می‌کند و برای تعیین تعداد استفاده‌کنندگان از واحد مورد نظر استفاده می‌شود.

۱۶-۱-۳

طرح راهبردی

strategic plan

سندي که مقصود و اهدافي (مطابق با زيرbند ۱-۳-۵) را مشخص می‌کند تا توسيط يك سازمان (مطابق با زيرbند ۱-۱-۳) در بلندمدت برای پشتيبانی از ماموريت و پاي‌بندی به ارزش‌های سازمان دنبال شود.

[منبع: برگرفته از زيرbند 2.2، ISO 17469-1: 2015- «تغيير يافته»- «دوره بلندمدت» جايگزين «دوره چندساله، به نوعي سه تا پنج سال» شده است.]

۱-۱۶-۱-۳

طرح راهکنشي

tactical plan

سندي که اهدافي (مطابق با زيرbند ۱-۳-۵) را مشخص می‌کند تا توسيط يك سازمان (مطابق با زيرbند ۱-۱-۳) در ميان‌مدت و بر اساس اولويت‌هایي که مطابق با شاخص (مطابق با زيرbند ۹-۳) عملکرد (مطابق با زيرbند ۱-۹-۳)، قيمت، ريسک (مطابق با زيرbند ۱-۳-۶)، احتمال خرابي (مطابق با زيرbند ۱۳-۶-۳) و اندازه خرابي، دنبال می‌شود.

۱-۱-۱۶-۱-۳

طرح عملیاتی

operational plan

مجموعه مستنداتی از روش‌های اجرایی (مطابق با زیربند ۲-۷-۳) و اطلاعات (مطابق با زیربند ۱۰-۳-۱) که تهیه، تدوین، نگهداری و آماده می‌شوند تا برای اجرا و بهره‌برداری (مطابق با زیربند ۱۰-۵-۳) توسعه داده شود.

۱۷-۱-۳

توانمندی

capability

داشتن توانایی انجام فعالیت‌های محول شده است.

یادآوری - اصطلاحات «توانمندی» و «شاپستگی»، اغلب به عنوان مترادف یکدیگر مورد استفاده قرار می‌گیرند. البته تفاوت کوچکی بین این دو اصطلاح وجود دارد. «شاپستگی» (مطابق با زیربند ۱۸-۱-۳) به معنی «توانایی استفاده از دانش و مهارت برای رسیدن به نتایج مورد نظر» است. در مفهوم یک سازمان (مطابق با زیربند ۱-۱-۳) یا یک سیستم خصوصی «توانایی انجام»، نشان‌دهنده وجود شرایط لازم مانند ظرفیت به کارگیری دانش و مهارت است. بنابراین «شاپستگی» شرط لازم برای داشتن «توانمندی» است. پس از تعمیم موضوع در مفهوم یک سازمان یا سیستم خصوصی «توانمندی» را می‌توان به عنوان توان استفاده و به کارگیری (یا ظرفیت به کارگیری) از شاپستگی‌ها برای رسیدن به اهداف مشخص تفسیر کرد. برای جزئیات بیشتر مورد [35] کتاب‌نامه را مطالعه کنید.

[منبع: Adapted from Saxena, K. B., Capabilities versus Competence: How are they Different?]

۱۸-۱-۳

شاپستگی

competence

توانایی به کارگیری دانش و مهارت‌ها برای بدست آوردن نتایج مورد نظر است.

یادآوری - گاهی شاپستگی اثبات شده به عنوان شرایط احراز در نظر گرفته می‌شود.

[منبع: برگرفته از زیربند 3.10 و 2 Annex SL راهنمای 2018 Directives Part 1: تغییر یافته - یادآوری اضافه شده است.]

توسعه پایدار

sustainable development

توسعه‌ای که نیازمندی‌های زیست‌محیطی، اجتماعی و اقتصادی نسل حاضر را بدون لطمہ زدن به توانایی نسل‌های آینده در برآورده کردن نیازهای خود، برآورده سازد.

[منبع: زیربند 3.2، ISO Guide 82: 2014]

۲-۳

مفاهیم مرتبط به نوع و حجم آب

۱-۲-۳

آب باران

rain water

آب حاصل از بارش‌های جوی که هنوز با سطح زمین تماس نیافته است.

[منبع: برگرفته از اصطلاح 57 استاندارد ISO 6107-1: 2004 - «تغییریافته» - عبارت «که هنوز به سطح برخورد نکرده است» جایگزین «که هنوز مواد محلول را از زمین جمع‌آوری نکرده است» شود.]

۲-۲-۳

رواناب

runoff

آب حاصل از باران (مطابق با زیربند ۱-۲-۳) که در یک سطح به سمت یک زهکش، فاضلاب‌رو یا آب پذیرنده جریان می‌یابد.

یادآوری - مثال‌هایی از آب پذیرنده شامل آبخوان، سامانه زهکشی پایدار (مطابق با زیربند ۱-۱۲-۵-۳)، برکه، چشمه، رودخانه، دریاچه، خور یا دریا است.

۱-۲-۲-۳

آب آشامیدنی

drinking water

کلمه نامناسب: آب قابل شرب

آبی که برای مصارف انسانی در نظر گرفته شده است.

یادآوری - الزامات (مطابق با زیربند ۳-۸-۱) مربوط به ویژگی (مطابق با زیربند ۳-۸-۲) کیفیت (مطابق با زیربند ۳-۳-۵۰) آب آشامیدنی، معمولاً توسط مقام صلاحیت‌دار مربوط (مطابق با زیربند ۳-۱-۸-۱) در سطح ملی تدوین می‌شوند. راهنمای [35] الزامات ذکر شده توسط سازمان بهداشت جهانی (WHO)^۱ تدوین می‌شود.

۲-۲-۲-۳

فاضلاب

wastewater

آب حاصل از هر ترکیبی از فعالیت‌های خانگی، موسسات، تجاری یا صنعتی، رواناب‌های (مطابق با زیربند ۳-۲-۲) سطحی و هرگونه ورود و نفوذ آب به صورت تصادفی به شبکه فاضلاب‌رو و شبکه جمع‌آوری سیلاب (مطابق با زیربند ۳-۲-۲-۴) که در نهایت به محیط‌زیست (مطابق با زیربند ۳-۱-۸-۶) یا شبکه فاضلاب‌رو، تخلیه می‌شوند.

یادآوری - فاضلاب می‌تواند در سامانه‌های جداگانه یا سامانه فاضلاب‌رو ترکیبی (مطابق با زیربند ۳-۱-۳-۱۲-۵-۳) جریان یابد.

۱-۲-۲-۲-۳

بخش اصلی فاضلاب خانگی در محل

basic on-site domestic wastewater

آبی که فقط شامل پسماندهای جامد انسانی (مانند مدفوع)، پسماندهای مایع انسانی (مانند ادرار) و آب خاکستری (مطابق با زیربند ۳-۲-۲-۲-۲) ناشی از شستشو است، ولی شامل فاضلاب‌های تجاری و صنعتی تخلیه‌شده نیست.

۲-۲-۲-۲-۳

فاضلاب متعفن

foul wastewater

فاضلاب (مطابق با زیربند ۳-۲-۲-۲) حاصل از فعالیت‌های خانگی، موسسات، اماكن تجاری و صنعتی است.

۳-۲-۲-۲-۳

آب خاکستری

grey water

greywater

gray water

فاضلاب (مطابق با زیربند ۲-۲-۲-۳) حاصل از دوش و وان حمام‌ها، روشور دستشویی، سینک‌های ظرفشویی، لباسشویی‌ها، خشکشویی‌ها به جز فضولات (مطابق با زیربند ۴-۲-۲-۳) و پساب تجاری (مطابق با زیربند ۵-۲-۲-۳) است.

یادآوری ۱- آب خاکستری، آب استفاده شده در کاسه‌های توالت و محلهای دفع ادرار را شامل نمی‌شود.

یادآوری ۲- فاضلاب حاصل از سینک‌های آشپزخانه، پسماند خرد غذایی یا ظرفشویی‌ها را بنا به الزامات (مطابق با زیربند ۱-۸-۳) محلی می‌توان جدا کرد.

۴-۲-۲-۲-۳

فضولات

excreta

پسماندهای تولیدی حاصل از متابولیسم انسانی به شکل جامد یا مایع که عموماً ادرار یا مدفوع هستند.

۵-۲-۲-۲-۳

پساب تجاری

trade effluent

مایعی حاوی ماده و دیگر مواد متعلق در مایع که از هرگونه محل تجارت، کسب و کار، تولید یا فعالیت‌های مهندسی یا ساخت و ساز خارج می‌شود.

یادآوری- پساب‌های تجاری همچنین به پسماندهای تجاری اشاره دارد.

۳-۲-۲-۳

آب بازیافتی

پساب

آب بازچرخانی

آب غیرقابل آشامیدن

reclaimed water

reused water

recycle water

non-drinking water

فاضلابی (مطابق با زیربند ۲-۲-۲-۳) که تا حدود الزامات (مطابق با زیربند ۳-۸-۱) کیفیت (مطابق با زیربند ۳-۳-۵۰) خاص، برای استفاده سودمند مورد نظر تصفیه شده باشد.

یادآوری - مثال‌های فناوری‌های تصفیه شامل میکروفیلتراسیون^۱، اسمز معکوس^۲ و/یا گندزدایی فرابینش^۳ است.

۴-۲-۲-۳

سیلاب

آب سطحی

stormwater

آب حاصل از بارندگی و ذوب شدن برف‌ها است.

یادآوری ۱ - بسته به حجم، سیلاب ممکن است ذخیره شده، به سامانه (مطابق با زیربند ۳-۹-۳) جمع‌آوری راه یافته یا منتقل شود یا استفاده شود (به عنوان مثال آبیاری یا مقاصد آتش‌نشانی) که در نتیجه راهش را به محیط زیست (مطابق با زیربند ۳-۱-۸-۶) باز می‌یابد (به عنوان مثال نفوذ به خاک یا ورود به منابع آب طبیعی).

یادآوری ۲ - سیلاب می‌تواند آلوده باشد.

یادآوری ۳ - سیلاب به کل مقدار رویداد (مطابق با زیربند ۳-۳-۲۲) بارش، مرتبط است.

یادآوری ۴ - در برخی کشورها (به عنوان مثال کشورهای اروپایی) به سیلاب، آب سطحی نیز گفته می‌شود.

1- Microfiltration

2- Reverse osmosis

3- Ultraviolet disinfection

۳-۲-۳

قابلیت اطمینان

reliability

«اطلاعات» به زیربند ۱۴-۱-۳ مراجعه شود.

۴-۲-۳

باقیمانده

residue

محصولات جانبی که از فرایندهای (مطابق با زیربند ۱-۷-۳) مختلف به کاررفته بر روی آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۱-۲-۲-۳)، فاضلاب (مطابق با زیربند ۲-۲-۲-۳) یا سیلاب (مطابق با زیربند ۴-۲-۲-۳) به دست می‌آید.

یادآوری ۱- باقیمانده می‌تواند به شکل مایع، جامد، گاز یا ترکیبی از آنها باشد.

مثال- لجن، سپتاژ^۱، شن و ماسه، گریس، نخاله.

۵-۲-۳

فناوری پایه

basic technology

حداقل تجهیزات و فرایندهای (مطابق با زیربند ۱-۷-۳) مورد نیاز برای تصفیه آب و تحقق اهداف (مطابق با زیربند ۱-۳-۵) تخلیه است.

یادآوری- در این استاندارد، واژه «آب» می‌تواند برای بیان آب آشامیدنی و غیرآشامیدنی، فاضلاب (مطابق با زیربند ۱-۲-۲-۳)، آب بازیافتی (مطابق با زیربند ۳-۲-۲-۳) و سیلاب (مطابق با زیربند ۴-۲-۲-۳) در نظر گرفته شود.

۶-۲-۳

محصول قابل شستشو

flushable product

محصولی که برای تخلیه از طریق شبکه فاضلابرو و سامانه‌های (مطابق با زیربند ۳-۹-۳) تصفیه و جمع‌آوری فاضلاب (مطابق با زیربند ۲-۲-۲-۳)، شامل سامانه‌های تصفیه در محل (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۶) مناسب ارزیابی می‌شوند. به این دلیل که جنس آنها تاثیر منفی بر سامانه‌های تصفیه

فاضلاب نگذاشته و در پساب خروجی سامانه‌های تصفیه در محل، فاضلاب شهری، لجن تصفیه شده و محصولات پس از تصفیه آنها، قابل شناسایی نباشند.

۷-۲-۳

سیل زدگی

آب گرفتگی

بیرون زدگی (فاضلاب)

flooding

شرایطی که در آن آب روی سطح، جریان یابد یا وارد سازه یا محوطه‌ای شود که نباید به آنها ورود کند.

یادآوری ۱ - سیل شامل سیل رودخانه‌ای (مطابق با زیربند ۳-۲-۷-۱)، سیلاب سطحی (مطابق با زیربند ۳-۷-۲)، فاضلابرو، آب زیرزمینی و سیل‌های ساحلی می‌شود.

یادآوری ۲ - این واژه در فاضلابروها معادل بیرون زدگی به کار می‌رود.

۱-۷-۲-۳

سیل رودخانه‌ای

fluvial flooding

سیل زدگی (مطابق با زیربند ۳-۲-۷) که به دلیل حجم یا شدت زیاد آب باران (مطابق با زیربند ۳-۲-۱) در آبراهه‌های طبیعی (سیلاب‌دشت) ایجاد شود.

۲-۷-۲-۳

سیلاب سطحی

pluvial flooding

surface runoff flooding

سیل ناشی از رواناب‌های سطحی است.

سیل زدگی (مطابق با زیربند ۳-۲-۷) که به دلیل آب باران (مطابق با زیربند ۳-۲-۱) قبل از رسیدن به زهکش یا مسیل‌ها روی سطح، انباسته شده یا روان می‌شود.

۸-۲-۳

حجم سیل استثنایی

حجم سیل فرین

EFV

extreme flood volume

حجم رواناب (مطابق با زیربند ۲-۲-۳) که می‌تواند در حوضه آبگیر برای جلوگیری از انتقال جریان زیاد (مطابق با زیربند ۱-۵-۲-۵) در موقع رویداد (مطابق با زیربند ۲۲-۳-۳) بارش‌های شدید، به صورت ایمن جمع‌آوری و کنترل شود.

یادآوری - حجم رواناب شامل جریان سامانه فاضلاب (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۲) نیز می‌شود.

۹-۲-۳

مدیریت یکپارچه حوضه رودخانه

integrated river basin management

فرایند (مطابق با زیربند ۳-۱-۷) هماهنگی حفاظت، مدیریت (مطابق با زیربند ۲-۱-۳)، جمع‌آوری آب باران (مطابق با زیربند ۱-۲-۳)، زمین و منابع مرتبط در بخش‌های مختلف یک حوضه رودخانه است.

یادآوری - مدیریت یکپارچه حوضه رودخانه با عنوان «مدیریت یکپارچه حوضه آبریز» نیز شناخته می‌شود.

۳-۳

مفاهیم مرتبط با واحد خدمات‌رسان آب و آبفا

۱-۳-۳

واحد خدمات‌رسان آب و آبفا

water utility

مجموعه کل سازمان (مطابق با زیربند ۳-۱-۱)، فرایندها (مطابق با زیربند ۳-۷-۱)، فعالیت‌ها، وسایل و منابع لازم برای ارائه خدمات (مطابق با زیربند ۳-۳-۷) مرتبط با برداشت، تصفیه، توزیع یا تامین آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۱-۲-۲-۳)، برای جمع‌آوری، انتقال، تصفیه، دفع یا استفاده مجدد از فاضلاب (مطابق با زیربند ۳-۲-۲-۲) یا برای کنترل، جمع‌آوری، ذخیره‌سازی، انتقال و استفاده یا تخلیه سیلاب (مطابق با زیربند ۴-۲-۲-۳) است.

یادآوری ۱ - برخی از ویژگی‌های کلیدی واحدهای خدمات‌رسان آب و آبفا عبارت است از:

- مأموریت آن، ارائه خدمات تامین آب آشامیدنی یا خدمات فاضلاب یا کنترل، جمع‌آوری، ذخیره‌سازی، انتقال و استفاده از خدمات سیلاب یا ترکیبی از آنها است؛
  - منطقه فیزیکی تحت پوشش خدمات و جمعیت آن؛
  - نهاد مسئول آن (مطابق با زیربند ۳-۸-۱)؛
  - سازمان عمومی با کارکرد بهره‌برداری (مطابق با زیربند ۳-۸-۱) توسط نهاد مسئول یا توسط بهره‌برداران قانونی کاملاً مجزا ایجاد می‌شود؛
  - نوع سامانه‌های (مطابق با زیربند ۳-۹) فیزیکی که در جهت ارائه خدمات، با درجه‌های مختلف تمرکزگرایی مورد استفاده قرار می‌گیرند.
- یادآوری ۲** - واحدهای خدمات رسان آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۳-۱) به واحدهایی گفته می‌شود که صرفاً به آب آشامیدنی می‌پردازند. واحدهای فاضلاب (مطابق با زیربند ۳-۲) به واحدهایی گفته می‌شود که فقط به فاضلاب می‌پردازد. واحدهای سیلاب (مطابق با زیربند ۳-۳) به واحدهایی گفته می‌شود که فقط با سیلاب سروکار دارد.
- یادآوری ۳** - در صورت عدم لزوم یا دشواری تفاوت بین نهاد مسئول و بهره‌بردار، اصطلاح «واحدهای خدمات رسان آب و آبفا» شامل هر دو می‌شود.
- یادآوری ۴** - در اصطلاح، «خدمات آب آشامیدنی» می‌تواند به عنوان مترادف «واحدهای خدمات رسان آب و آبفا»، مورد استفاده قرار گیرد، اما این استاندارد، استفاده از این اصطلاح را به این معنی توصیه نمی‌کند.

۱-۱-۳-۳

واحد آب آشامیدنی

drinking water utility

مجموعه کل سازمان (مطابق با زیربند ۱-۱-۳)، فرایندها (مطابق با زیربند ۳-۷-۱)، فعالیتها، وسائل و منابع لازم برای برای ارائه خدمات (مطابق با زیربند ۳-۳-۷) مرتبط با برداشت، تصفیه، توزیع یا تأمین آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۱-۲-۲-۳) است.

- یادآوری ۱** - برخی از ویژگی‌های کلیدی واحدهای آب آشامیدنی عبارت است از:
- مأموریت آن، ارائه خدمات آب آشامیدنی؛
  - منطقه فیزیکی تحت پوشش خدمات و جمعیت آن؛
  - نهاد مسئول آن (مطابق با زیربند ۳-۸-۱)؛
  - سازمان عمومی با کارکرد بهره‌بردار (مطابق با زیربند ۳-۸-۱) که توسط نهاد مسئول یا بهره‌برداران قانونی کاملاً مجزا ایجاد می‌شود؛
  - نوع سامانه‌های (مطابق با زیربند ۳-۹) فیزیکی که در جهت ارائه خدمات، با درجه‌های مختلف تمرکزگرایی مورد استفاده قرار می‌گیرند.
- یادآوری ۲** - اصطلاح واحدهای آب آشامیدنی به واحدهایی مربوط می‌شود که فقط با آب آشامیدنی سروکار دارد.

یادآوری ۳- در صورت عدم لزوم یا دشواری تفاوت بین نهاد مسئول و بهره‌بردار، اصطلاح «واحدهای آب آشامیدنی» شامل هر دو می‌شود.

یادآوری ۴- در اصطلاح، «خدمات آب آشامیدنی» می‌تواند به عنوان مترادف «واحدهای آشامیدنی» مورد استفاده قرار گیرد، اما این استاندارد، استفاده از این اصطلاح را به این معنی توصیه نمی‌کند.

۲-۱-۳-۳

واحد فاضلاب

wastewater utility

مجموعه کل سازمان (مطابق با زیربند ۱-۱-۳)، فرایندها (مطابق با زیربند ۳-۷-۱)، فعالیتها، وسائل و منابع لازم برای ارائه خدمات (مطابق با زیربند ۳-۳-۷) مرتبط با جمع‌آوری، انتقال، تصفیه، استفاده مجدد و دفع فاضلاب (مطابق با زیربند ۳-۲-۲) است.

یادآوری ۱- برخی از ویژگی‌های کلیدی واحدهای فاضلاب عبارت است از:

- ماموریت آن، برای ارائه خدمات فاضلاب؛
- منطقه فیزیکی تحت پوشش خدمات و جمعیت آن؛
- نهاد مسئول آن (مطابق با زیربند ۳-۸-۱)؛
- سازمان عمومی با کارکرد بهره‌بردار (مطابق با زیربند ۳-۸-۱-۲) که توسط نهاد مسئول یا بهره‌برداران قانونی کاملاً مجرزا ایجاد می‌شود؛
- نوع سامانه‌های (مطابق با زیربند ۳-۹) فیزیکی که در جهت ارائه خدمات با درجه‌های مختلف تمرکزگرایی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

یادآوری ۲- اصطلاح تاسیسات فاضلاب به واحدهایی مربوط می‌شود که فقط با فاضلاب سروکار دارد.

یادآوری ۳- در صورت عدم لزوم یا دشواری تفاوت بین نهاد مسئول و بهره‌بردار، اصطلاح «واحدهای فاضلاب» شامل هر دو می‌شود.

یادآوری ۴- در اصطلاح، «خدمات فاضلاب» می‌تواند به عنوان مترادف «واحدهای فاضلاب» مورد استفاده قرار گیرد، اما این استاندارد، استفاده از این اصطلاح را به این معنی توصیه نمی‌کند.

واحد سیلاب

واحد آب سطحی

stormwater utility

مجموعه کل سازمان (مطابق با زیربند ۱-۱-۳)، فرایندها (مطابق با زیربند ۳-۷-۱)، فعالیتها، وسائل و منابع لازم برای ارائه خدمات (مطابق با زیربند ۳-۳-۷) مرتبط با جمع‌آوری، انتقال، تصفیه، استفاده مجدد و تخلیه سیلاب (مطابق با زیربند ۳-۲-۲-۴) است.

یادآوری ۱- برخی از ویژگی‌های کلیدی واحدهای سیلاب عبارت است از:

- ماموریت آن، برای ارائه خدمات سیلاب؛
- نهاد مسئول آن (مطابق با زیربند ۳-۸-۱-۳)؛
- سازمان عمومی با کارکرد بهره‌بردار (مطابق با زیربند ۳-۱-۸-۲) که توسط نهاد مسئول، یا بهره‌برداران قانونی کاملاً مجزا ایجاد می‌شود؛
- نوع سامانه‌های (مطابق با زیربند ۳-۹-۳) فیزیکی که در جهت ارائه خدمات، با درجه‌های مختلف تمرکزگرایی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

یادآوری ۲- اصطلاح واحدهای سیلاب به واحدهایی مربوط می‌شود که فقط با سیلاب سروکار دارد.

یادآوری ۳- در صورت عدم لزوم یا دشواری تفاوت بین نهاد مسئول و اپراتور بهره‌بردار، اصطلاح «واحدهای سیلاب» شامل هر دو می‌شود.

یادآوری ۴- در اصطلاح، «خدمات سیلاب» می‌تواند به عنوان مترادف «واحدهای سیلاب» مورد استفاده قرار گیرد، اما این استاندارد، استفاده از این اصطلاح را به این معنی توصیه نمی‌کند.

مقام صلاحیت‌دار مربوط

relevant authority

به زیربند ۳-۱-۸-۱ مراجعه شود.

نهاد مسئول

responsible body

به زیربند ۳-۱-۳-۸ مراجعه شود.

۵-۳-۳

آب آشامیدنی

drinking water

به زیربند ۱-۲-۲-۳ مراجعه شود.

۶-۳-۳

فاضلاب

wastewater

به زیربند ۲-۲-۲-۳ مراجعه شود.

۷-۳-۳

خدمت

خدمت‌رسانی

service

برونداد یک سازمان (مطابق با زیربند ۱-۱-۳) با دست کم یک فعالیت است که به صورت الزامی بین سازمان و در وهله اول، کاربر (مطابق با زیربند ۴-۸-۱-۳) و در وهله دوم، صاحب‌نفع (مطابق با زیربند ۳-۱-۸) انجام می‌گیرد.

یادآوری ۱- اجزای غالب یک خدمت، معمولاً غیرملموس هستند.

یادآوری ۲- خدمت، اغلب شامل فعالیت‌ها و فرایندهای (مطابق با زیربند ۳-۷-۱) یک سازمان (واحد) است که در نقطه تعامل با کاربر برای تعیین الزامات (مطابق با زیربند ۳-۸-۱) کاربر و همچنین هنگام ارائه خدمت، انجام می‌گیرد و می‌تواند شامل رابطه‌ای مداوم باشد.

یادآوری ۳- ارائه یک خدمت می‌تواند برای مثال، شامل موارد زیر باشد:

- فعالیت انجام گرفته بر روی یک محصول ملموس عرضه شده توسط کاربر به عنوان مثال فاضلاب (مطابق با زیربند ۳-۲-۲-۳؛)

- فعالیت انجام گرفته بر روی یک محصول غیرملموس عرضه شده توسط کاربر (به عنوان مثال درخواست انشعاب (مطابق با زیربند ۳-۳-۳-۷) جدید)؛

- ارائه یک محصول غیرملموس (به عنوان مثال ارائه اطلاعات (مطابق با زیربند ۱-۱۰-۳) در زمینه انتقال دانش)؛

- ایجاد محیط مناسب برای کاربر (به عنوان مثال در دفاتر پذیرش).

یادآوری ۴- یک خدمت، معمولاً توسط کاربر تجربه می‌شود و می‌تواند توسط یک یا چند صاحب‌نفع پایش شود.

یادآوری ۵- کلمه «خدمت» همچنین می‌تواند به نهاد ارائه‌دهنده اقدامات مربوط به موضوع مورد نظر مربوط شود، همانطورکه در عباراتی مانند «خدمات حمل و نقل»، «خدمات پلیس»، «خدمات آتشنشانی» و «خدمات آب و فاضلاب» به کار می‌رود. در این استاندارد، «خدمات» به معنای نهاد ارائه‌دهنده خدمات است. به عنوان مثال «حمل و نقل عمومی مسافر»، «تأمین امنیت عمومی»، «محافظت از آتش و پاسخ» و «تحویل آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۲-۲-۳)» یا «جمع‌آوری فاضلاب». اگر «خدمات» از این طریق قابل فهم باشد، «خدمات آب» مترادف با «واحد خدمات‌رسان آب و آبفا (مطابق با زیربند ۳-۱)» می‌شود. از این رو، در این استاندارد، برای جلوگیری از سردرگمی، فقط تعریف به کار رفته مطابق با زیربند ۳-۳ استفاده می‌شود.

[منبع: برگرفته از زیربند ۳-۷-۷ استاندارد ملی ایران- ایزو ۹۰۰۰: سال ۱۳۹۶- «تغییر یافته»- تعریف و یادآوری‌های ۱ تا ۴ بازنگری شده و یادآوری ۵ اضافه شده است.]

۸-۳-۳

سطح خدمت

level of service

پارامترها یا ترکیبی از پارامترها که بازتاب‌دهنده دستاوردهای اجتماعی، سیاسی، زیستمحیطی و اقتصادی در رابطه با خدمت (مطابق با زیربند ۳-۳-۷) به کاربران (مطابق با زیربند ۳-۱-۴-۸) هستند که واحدهای خدمات‌رسان آب و آبفا (مطابق با زیربند ۳-۱) ارائه می‌دهند.

یادآوری ۱- خدمت به کاربران، می‌تواند هر یک از پارامترهای زیر را شامل شود: سلامتی، ایمنی، رضایت کاربر، کیفیت (مطابق با زیربند ۳-۳-۵۰)، کمیت، ظرفیت، قابلیت اطمینان (اطلاعات) (مطابق با زیربند ۳-۱-۱۴) دارایی (در مورد فرایند) (مطابق با زیربند ۳-۳-۱۹-۵)، پاسخگویی، مقبولیت از دیدگاه زیستمحیطی، هزینه و قابلیت دسترسی (مطابق با زیربند ۳-۳-۲۱).

یادآوری ۲- سطح خدمت تعریف شده می‌تواند شامل ترکیبی از پارامترهای فوق‌الذکر باشد که به وسیله دارایی (مطابق با زیربند ۳-۶-۱) صاحب، کاربر یا صاحب‌نفع (مطابق با زیربند ۳-۸-۱) ذیربطر مهم تلقی شود.

[منبع: برگرفته از زیربند ۳-۳-۶ استاندارد ملی ایران- ایزو ۵۵۰۰۰: سال ۱۳۹۳- «تغییر یافته»- خدمت خاص برای کاربران واحدهای خدمات‌رسان آب و آبفا، جایگزین سازمان شده و یادآوری‌های ۱ و ۲ اضافه شده است.]

۹-۳-۳

منطقه خدمت

service area

محدوده جغرافیایی است که در آن یک سازمان (مطابق با زیربند ۳-۱-۱) دارای مسئولیت قانونی یا قراردادی برای ارائه یک خدمت (مطابق با زیربند ۳-۳-۷) است.

یادآوری - منطقه خدمت می‌تواند برای مثال، بهوسیله مرازهای سیاسی (به عنوان مثال واحدهای شهری)؛ بهوسیله اقدام قانونی (به عنوان مثال تشکیل واحدهای منطقه‌ای)؛ یا با توافقنامه‌های قضایی (به عنوان مثال توافقنامه‌های بین شهری برای ارائه خدمات فاضلاب (مطابق با زیربند ۲-۲-۳)) مشخص شود.

۱۰-۳-۳

اطلاعات زمینه‌ای

اطلاعات پایه

context informartion

اطلاعات (مطابق با زیربند ۱-۱۰-۳) در مورد ویژگی‌ها و چارچوب خدمات (مطابق با زیربند ۷-۳-۳) آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۱-۲-۲-۳)، فاضلاب (مطابق با زیربند ۲-۲-۲-۳) و سیلاب (مطابق با زیربند ۳-۲-۲) است.

یادآوری - دو نوع اطلاعات زمینه‌ای وجود دارد:

- اطلاعات توصیف کننده زمینه‌های محض و عوامل خارجی که تحت کنترل واحدهای خدمات رسان آب و آبفا (مطابق با زیربند ۳-۳-۱) نیستند. (به عنوان مثال: جمعیت‌شناسی، توپوگرافی^۱، اقلیم)؛

- ویژگی‌هایی که فقط می‌توانند تحت تأثیر تصمیم‌های مدیریت (مطابق با زیربند ۲-۱-۳) در بلندمدت باشند (به عنوان مثال: عمر زیرساخت‌ها (مطابق با زیربند ۱-۳-۹)).

۱۱-۳-۳

قابلیت اطمینان

reliability

«اطلاعات» به زیربند ۱۴-۱-۳ مراجعه شود.

۱۲-۳-۳

کاربر

user

به زیربند ۴-۸-۱-۳ مراجعه شود.

1- Topography

۱۳-۳-۳

کاربر ثبت شده

registered user

به زیربند ۱-۴-۸-۱-۳ مراجعه شود.

۱۴-۳-۳

اثربخشی

effectiveness

میزانی که فعالیت‌های طرح‌ریزی شده، تحقق یافته‌اند و نتایج طرح‌ریزی شده، بدست آمده است.

[منبع: زیربند ۳.۶ و SL Appendix 2 راهنمای ISO/IEC Directives Part 1: 2018]

۱۵-۳-۳

کارایی

efficiency

رابطه بین نتیجه به دست آمده و منابع استفاده شده است.

[منبع: زیربند ۱۰-۷-۳ استاندارد ملی ایران - ایزو ۹۰۰۰: سال ۱۳۹۶]

۱۶-۳-۳

موافقتنامه خدمت

service agreement

ایجاد توافق بین کاربر ثبت شده (مطابق با زیربند ۱-۴-۸-۱-۳) و واحد خدمات‌رسان آب و آبفا (مطابق با زیربند ۱-۳-۳) در مورد شرایط ارائه خدمت (مطابق با زیربند ۷-۳-۳) است.

مثال- یک قرارداد

یادآوری- ممکن است تلویحی یا آشکار باشد.

۱۷-۳-۳

تعرفه

tariff

عوامل ساختاری در دسترس به طور عمومی که محاسبه قیمت (مطابق با زیربند ۱۸-۳-۳) برای یک محصول یا خدمت (مطابق با زیربند ۷-۳-۳) را مجاز می‌سازد.

مثال- تعریف کف (یکسان) برای یک مترمکعب از آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۲-۲-۳-۱)؛ تعریفهای تصاعدی با افزایش یا کاهش قیمت‌ها، قیمت انشعابات (مطابق با زیربند ۳-۳-۳) بسته به قطر لوله.

یادآوری ۱- ساختار تعریفه می‌تواند شامل عناصر ثابت و متغیر باشد.

یادآوری ۲- دوره کاربرد تعریفه را می‌توان به صورت معین (به عنوان مثال سال مالی سازمان (مطابق با زیربند ۱-۳-۱)) یا نامعین (به عنوان مثال «تا اطلاع ثانوی») تعریف کرد.

۱۸-۳-۳

قیمت

price

پرداخت پول یا مشابه آن برای تامین یا تهیه یک محصول یا خدمت (مطابق با زیربند ۳-۳-۷) است.

مثال- قیمت یک مترمکعب آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۲-۲-۳-۱)؛ قیمت یک انشعاب (مطابق با زیربند ۳-۳-۳) با xxمتر در طول.

یادآوری- قیمت برای واحد محصول یا خدمت بیان می‌شود.

۱۹-۳-۳

استطاعت‌پذیری

affordability

توانایی تحمل‌پذیر بودن از نظر اقتصادی برای کاربران (مطابق با زیربند ۳-۸-۱-۴) است.

یادآوری- استطاعت‌پذیری را می‌توان از میزان پرداخت‌ها برای خدمات (مطابق با زیربند ۳-۳-۷) به وسیله کاربران گروه‌های اجتماعی هدف بدون پیامد اقتصادی یا اجتماعی سوء، محاسبه کرد، یارانه‌ها و برنامه‌های کمک‌پرداخت برای کاربران با درآمد پایین هم در نظر گرفته می‌شود.

۲۰-۳-۳

تشخیص رویداد

event detection

شناسایی شاخص وقوع رویداد (مطابق با زیربند ۳-۳-۴۱) و یا اطلاعات (مطابق با زیربند ۳-۱۰-۱) در مورد یک وضعیت جدید است.

یادآوری- موقعیت‌های جدید را می‌توان در یکی از موارد زیر طبقه‌بندی کرد:

- شاخص رویداد یا وضعیت شناخته‌شده و غیرخطرناک در نظر گرفته می‌شود؛

- شاخص رویداد یا وضعیت خطرناک در نظر گرفته می‌شود، اما روش اجرایی (مطابق با زیربند ۳-۷-۲) برای رسیدگی به آن‌ها از قبل وجود دارد؛

- شاخص رویداد و وضعیت ناشناخته در نظر گرفته می‌شود و روشی برای آن‌ها هنوز وجود ندارد.

۲۱-۳-۳

قابلیت دسترسی

availability

محدوده‌ای که در آن زیرساخت‌ها (مطابق با زیربند ۳-۱-۹)، دارایی‌ها (مطابق با زیربند ۳-۶-۱)، منابع و کارمندان واحدهای خدمات‌رسان آب و آبفا (مطابق با زیربند ۳-۳-۱) قادر هستند خدمات (مطابق با زیربند ۳-۳-۷) به کاربران (مطابق با زیربند ۳-۱-۴-۸) را مطابق با عملکردهای (مطابق با زیربند ۳-۹-۱) مشخصی، به طور موثر ارایه کنند.

۲۲-۳-۳

رویداد

رخداد

event

وضعیت، در زمانی که یک رفتار از حالت طبیعی منحرف می‌شود.

یادآوری ۱- یک رویداد می‌تواند شامل یک یا چند اتفاق باشد و چند علت داشته باشد.

یادآوری ۲- یک رویداد می‌تواند شامل چیزی باشد که اتفاق نمی‌افتد.

یادآوری ۳- یک رویداد، گاه می‌تواند به یک رویداد به عنوان «پیشامد» (مطابق با زیربند ۳-۳-۵۲) یا «حادثه» اشاره داشته باشد.

یادآوری ۴- یک رویداد، بدون پیامد (مطابق با زیربند ۳-۳-۵۷) همچنین می‌تواند به عنوان پیشامد، جستن از خطر، گذشتن خطر از بیخ گوش یا قریب الوقوع اشاره داشته باشد.

۲۳-۳-۳

محدودیت

restriction

وضعیتی که در آن خدمت (مطابق با زیربند ۳-۳-۷)، شرایط خاص قابلیت دسترسی (مطابق با زیربند ۳-۳-۲۱) در موافقتنامه خدمت (مطابق با زیربند ۳-۳-۱۶) را برآورده نمی‌کند.

۲۴-۳-۳

بهره‌بردار

operator

به زیربند ۳-۸-۱-۲ مراجعه شود.

۲۵-۳-۳

توانمندی

capability

به زیربند ۱۷-۱-۳ مراجعه شود.

۲۶-۳-۳

شاپیستگی

competence

به زیربند ۱۸-۱-۳ مراجعه شود.

۲۷-۳-۳

خدمات آب آشامیدنی جایگزین

ADWS

alternative drinking water service

آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۱-۲-۲-۳) که از طریقی غیر از سامانه معمول آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۳-۱۲-۵-۳) در اختیار کاربران (مطابق با زیربند ۴-۸-۱-۳) قرار گرفته است.

یادآوری ۱- خدمات آب آشامیدنی جایگزین، می‌تواند به دلیل از دست رفتن منبع آب یا به دلیل نامناسب بودن منبع آب فعلی به منظور استفاده در نظر گرفته شده، به کار گرفته شود.

یادآوری ۲- طبق اهداف این استاندارد، خدمات آب آشامیدنی جایگزین فقط به تأمین آب آشامیدنی اشاره دارد. با این وجود، ممکن است مواردی وجود داشته باشد که به دلایل بهداشت عمومی (به عنوان مثال شستشوی توالت) و ایمنی (به عنوان مثال آتش‌نشانی)، تأمین موقت آب غیرآشامیدنی را از طریق شبکه توزیع آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۱-۲-۵-۳) به طور موازی با خدمات آب آشامیدنی جایگزین، انجام دهند.

۲۸-۳-۳

خدمات فاضلاب جایگزین

AWWS

alternative wastewater service

خدمات (مطابق با زیربند ۷-۳-۳) فاضلاب (مطابق با زیربند ۲-۲-۲-۳) که از طریقی غیر از سامانه (مطابق با زیربند ۳-۹-۳) معمولی جمع‌آوری یا تصفیه به کاربران (مطابق با زیربند ۴-۸-۱-۳) ارائه می‌شود.

یادآوری- خدمات فاضلاب جایگزین می‌تواند به دلیل آسیب به اجزای سامانه (مطابق با زیربند ۳-۹-۳) جمع‌آوری یا تصفیه خانه که منجر به ایجاد اختلال در محیط‌زیست (مطابق با زیربند ۶-۸-۱-۳) یا ریسکی (مطابق با زیربند ۶-۱-۳) برای سلامت و امنیت عمومی شود، مورد نیاز باشد.

۲۹-۳-۳

آب آشامیدنی

drinking water

به زیربند ۱-۲-۳ مراجعه شود.

۳۰-۳-۳

آب آشامیدنی در ظروف بسته‌بندی شده

آب بسته‌بندی شده

containerized drinking water

packaged water

آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۱-۲-۲) نگهداری شده در ظروف، برای ارائه خدمات آب آشامیدنی جایگزین (مطابق با زیربند ۲۷-۳) است.

مثال ۱- آب بطری، آب از پیش آماده شده و بهداشتی، با ماندگاری از پیش تعیین شده.

مثال ۲- یک کیسه آب شخصی از قبل آماده، اما حالی که در حین پیشامد (مطابق با زیربند ۳-۳-۵) پُر شده است.

مثال ۳- مخازن آب ثابت، تانکرهای آبرسانی سیار که در حین پیشامد، ضدغونی، مستقر و پر شده‌اند.

۳۱-۳-۳

محل تحویل

point-of-delivery

در مورد آب آشامیدنی، سطح کاربر معین شده به طور فیزیکی که پایین دست آن واحد خدمات‌رسان آب و آبفا (مطابق با زیربند ۳-۳-۱) برای خدمت (مطابق با زیربند ۳-۳-۷) یا زیرساخت (مطابق با زیربند ۳-۱-۹) به طور کلی مسئولیت حقوقی ندارد.

مثال- جعبه انشعباب (مطابق با زیربند ۳-۳-۳) یک متر؛ حد مرزی بین مالکیت عمومی و خصوصی.

یادآوری ۱- محل تحویل معمولاً در موافقتنامه خدمت (مطابق با زیربند ۳-۳-۱۶) تعریف می‌شود.

یادآوری ۲- به طور کلی، کارکنان واحد خدمات‌رسان آب و آبفا اختیار قانونی برای دسترسی فیزیکی مستقیم به تاسیسات پایین دست محل تحویل را ندارند.

یادآوری ۳- محل تحویل را می‌توان همچنین به عنوان محل تامین یا محل انشعباب نیز نام برد.

۳۲-۳-۳

محل مصرف

point-of-use

در مورد آب آشامیدنی، سطح کاربر معین شده به طور فیزیکی که آنجا کاربر (مطابق با زیربند ۱-۸-۴) به طور عادی آب را برای استفاده مورد نظر دریافت می‌کند.

مثال - یک شیر آب، شیر آخوری عمومی.

یادآوری ۱ - محل مصرف می‌تواند در مالکیت خصوصی یا عمومی باشد.

یادآوری ۲ - محل مصرف می‌تواند همان محل تحویل (مطابق با زیربند ۳-۳-۳) باشد، برای مثال در مورد آخوری عمومی.

۳۳-۳-۳

قابلیت اطمینان

reliability

«اطلاعات» به زیربند ۱۴-۱-۳ مراجعه شود.

۳۴-۳-۳

فاضلاب

wastewater

به زیربند ۲-۲-۲-۳ مراجعه شود.

۳۵-۳-۳

محل جمع‌آوری

point-of-collection

در مورد فاضلاب، سطح کاربر معین شده به طور فیزیکی که بالادست آن، واحد خدمات‌رسان آب و آبفا (مطابق با زیربند ۱-۳-۳) برای خدمت (مطابق با زیربند ۷-۳-۳) یا زیرساخت (مطابق با زیربند ۹-۱-۳)، به طور کلی مسئولیت حقوقی ندارد.

مثال - حد مرز بین مالکیت خصوصی و عمومی.

یادآوری ۱ - محل جمع‌آوری، عموماً در موافقتنامه خدمت (مطابق با زیربند ۳-۳-۱۶) تعریف می‌شود.

یادآوری ۲ - به طور کلی، کارکنان واحد خدمات‌رسان آب و آبفا، اختیار قانونی برای دسترسی فیزیکی مستقیم به تاسیسات بالادست محل جمع‌آوری را ندارند.

۳۶-۳-۳

محل تخلیه

point-of-discharge

در مورد فاضلاب، سطح کاربر معین شده به طور فیزیکی که آنجا کاربر (مطابق با زیربند ۴-۸-۱-۳) به طور عادی فاضلاب (مطابق با زیربند ۲-۲-۳) را برای جمعآوری و دفع تخلیه می‌کند.
مثال- یک سینک ظرفشویی؛ یک توالت.

۳۷-۳-۳

انشعاب

اتصال

connection

مجموعه‌ای از اجزای فیزیکی که اتصال بین محل تحویل (مطابق با زیربند ۳-۳-۱) و محل اصلی آب یا محل جمعآوری (مطابق با زیربند ۳-۳-۵) و فاضلاب‌برو را تضمین می‌کند.

یادآوری ۱- برای سامانه‌های آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۲) اصطلاح «لوله سرویس» به طور مرسوم استفاده می‌شود، ولی اتصال می‌تواند شامل اجزایی غیر از لوله‌های سرویس باشد، مانند شیرها و کنتورها.
یادآوری ۲- در کشورهای انگلیسی زبان برای سامانه‌های فاضلاب (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۲) می‌توان از اصطلاح «drain»^۱ استفاده کرد؛ اتصال نیز می‌تواند با لوازم جانبی همراه باشد.

۳۸-۳-۳

پوشش

coverage

حوزه‌ای در داخل منطقه تحت مسئولیت که دارایی‌های (مطابق با زیربند ۳-۶-۱) واحد خدمات‌رسان آب و آبفا (مطابق با زیربند ۳-۳-۱) اجازه خدمت (مطابق با زیربند ۳-۳-۷) به کاربران (مطابق با زیربند ۳-۸-۱-۴) را در آن می‌دهد.

-زهکش

۳۹-۳-۳

مخاطره

خطر

hazard

منبع بالقوه آسیب است.

یادآوری ۱- آسیب در مورد واحدهای خدمات رسان آب و آبفا (مطابق با زیربند ۱-۳-۳) می‌تواند شامل صدمه به صاحبان نفع (مطابق با زیربند ۳-۸-۱)، به خطر افتادن سلامت عمومی، تخریب محیط‌زیست (مطابق با زیربند ۳-۸-۱-۳)، افت کیفیت (مطابق با زیربند ۳-۳-۵۰)، خدمت (مطابق با زیربند ۳-۷) خسارت اعتباری و یا مالی و تحریمهای مهم مقامات صلاحیت‌دار مربوط (مطابق با زیربند ۳-۸-۱) شود.

یادآوری ۲- امکان آسیب همچنین می‌تواند ناشی از ارائه خدمات مورد توافق باشد. در این مورد، خطر می‌تواند به عنوان یک عامل زیستی، شیمیایی، فیزیکی یا پرتویی درون آب یا حالت وجود احتمال ایجاد صدمه به سلامت عمومی یا محیط‌زیست در نظر گرفته شود. این دیدگاه متنی بر تعریف «خطر» در برنامه راهنمای ایمنی آب سازمان بهداشت جهانی [36] است. (وابسته به «شرایط» شامل کمیت (یعنی کمبود یا مازاد) نیز هست، از این‌رو، کاربرد آن برای ارائه خدمت فاضلاب (مطابق با زیربند ۳-۲-۲ نیز امکان‌پذیرمی‌شود).

یادآوری ۳- سایر منابع آسیب‌های احتمالی در چارچوب سازمانی (مطابق با زیربند ۱-۱-۳) واحدهای خدمات رسان آب و آبفا وجود دارد. این خطرات می‌تواند برای سازمان داخلی یا خارجی باشد. خطرات داخلی می‌تواند ملموس باشند (به عنوان مثال یک ماده شیمیایی سمی؛ انرژی بالقوه ذخیره شده در پشت سد که در بالای تپه بالای شهر قرار دارد؛ محفظه‌ای که حاوی اتمسفر خطرناک باشد) یا نامحسوس (روش‌های اجرایی (مطابق با زیربند ۳-۷-۲) که به خوبی مستند نشدند؛ آموزش ناکافی؛ فرهنگ سازمانی نامناسب). خطرات خارجی می‌تواند ملموس باشد (به عنوان مثال زلزله؛ سیل‌زدگی (مطابق با زیربند ۳-۷-۲-۳؛ آتش‌سوزی در جنگل) یا نامحسوس (ناآرامی‌های اجتماعی؛ تروریسم، جرایم سایبری، فساد؛ بی‌ثباتی مالی).

[منبع: برگرفته از زیربند ۳-۵-۱-۴ استاندارد ملی ایران شماره ۱۳۲۴۶: سال ۱۳۸۹ - «تغییر یافته»- یادآوری ۱ حذف و یادآوری ۱ تا ۳ اضافه شده است.]

۴۰-۳-۳

رویداد

رخداد

event

به زیربند ۳-۳-۲۲ مراجعه شود.

۱-۴۰-۳-۳

رویداد مخاطره آمیز

hazardous event

رویدادی (مطابق با زیربند ۲۲-۳-۳) که می‌تواند موجب آسیب شود.

یادآوری - به یادآوری ۱ تا ۳ مخاطره (مطابق با زیربند ۳۹-۳-۳) برای منابع خطر و نمونه‌هایی از آسیب واحدهای خدمات رسان آب و آبفا (مطابق با زیربند ۱-۳-۳) مراجعه شود.

[منبع: برگرفته از زیربند 3.3 استاندارد ISO/IEC Guide 51: 2014 - «تغییر یافته» - یادآوری اضافه شده است].

۴۱-۳-۳

شاخص وقوع رویداد

event indicator

علامت واحدهای خدمات رسان آب و آبفا (مطابق با زیربند ۱-۳-۳) یا یک یا چند صاحب‌نفع (مطابق با زیربند ۸-۱-۳) مبنی بر وقوع یک رویداد (مطابق با زیربند ۲۲-۳-۳) با پتانسیل ایجاد انحراف قابل توجه در عملکرد (مطابق با زیربند ۱-۹-۳) خدمت (مطابق با زیربند ۷-۳-۳) مورد انتظار کاربران (مطابق با زیربند ۳-۸-۱) که می‌تواند اتفاق بیافتد.

یادآوری - علامت می‌تواند برای یک دوره پنهان باقی بماند.

۴۲-۳-۳

اطلاعات مستند

اطلاعات مدون

documented information

به زیربند ۱-۳-۱ مراجعه شود.

۴۳-۳-۳

اندازه‌گیری

measurement

فرایندی (مطابق با زیربند ۱-۷-۳) به منظور تعیین یک مقدار است.

[منبع: زیربند 3.16 و 2 Annex SL راهنمای 2018 IEC Directives Part 1:]

۴۴-۳-۳

جدول ماتریس تاثیر

IMT

influence matrix table

جدول تنظیم شده توسط واحدهای خدمات رسان آب و آبفا (مطابق با زیربند ۱-۳-۳) که شامل ارتباطات مشکوک بین شاخص وقوع رویداد (مطابق با زیربند ۴۱-۳-۳) و اندازه گیری (مطابق با زیربند ۴۳-۳-۳) عملکرد (مطابق با زیربند ۱-۹-۳) بر اساس دانش علمی و تجربه صنعت آب است.

۴۵-۳-۳

جدول شناسایی رویداد

EIT

event identification table

جدول تنظیم شده توسط سازمان (مطابق با زیربند ۱-۱-۳) که حاوی مثال هایی از ارتباطات اثبات شده بین تغییرات اندازه گیری های (مطابق با زیربند ۴۳-۳-۳) آب و انواع دلایل احتمالی آن است.

۴۶-۳-۳

تشخیص رویداد

event detection

به زیربند ۲۰-۳-۳ مراجعه شود.

۴۷-۳-۳

طبقه بندی کردن

classify

طبقه بندی ماهیت یک رویداد (مطابق با زیربند ۲۲-۳-۳) است.

۴۸-۳-۳

طبقه بندی

classification

دسته های که رویداد (مطابق با زیربند ۲۲-۳-۳) در آن قرار می گیرد.

۴۹-۳-۳

قابلیت اطمینان

reliability

«اطلاعات» به زیربند ۱۴-۱-۳ مراجعه شود.

۵۰-۳-۳

کیفیت

quality

میزانی که مجموعه‌ای از ویژگی‌های ذاتی الزامات (مطابق با زیربند ۱-۸-۳) را برآورده می‌کند.

یادآوری ۱- اصطلاح «کیفیت» می‌تواند همراه با یک صفت مانند ضعیف، خوب یا عالی به کار برد شود.

یادآوری ۲- «ذاتی»، برخلاف «نسبت داده شده»، به معنای موجود بودن در یک مورد است.

یادآوری ۳- بین کیفیت محصول آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۱-۲-۳) یا فاضلاب (مطابق با زیربند ۲-۲-۳) تصفیه شده و کیفیت خدمات (مطابق با زیربند ۷-۳-۳) تفاوت شفافی وجود دارد. این استاندارد ویژگی (مطابق با زیربند ۳-۳-۸) فنی را برای کیفیت محصول ارائه نمی‌دهد.

[منبع: برگرفته از زیربند ۲-۶ استاندارد ملی ایران- ایزو ۹۰۰۰: سال ۱۳۹۶ - «تغییر یافته»- یادآوری ۳ اضافه شده است.]

۵۱-۳-۳

ریسک

risk

به زیربند ۳-۱-۶ مراجعه شود.

۵۲-۳-۳

پیشامد

حادثه

incident

انحراف از شرایط عادی بهره‌برداری است.

یادآوری ۱- یک پیشامد با علت، وسعت و پیامد (مطابق با زیربند ۳-۳-۳) انحراف مشخص می‌شود.

یادآوری ۲- یک پیشامد می‌تواند نتیجه یک رویداد مخاطره‌آمیز (مطابق با زیربند ۳-۴۰-۳) باشد.

۵۳-۳-۳

وقفه

interruption

وضعیتی که در آن ارائه خدمت (مطابق با زیربند ۳-۳-۷) به صورت کامل یا جزئی متوقف شود.
یادآوری - وقفه‌ها می‌توانند طرح‌ریزی یا بدون طرح‌ریزی باشند.

۵۴-۳-۳

بحران

crisis

رویداد (مطابق با زیربند ۳-۳-۲۲) یا وضعیتی که بر سازمان (مطابق با زیربند ۳-۱-۱) یا خدمات (مطابق با زیربند ۳-۳-۷) آن تأثیر می‌گذارد یا احتمال تاثیر آن وجود دارد و رسیدگی به آن، بیش از روش معمول بهره‌برداری (مطابق با زیربند ۳-۵-۰) و/ یا ساختارهای سازمانی نیاز دارد.

۵۵-۳-۳

طرح مدیریت بحران

crisis management plan

سندي که مشخص می‌کند چه روش اجرایی (مطابق با زیربند ۳-۷-۲) و منابع مرتبطی بهتر است توسط چه کسی و در کجا، برای نوع خاصی از بحران (مطابق با زیربند ۳-۳-۵۴) اعمال شود.

۵۶-۳-۳

بازیابی

recovery

ارائه خطمنشی (مطابق با زیربند ۳-۱-۴)، روش اجرایی (مطابق با زیربند ۳-۷-۲) و فرایندها (مطابق با زیربند ۳-۳-۱-۷) که برای بهره‌برداری (مطابق با زیربند ۳-۵-۰) مجدد و از سرگیری خدمت (مطابق با زیربند ۳-۳-۷) ضروری است.

یادآوری - بازیابی آخرین مرحله‌ای است که باید در مرحله بحران (مطابق با زیربند ۳-۳-۵۴) و مرحله پس از بحران، قبل از تغییر کاربری‌های معمول^۱ انجام شود.

پیامد

consequence

نتیجه یک رویداد (مطابق با زیربند ۲۲-۳-۳) که بر اهداف (مطابق با زیربند ۱-۳-۵) تاثیر می‌گذارد.

یادآوری ۱- یک رویداد می‌تواند منجر به گسترهای از پیامدها شود.

یادآوری ۲- پیامد می‌تواند قطعی یا غیرقطعی باشد و می‌تواند بر اهداف، تأثیر مثبت یا منفی بگذارد.

یادآوری ۳- پیامدها را می‌توان از نظر کمی یا کیفی بیان کرد.

یادآوری ۴- پیامدهای اولیه می‌توانند از طریق تاثیرات ثانوی افزایش یابند.

[منبع: زیربند ۳-۱-۶ استاندارد ملی ایران شماره ۱۳۲۴۶: سال ۱۳۸۹]

۴-۳

مفاهیم مربوط به کاربری آب

۱-۴-۳

کاربری آب

water usage

فعالیت یا عملی که به واسطه آن، آب به مصرف می‌رسد.

یادآوری- کاربری آب را می‌توان به یک یا چند جز از یک فعالیت کسب و کار (مطابق با زیربند ۱۲-۱-۳) نسبت داد.

مثال- تولید کالا، تامین آب شرب، شستشوی خودرو، آبیاری.

۲-۴-۳

استفاده آب

water use

میزان آب استفاده شده است.

یادآوری ۱- میزان آب استفاده شده را می‌توان با یک یا چند شاخص فعالیت کسب و کار (مطابق با زیربند ۱-۱۲-۱) توصیف کرده و به صورت کمی بیان کرد. برای مثال: مترمکعب آب به ازای هر کیلوگرم محصول؛ لیتر آب تامین شده به ازای هر نفر؛ مترمکعب آب به ازای هر اتاق مهمان.

یادآوری ۲- کلمه «استفاده شده» در این متن به معنی میزان ناخالص مورد نیاز در دوره فعالیت کسب و کار (مطابق با زیربند ۱-۱۲-۳)، شامل هر دو مقدار آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۳-۲-۲-۱) تازه و آب بازیافتی (مطابق با زیربند ۳-۲-۲-۳) است.

۱-۲-۴-۳

استفاده قابل توجه آب

significant water use

فعالیت محاسبه شده برای بخش قابل توجهی از کل استفاده آب (مطابق با زیربند ۲-۴-۳) است. (شامل هر نوع آب مصرف شده) و / یا پتانسیل قابل ملاحظه ای برای بهبود عملکرد کارایی آب (مطابق با ۱۳-۴-۳) ارائه کند.

یادآوری - استفاده آب می تواند شامل ترکیبات هر دو آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۱-۲-۲-۳) تازه و هم آب بازیافتی (مطابق با زیربند ۳-۲-۲-۳) باشد.

۳-۴-۳

بازبینی استفاده آب

water use review

تعیین عملکرد کارایی آب (مطابق با زیربند ۱۳-۴-۳) یک سازمان (مطابق با زیربند ۱-۱) بر پایه داده ها و سایر اطلاعات (مطابق با زیربند ۱-۱۰-۳) که منجر به شناسایی فرصت هایی برای بهبود شود.

۴-۴-۳

کنتور آب

آب سنج

watermeter

ابزاری به منظور اندازه گیری مداوم، ذخیره سازی و نمایش حجم آب عبوری از میان مبدل^۱ اندازه گیری (مطابق با زیربند ۴۳-۳-۳) که در شرایط سنجش در نظر گرفته شده است.

یادآوری - مبدل، وسیله ای برای تبدیل یک نوع از انرژی به نوع دیگر و نیز به حداقل رسانیدن خطاهای در فرایند (مطابق با زیربند ۱-۷-۳) تبدیل است. مبدل می تواند یک حسگر یا یک محرک^۲ باشد.

[منبع: برگرفته از زیربند ۱-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۷۲۹: سال ۱۳۹۷ - «تغییر یافته» - یادآوری ۱ جایگزین شده است.]

1- Transducer
2- Actuator

۵-۴-۳

شاخص فعالیت کسب و کار

business activity indicator

به زیربند ۱-۱۲-۳ مراجعه شود.

۶-۴-۳

معادل تمام وقت

full-time equivalent

به زیربند ۱۵-۱-۳ مراجعه شود.

۷-۴-۳

کارایی آب

water efficiency

انجام ماموریت، وظیفه، فرایند (مطابق با زیربند ۱-۷-۳)، خدمت (مطابق با زیربند ۳-۳-۷) یا نتیجه با حداقل میزان آب مورد استفاده است.

۸-۴-۳

شاخص کارایی آب

WEI

water efficiency indicator

مقدار استفاده آب (مطابق با زیربند ۳-۴-۳) به ازای واحد شاخص فعالیت کسب و کار (مطابق با زیربند ۱-۱۲-۳) است.

یادآوری - کلمه «استفاده شده» در این استاندارد، به معنی میزان خالص استفاده آب (مطابق با زیربند ۳-۴-۳) (شامل هر نوع آب مصرف شده) در فعالیتهای کسب و کار (مطابق با زیربند ۱-۱۲-۳) منهای میزان آب به کارفته است که برای استفاده‌های بیشتر، بازیافت و بازچرخانی شده است.

۱-۸-۴-۳

شاخص کارایی آب مبنا

baseline water efficiency indicator

میزان مرجع استفاده آب (مطابق با زیربند ۳-۴-۳) بر واحد شاخص فعالیت کسب و کار (مطابق با زیربند ۱-۱۲-۳) است.

یادآوری ۱- کلمه «استفاده شده» در این استاندارد، به معنی میزان خالص استفاده آب (شامل هر نوع آب مصرف شده) در فعالیت کسب و کار (مطابق با زیربند ۱-۳-۱۲) منهای میزان آب به کاررفته است که برای استفاده های بیشتر، بازیافت و بازچرخانی شده است.

یادآوری ۲- این شاخص را می توان در بازبینی اولیه استفاده آب (مطابق با زیربند ۳-۴-۳) با در نظر گرفتن یک دوره داده مناسب برای مصرف (شامل همه انواع مصرف) آب سازمان (مطابق با زیربند ۳-۱-۱) به کار برد.

۹-۴-۳

طرح مدیریت کارایی آب

WEMP

water efficiency management plan

مدارکی که دامنه بالقوه، حدود و معیارها، اقدامات و اولویت ها را برای دستیابی به کارایی در استفاده آب (مطابق با زیربند ۳-۴-۲) جاری یک سازمان (مطابق با زیربند ۳-۱-۱) مشخص می کند.

۱۰-۴-۳

توسعه پایدار

sustainable development

به زیربند ۳-۱-۱۹ مراجعه شود.

۱۱-۴-۳

خط مشی کارایی آب

water efficiency policy

مقاصد و جهت گیری سازمان (مطابق با زیربند ۱-۱-۳) در ارتباط با عملکرد کارایی آب (مطابق با زیربند ۳-۴-۳) که به طور رسمی توسط مدیریت رده بالای (مطابق با زیربند ۳-۱-۷) آن، بیان شده است.

یادآوری- خط مشی کارایی آب، چارچوبی برای اقدام و تعیین اهداف و مقاصد عملکرد کارایی آب (مطابق با زیربند ۳-۴-۳) را فراهم می کند..

[منبع: برگرفته از زیربند ۳-۱-۳ استاندارد ملی ایران- ایزو ۱۴۰۰۱: سال ۱۳۹۷- «تغییر یافته»- اصطلاح «عملکرد کارایی آب» جایگزین «عملکرد زیست محیطی» شده و یادآوری ۱ اضافه شده است]

۱۲-۴-۳

سیستم مدیریت کارایی آب

WEMS

water efficiency management system

قسمتی از سیستم مدیریت (مطابق با زیربند ۳-۱-۳) که برای مدیریت کردن جوانب کارایی آب (مطابق با زیربند ۳-۴-۷)، برآورده کردن الزامات (مطابق با زیربند ۳-۱-۸) تعهدی و پرداختن به ریسکها (مطابق با زیربند ۳-۱-۶) و فرصت‌ها، استفاده می‌شود.

[منبع: برگرفته از زیربند ۳-۱-۲ استاندارد ملی ایران - ایزو ۱۴۰۰۱: سال ۱۳۹۷ - «تغییر یافته» - اصطلاح «جوانب کارایی آب» جایگزین «جنبه‌های زیستمحیطی» شده است.]

۱۳-۴-۳

عملکرد کارایی آب

water efficiency performance

نتیجه قابل اندازه‌گیری مرتبط با کارایی آب (مطابق با زیربند ۳-۴-۷) یا استفاده آب (مطابق با زیربند ۳-۴-۲)، (شامل هر نوع آب مصرف شده) است.

یادآوری ۱- در این استاندارد، سیستم مدیریت کارایی آب (مطابق با زیربند ۳-۴-۱۲) نتایج را می‌توان در مقابل خطمشی کارایی آب (مطابق با زیربند ۳-۴-۱۱)، اهداف (مطابق با زیربند ۳-۵)، مقاصد و سایر الزامات (مطابق با زیربند ۳-۱-۸) عملکرد کارایی آب سازمان (مطابق با زیربند ۳-۱-۱) اندازه‌گیری کرد.

یادآوری ۲- عملکرد کارایی آب، یکی از اجزای عملکرد (مطابق با زیربند ۳-۹-۱) سیستم مدیریت کارایی آب است.

۱۴-۴-۳

قابلیت اطمینان

reliability

«اطلاعات» به زیربند ۳-۱-۱۴ مراجعه شود.

۵-۳

مفاهیم مرتبط با مدیریت دارایی‌ها و سیستم‌های دارایی

۱-۵-۳

مدیریت

management

به زیربند ۲-۱-۳ مراجعه شود.

۱-۱-۵-۳

مدیریت سیلاپ

مدیریت آب سطحی

stormwater management

فعالیت‌های هماهنگ برای دستیابی به اهداف (مطابق با زیربند ۱-۳-۵) سامانه‌های سیلاپ (مطابق با زیربند ۵-۱۲-۵) در محدوده حوضه آبریز است.

یادآوری - رویدادهایی (مطابق با زیربند ۳-۳-۲۲) از قبیل طوفان‌های شدید، شکستن سدها و سونامی‌ها می‌توانند بر روی مدیریت سیلاپ تأثیر داشته باشند.

۲-۵-۳

مدیریت دارایی‌ها

management of assets

فرایندهایی (مطابق با زیربند ۳-۷-۱) که در طول چرخه عمر یک دارایی (مطابق با زیربند ۳-۶-۱) برای حفظ ارزش سیستم دارایی (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۲) و همچنین دارایی‌های موجود، به همراه تضمین یک سطح از خدمت (مطابق با زیربند ۳-۳-۷) و کارکرد سیستم (مطابق با زیربند ۳-۹-۳) مورد توافق است.

یادآوری - فرایندها شامل موارد زیر است:

- کلیه فعالیت‌های لازم برای طرح‌ریزی، طراحی، تهیه، ساخت/نصب، بهره‌برداری (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۰)، نگهداری (مطابق با زیربند ۳-۵-۹)، بازسازی (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۱) و از مدار خارج کردن دارایی‌های سامانه‌های آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۲-۲)، سامانه‌های فاضلاب (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۲-۳) و سامانه‌های سیلاپ (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۲-۵) در قالب فعالیت‌های وظیفه‌ای، مشتمل بر بازبینی؛

- تعیین اهداف (مطابق با زیربند ۳-۱-۵) و الزامات (مطابق با زیربند ۳-۸-۱) وظیفه‌ای و عملکردی (مطابق با زیربند ۳-۹-۱)؛

- تبیین طرح‌های راهبردی (مطابق با زیربند ۳-۱۶-۱)، طرح‌های راهکنشی (مطابق با زیربند ۳-۱۶-۱) و طرح‌های عملیاتی (مطابق با زیربند ۳-۱۶-۱-۱)؛

- انجام بررسی (مطابق با زیربند ۳-۵-۷)، از جمله ایجاد بانک‌های اطلاعاتی مورد نیاز، برای ارزیابی شرایط واقعی دارایی‌ها در طول چرخه عمر سیستم دارایی.

۳-۵-۳

طرح راهبردی

strategic plan

به زیربند ۳-۱-۱۶ مراجعه شود.

۴-۵-۳

طرح راهکنشی

tactical plan

به زیربند ۳-۱-۱۶-۱ مراجعه شود.

۵-۵-۳

طرح عملیاتی

operational plan

به زیربند ۳-۱-۱۶-۱-۱ مراجعه شود.

۶-۵-۳

سطح خدمت

level of service

به زیربند ۳-۳-۸ مراجعه شود.

۷-۵-۳

بررسی

investigation

جمع‌آوری تمام اطلاعات (مطابق با زیربند ۳-۱۰-۱) لازم برای فرایند (مطابق با زیربند ۳-۷-۱) تصمیم‌گیری است.

یادآوری - اطلاعات بهتر است شامل موارد کمی و کیفی باشد.

[منبع: برگرفته از زیربند ۳-۶-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۲۰۰۳۲ سال ۱۳۹۵ - «تغییر یافته» - کلمه «حافظت» و یادآوری ۲ حذف شده است.]

۸-۵-۳

بازرسی

inspection

فرایند (مطابق با زیربند ۳-۷-۱) شناسایی شرایط واقعی دارایی (مطابق با زیربند ۳-۶-۱) یا سیستم دارایی (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۲) به وسیله مشاهده و قضاؤت، همراه با کنترل چشمی، رسیدگی، اندازه‌گیری (مطابق با زیربند ۳-۳-۴۳)، آزمون یا سنجش است.

۹-۵-۳

نگهداری

نگهداشت

maintenance

ترکیبی از تمام اقدامات فنی، اداری و مدیریتی است که در طول چرخه حیات یک دارایی (مطابق با زیربند ۳-۶-۱)، برای حفظ یا بازسازی آن صورت می‌پذیرد تا آن دارایی بتواند کارکرد لازم را انجام دهد.

[منبع: برگرفته از زیربند ۱۱۴-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۷۲۹ سال ۱۳۹۷ - «تغییر یافته» - کلمه «مورد» جایگزین کلمه «دارایی» شده است.]

۱۰-۵-۳

بهره‌برداری

operation

اقدام‌های صورت‌گرفته در دوره کارکرد معمول سامانه‌های آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۳-۱۲-۵-۲)، سامانه‌های فاضلاب (مطابق با زیربند ۳-۱۲-۵-۳) یا سامانه‌های سیلاب (مطابق با زیربند ۳-۱۲-۵-۵) است.

مثال - پایش (مطابق با زیربند ۳-۷-۸)، تنظیم و یا انحراف جریان آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۳-۲-۱) یا فاضلاب (مطابق با زیربند ۳-۲-۲).

[منبع: برگرفته از استاندارد 2017: EN 752: «تغییر یافته» - متن و مثال به متن مناسبی «تغییر یافته» است.]

۱۱-۵-۳

بازسازی

بهسازی

بازتوانی

rehabiliation

سنجه‌هایی برای بازیابی یا ارتقای عملکرد (مطابق با زیربند ۱-۹-۳) سیستم‌های دارایی (مطابق با زیربند ۱۲-۵-۳) موجود، شامل نوسازی (مطابق با زیربند ۳-۱۶-۶-۲)، تعمیر (مطابق با زیربند ۳-۱۶-۶-۱) و جایگزینی (مطابق با زیربند ۳-۱۶-۶-۳) است.

[منبع: برگرفته از زیربند ۲-۱-۳-۶ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۴۶۱: سال ۱۳۹۶ - «تغییر یافته» - کلمه «دارایی» به عبارت «سیستم‌های دارایی» اضافه شده است.]

۱۲-۵-۳

سیستم دارایی

asset system

مجموعه دارایی‌هایی (مطابق با زیربند ۳-۶-۱) که با هم تعامل دارند یا به هم مرتبط هستند.

[منبع: زیربند ۳-۲-۵ استاندارد ملی ایران- ایزو ۵۵۰۰۰: سال ۱۳۹۳.]

۱-۱۲-۵-۳

سامانه زهکشی پایدار

sustainable drainage system

راه حل‌هایی برای مدیریت سیلاب (مطابق با زیربند ۳-۲-۲-۴) که از فرایندهای (مطابق با زیربند ۱-۷-۳) طبیعی آب‌شناسی، الگوبرداری و تبعیت می‌کند.

مثال- تالاب (مطابق با زیربند ۳-۱-۱-۶-۱) مصنوعی؛ حوضچه؛ ترانشه جاذب؛ باتلاق؛ دشت باران.

بادآوری- سامانه‌های زهکشی پایدار نوعی زیرساخت سبز و رویکرد مدیریت زهکشی است که دربردارنده طرح ریزی راهبردی یکپارچه مانند طراحی شهری حساس به آب و طراحی کم‌اثر است.

۲-۱۲-۵-۳

سامانه آب آشامیدنی

drinking water system

سیستم دارایی (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۲) که کارکردهای برداشت، تصفیه، ذخیره، توزیع یا تحويل آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۱-۲-۳) را فراهم می‌کند.

۱-۲-۱۲-۵-۳

شبکه توزیع آب آشامیدنی

drinking water distribution system

سیستم دارایی (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۲) برای توزیع آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۱-۲-۳) است.

یادآوری ۱- شبکه توزیع آب آشامیدنی می‌تواند شامل لوله‌ها، شیرها، آبرسان‌ها، شستشودهنده‌ها، ایستگاه‌های پمپاژ و مخازن و دیگر زیرساخت‌های (مطابق با زیربند ۳-۱-۹) اندازه‌گیری و کمکی و اجزای سازنده باشد.

یادآوری ۲- ایستگاه‌های پمپاژ و مخازن می‌توانند در داخل کارهای آبی (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۲-۲-۱) یا شبکه‌های توزیع آب آشامیدنی جانمایی شود.

۲-۲-۱۲-۵-۳

کارهای آبی

waterworks

سیستم دارایی (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۲) برای تأمین، تصفیه، پمپاژ و ذخیره آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۱-۲-۳) است.

یادآوری ۱- انواع دارایی‌ها (مطابق با زیربند ۱-۳-۶-۱) می‌تواند شامل حوضه‌های آبریز، مخازن ذخیره، سدها، چشمه‌ها، چاه‌ها، آبگیرها، خطوط انتقال اصلی (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۳)، فیلترها، مخازن، تجهیزات دوزینگ^۱، زیرساخت‌های (مطابق با زیربند ۳-۱-۹) اندازه‌گیری و کمکی باشند.

یادآوری ۲- ایستگاه‌های پمپاژ و مخازن می‌توانند در داخل تأسیسات آبی یا شبکه‌های توزیع آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۲-۱-۲) جانمایی شود.

۳-۱۲-۵-۳

سامانه فاضلاب

wastewater system

1- Dosing

سیستم دارایی (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۲) که کارکردهای جمع‌آوری، انتقال، تصفیه و تخلیه فاضلاب (مطابق با زیربند ۳-۲-۲-۲) و باقیماندهای (مطابق با زیربند ۳-۲-۴) آن را فراهم می‌کند.

[منبع: برگرفته از زیربند ۲-۲-۲-۷ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۴۶۱: سال ۱۳۹۶ - «تغییر یافته» - واژه «دارایی» و علائم نگارشی اضافه شده است.]

۱-۳-۱۲-۵-۳

سامانه انتقال فاضلاب

سامانه انتقال فاضلاب

شبکه فاضلاب

wastewater conveyance system

wastewater transport system

wastewater network

سامانه‌ای (مطابق با زیربند ۳-۹-۳) از لوله‌ها که برای جمع‌آوری و انتقال فضولات انسانی و فاضلاب (مطابق با زیربند ۳-۲-۲) استفاده می‌شود.

یادآوری ۱- یک سامانه، به‌طور معمول با اتصال لوله‌ها از ساختمان‌ها به یک یا چند سطح از لوله‌های بزرگتر فاضلاب‌رو که به یک تصفیه‌خانه فاضلاب (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۵) متصل می‌شوند، آغاز می‌شود.

یادآوری ۲- فاضلاب در لوله‌های فاضلاب‌رو می‌تواند به‌صورت جریان ثقلی، جریان پمپ شده و ترکیبی از این دو، جریان یابد.

یادآوری ۳- یک سامانه انتقال فاضلاب می‌تواند جریان سیلاب (مطابق با زیربند ۳-۲-۴) را نیز انتقال دهد.

۱-۱-۳-۱۲-۵-۳

سامانه فاضلاب‌روی بهداشتی

sanitary sewer system

سامانه‌ای (مطابق با زیربند ۳-۹-۳) که صرفا برای جمع‌آوری فاضلاب ناشی از هرگونه فعالیت خانگی، مؤسسات، فعالیت‌های تجاری یا صنعتی در نظر گرفته می‌شود.

یادآوری- در برخی از کشورها (به عنوان مثال: کشورهای اروپایی) فاضلاب‌روی بهداشتی تحت عنوان فاضلاب‌روی فاضلاب متعفن (مطابق با زیربند ۳-۲-۲-۲) مورد اشاره قرار گرفته است.

۲-۱-۳-۱۲-۵-۳

سامانه فاضلابروی ترکیبی

سامانه فاضلاب مختلط

combined sewer system

سامانه (مطابق با زیربند ۳-۹-۳) جمع‌آوری و انتقال فاضلاب متعفن (مطابق با زیربند ۲-۲-۲-۳) و سیلاب (مطابق با زیربند ۴-۲-۲-۳) در یک مسیر است.

۴-۱۲-۵-۳

سامانه در محل

on-site system

مجموعه‌ای از دارایی‌های (مطابق با زیربند ۱-۶-۳) ملموس ضروری برای تأمین آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۲-۲-۳-۱) یا جمع‌آوری، تصفیه، دفع و یا استفاده مجدد از فاضلاب (مطابق با زیربند ۲-۲-۲-۳)، بدون اتصال به تأسیسات مرکزی واحدهای خدمات رسان آب و آبفا (مطابق با زیربند ۳-۳-۱) است.

۵-۱۲-۵-۳

سامانه سیلاب

سامانه آب سطحی

stormwater system

سامانه (مطابق با زیربند ۳-۹-۳) جمع‌آوری، ذخیره و انتقال سیلاب (مطابق با زیربند ۴-۲-۲-۳) که مشتمل بر سامانه‌های زهکشی پایدار (مطابق با زیربند ۳-۱۲-۵-۳) است.

یادآوری ۱- یک سامانه سیلاب می‌تواند شامل سامانه‌های فاضلابرو ترکیبی (مطابق با زیربند ۳-۱۲-۵-۳) یا سامانه‌های فاضلابروی مجزا باشد که می‌تواند زیرساخت‌های (مطابق با زیربند ۳-۱-۳-۱۲-۵-۳) سبز یا کنترل منابع را یکپارچه کند.

یادآوری ۲- حوضه آبریز می‌تواند شامل بیش از یک سامانه سیلاب باشد.

یادآوری ۳- سامانه سیلاب شامل فاضلابروهای متعفن مجزا، حوضه‌های آبریز رودخانه‌ها یا آب‌های پذیرنده نیست.

یادآوری ۴- اثرات متقابل، می‌توانند بین سامانه سیلاب و موارد ذکر شده در یادآوری ۳ وجود داشته باشد.

۱-۵-۱۲-۵-۳

سامانه انتقال جریان زیاد

high-flow conveyance system

سامانه انتقال سیالاب (مطابق با زیربند ۴-۲-۲-۳) که در آن جریان‌های مازاد از سامانه (مطابق با زیربند ۳-۹-۳) به مسیرهای تعریف شده، از جمله جریان‌های روزمنی سرریز می‌شود.

۲-۵-۱۲-۵-۳

سامانه انتقال جریان کم

low-flow conveyance system

سامانه انتقال سیالاب (مطابق با زیربند ۴-۲-۲-۳) که در آن، جریان درون سامانه (مطابق با زیربند ۳-۹-۳) محصور می‌شود.

۱۳-۵-۳

خط انتقال اصلی

transmission main

سیستم دارایی (مطابق با زیربند ۱۲-۵-۳) برای انتقال آب حاصل از یک منبع به یک ناحیه است، جایی که آب تصفیه، ذخیره یا توزیع می‌شود.

یادآوری - خطوط اصلی انتقال می‌توانند هم آب خام و هم آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۱-۲-۲-۳) را منتقل کند و همچنین به عنوان شبکه انتقال نیز تلقی شود.

۱۴-۵-۳

خط زهکشی

drainline

drain line

سامانه (مطابق با زیربند ۳-۹-۳) لوله‌کشی که انتقال دهنده فاضلاب (مطابق با زیربند ۳-۲-۲-۳) تولیدشده در ساختمان، از طریق ساختمان به سامانه تصفیه در محل (مطابق با زیربند ۱۶-۵-۳) یا به سامانه انتقال فاضلاب (مطابق با زیربند ۱-۳-۱۲-۵-۳) است.

یادآوری - این اصطلاح می‌تواند برای سامانه‌های ثقلی، پمپازی و خلأ نیز استفاده شود.

۱۵-۵-۳

تصفیه خانه فاضلاب

wastewater treatment plant

سیستم دارایی (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۲) برای تصفیه فاضلاب (مطابق با زیربند ۳-۲-۲-۲) به صورت فیزیکی، زیستی یا شیمیایی است.

یادآوری ۱- تصفیه خانه فاضلاب می‌تواند شامل ایستگاه پمپاژ، مخازن نگهداری، اجزای ذخیره و سرریز سیلاب (مطابق با زیربند ۳-۲-۲-۴)، آشغالگیرها، مخازن تهشینی، مخازن هوادهی، فیلترها، لاغون‌ها، امکانات تصفیه لجن، امکانات شیمیایی، امکانات کنترل بو و خروجی‌ها، شامل ستون‌های مشبك باشد.

یادآوری ۲- ایستگاه‌های پمپاژ و مخازن نگهداری، می‌توانند در شبکه فاضلاب (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۲-۱) نیز جانمایی شود.

۱۶-۵-۳

سامانه تصفیه در محل

on-site treatment system

سامانه (مطابق با زیربند ۳-۹-۳) تصفیه فاضلاب (مطابق با زیربند ۳-۲-۲-۲) که در محل یا نزدیک محل تولید فاضلاب جانمایی می‌شود.

مثال: مخزن سپتیک^۱ (مخزن گندیده)، سامانه RBC^۲ (تماس دهنده زیستی چرخان).

۱۷-۵-۳

آنالیز

analysis

آزمایش‌های نظاممند که در آن سامانه (مطابق با زیربند ۳-۹-۳) زیستی یا فنی با استفاده از روش‌های مناسب به اجزاء و قسمت‌های مختلف تجزیه شده و پس از آن اجزاء، ساماندهی و ارزیابی می‌شوند.

یادآوری- آنالیز همچنین شامل فعالیت‌های انجام‌شده پس از آماده‌سازی نمونه برای تعیین غلظت عناصر یا ترکیبات تشکیل‌دهنده نمونه است.

1- Septic tank
2- Rotating Biological Contactor

۱۸-۵-۳

قابلیت اطمینان

reliability

«اطلاعات» به زیربند ۱۴-۱-۳ مراجعه شود.

۱۹-۵-۳

قابلیت اطمینان

reliability

«دارایی / فرایند» احتمال این که یک وسیله، سیستم (مطابق با زیربند ۳-۹-۳) یا فرایند (مطابق با زیربند ۱-۷-۳) کارکرد تعریف شده خود را بدون خرابی (مطابق با زیربند ۱۳-۶-۳) برای زمان داده شده، به درستی در یک محیط‌زیست (مطابق با زیربند ۱-۳-۶-۸) مشخص، اجرا کند.

۶-۳

مفاهیم مرتبط با دارایی‌ها

۱-۶-۳

دارایی

asset

اقلام، وسایل یا اشیایی که برای واحدهای خدمات‌رسان آب و آبفا (مطابق با زیربند ۱-۳-۳) ارزش واقعی یا بالقوه دارد.

یادآوری ۱ - دارایی‌ها در واحدهای خدمات‌رسان آب و آبفا، برای ارائه خدمات (مطابق با زیربند ۳-۳-۷) استفاده می‌شوند.

یادآوری ۲ - ارزش می‌تواند مشهود یا غیرمشهود، مالی یا غیرمالی باشد و شامل ملاحظات مرتبط با ریسک‌ها (مطابق با زیربند ۱-۳-۶) و تعهدات باشد و می‌تواند در مراحل مختلف عمر دارایی، مثبت یا منفی باشد.

یادآوری ۳ - دارایی‌های فیزیکی، به طور معمول به تجهیزات، فهرست دارایی یا اموال سازمان اشاره می‌کند. نمونه‌هایی از دارایی‌ها در بخش آب شامل زمین، ساختمان‌ها، لوله‌ها، مخازن، تصفیه‌خانه‌ها، تجهیزات و سخت‌افزار است. دارایی‌های فیزیکی نقطه مقابل دارایی‌های غیرمشهود هستند که دارایی‌های غیر فیزیکی شامل اجاره‌نامه‌ها، نمانامها^۱، دارایی‌های دیجیتال، حقوق کاربری، مجوزها، حقوق مالکیت معنوی، خوشنامی یا موافقتنامه‌ها هستند. مثال‌ها در بخش آب شامل حق‌آبه، نرم‌افزارها و پایگاه‌های داده هستند.

یادآوری ۴ - گروه‌بندی دارایی‌هایی که به عنوان یک سیستم دارایی (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۲) نامیده می‌شوند، می‌تواند به عنوان دارایی نیز در نظر گرفته شود.

[منبع: برگرفته از زیربند ۱-۲-۳ استاندارد ملی ایران- ایزو ۵۵۰۰۰: سال ۱۳۹۳ - «تغییر یافته»- عبارت «واحدهای خدماترسان آب و آبفا» جایگزین کلمه «سازمان» و یادآوری ۱ اضافه و یادآوری ۳ در قسمتی که در متن به بخش آب اشاره دارد، اضافه شده است.]

۱-۱-۶-۳

نوع دارایی

aseet type

گروه‌بندی از دارایی‌ها (مطابق با زیربند ۱-۶-۳) که ویژگی مشترک‌شان، آنها را به عنوان یک گروه یا طبقه مشخص می‌کند.

یادآوری ۱- نمونه‌هایی از انواع دارایی‌ها شامل، دارایی‌های فیزیکی، دارایی‌های اطلاعاتی (مطابق با زیربند ۱-۱۰-۳)، دارایی‌های غیرمشهود، دارایی‌های حیاتی، دارایی‌های توانمندساز، دارایی‌های خطی، دارایی‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات، دارایی‌های زیرساختی (مطابق با زیربند ۱-۳-۹) و دارایی‌های قابل جابجایی هستند، اما به این موارد محدود نمی‌شوند.

یادآوری ۲- نمونه‌هایی از انواع دارایی‌های فیزیکی در بخش آب شامل لوله‌ها، شیرها، ایستگاه‌های پمپاژ و مخازن ذخیره با نوع، اندازه، مواد و کارکرد مشابه هستند.

[منبع: برگرفته از زیربند ۱-۲-۳ استاندارد ملی ایران- ایزو ۵۵۰۰۰: سال ۱۳۹۳ - «تغییر یافته»- مثال حذف شده است. یادآوری‌های ۱ و ۲ اضافه شده است.]

۱-۱-۱-۶-۳

تالاب

wetland

مناطقی از زمین که یا بهطور طبیعی با آب کم عمق پوشیده شده و یا ساخته شده است، لایه‌بندی و با مصالح پر شده تا پساب به درون آن تخلیه شود و حاوی پوشش مناسب گیاهی و جانوری است که از مواد مغذی موجود در پساب، رشد و تغذیه می‌کند.

۲-۶-۳

هزینه چرخه عمر

life cycle cost

کل هزینه یک دارایی (مطابق با زیربند ۱-۶-۳) یا قسمت‌هایی از آن در طول دوره عمر آن است.

یادآوری ۱- کل هزینه می‌تواند شامل طرح‌ریزی، طراحی، ساخت، مالکیت، بهره‌برداری (مطابق با زیربند ۱۰-۵-۳)، نگهداری (مطابق با زیربند ۹-۵-۳)، بازسازی (مطابق با زیربند ۱۱-۵-۳) و اسقاط (دورریزی) باشد.

یادآوری ۲- کل هزینه، دربرگیرنده ارزش باقیمانده به دست آمده در طول دوره دورریزی نیست.

۳-۶-۳

سیستم دارایی

asset system

به زیربند ۳-۵-۱۲ مراجعه شود.

۴-۶-۳

بررسی

investigation

به زیربند ۳-۵-۷ مراجعه شود.

۵-۶-۳

قابلیت اطمینان

reliability

«دارایی / فرایند» به زیربند ۳-۵-۱۹ مراجعه شود.

۶-۶-۳

قابلیت اطمینان

reliability

«اطلاعات» به زیربند ۳-۱-۱۴ مراجعه شود.

۷-۶-۳

مدیریت دارایی‌ها

management of assets

به زیربند ۳-۵-۲ مراجعه شود.

۸-۶-۳

نگهداری

نگهداشت

maintenance

به زیربند ۳-۵-۹ مراجعه شود.

۹-۶-۳

نرخ بازگشت

rate of return

اندازه‌گیری درصد سوددهی پروژه که معادل با درآمد پروژه تقسیم بر سرمایه‌گذاری پروژه است.
بادآوری - مدت زمان اندازه‌گیری (مطابق با زیربند ۳-۳-۴۳) می‌تواند سالانه یا برای تمام مدت سرمایه‌گذاری باشد.

۱۰-۶-۳

بازرسی

inspection

به زیربند ۳-۵-۸ مراجعه شود.

۱۱-۶-۳

عمر مفید

servive life

مدت زمان پس از نصب که در طی آن یک دارایی (مطابق با زیربند ۳-۶-۱) یا یک سیستم دارایی (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۲)، الزامات (مطابق با زیربند ۳-۸-۱) فنی و وظیفه‌ای را برآورده کرده یا فراتر می‌رود.

۱۲-۶-۳

توسعه پایدار

sustainable development

به زیربند ۳-۱-۱۹ مراجعه شود.

۱۳-۶-۳

خرابی

failure

اختلال غیرقابل قبول در عملکرد دارایی (مطابق با زیربند ۳-۶-۱) در سیستم دارایی (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۲) در یک زمان خاص در یک دارایی خاص است.

۱۴-۶-۳

نرخ خرابی

failure rate

نسبت تعداد خرابی‌ها (مطابق با زیربند ۳-۶-۱۳) از یک گروه خاص به واحد اندازه‌گیری است.

مثال- خرابی‌ها در واحد دارایی‌ها (مطابق با زیربند ۳-۶-۱) و زمان، خرابی‌ها در تعداد اقدامات.

یادآوری ۱- در مورد خطوط لوله، بر حسب کیلومتر در سال بیان می‌شود.

یادآوری ۲- برای انشعابات (مطابق با زیربند ۳-۳-۳۷) و شیرهای مربوط به شبکه‌های توزیع آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۲-۱)، به صورت هزار در سال بیان می‌شود.

یادآوری ۳- برای سامانه‌های فاضلاب (مطابق با زیربند ۳-۱۲-۵) در مورد اتصالات، به صورت کیلومتر در سال بیان می‌شود.

یادآوری ۴- برای تصفیه‌خانه‌ها، ایستگاه‌های پمپاژ و امکانات مشابه، به صورت «در سال» بیان می‌شود.

۱۵-۶-۳

داده‌های خرابی

failure data

داده‌های توصیف‌کننده وقوع رویداد (مطابق با زیربند ۳-۳-۲۲) خرابی (مطابق با زیربند ۳-۶-۱۳) است.

[منبع: زیربند 3.25 استاندارد 2016 ISO 14224]

۱۶-۶-۳

بازسازی

بهسازی

بازتوانی

rehabiliation

به زیربند ۳-۱۱-۵ مراجعه شود.

۱-۱۶-۶-۳

تعمیر

repair

صلاح یک خسارت یا آسیب داخلی است.

یادآوری- تعمیر می‌تواند طرح‌ریزی شده (به عنوان مثال نگهداری (مطابق با زیربند ۳-۵-۹) پیشگیرانه) یا بدون طرح‌ریزی شده باشد (به عنوان مثال موارد خسارت) باشد.

۲-۱۶-۳

نوسازی

renovation

عملیات در برگیرنده تمام یا قسمتی از اجزاء اصلی یک دارایی (مطابق با زیربند ۳-۶-۱) که با استفاده از آن عملکرد (مطابق با زیربند ۳-۹-۱) فعلی بهبود می‌یابد.

[منبع: برگرفته از زیربند 2.16.4 استاندارد EN 16323:2014-«تغییر یافته»- عبارت «زهکش و فاضلابرو» جایگزین «یک دارایی» شده است.]

۳-۱۶-۳

جایگزینی

replacement

نصب یک دارایی (مطابق با زیربند ۳-۶-۱) جدید که کارکردی مشابه دارایی قدیمی داشته باشد.

۱۷-۶-۳

نرخ بازسازی

نرخ بهسازی

نرخ بازتوانی

rehabilitation rate

درصدی از کل اموال که بازسازی می‌شود یا مقرر است (معمولًاً در یک سال) بازسازی شود.

۷-۳

مفاهیم مرتبط به فرایند

۱-۷-۳

فرایند

process

مجموعه‌ای از فعالیت‌های مرتبط به هم یا متعامل که جهت ارائه نتیجه مورد نظر، از دروندادها استفاده می‌کند.

یادآوری ۱- اینکه «نتایج مورد نظر» حاصل از یک فرایند، برونداد، محصول یا خدمت (مطابق با زیربند ۳-۳-۷) نامیده شود، به مضمون مرجع مورد نظر بستگی دارد.

یادآوری ۲- دروندادهای یک فرایند به صورت عمومی، بروندادهای سایر فرایندها و بروندادهای یک فرایند، به صورت عمومی دروندادهای سایر فرایندها هستند.

یادآوری ۳- مجموعه دو یا بیش از دو فرایند مرتبط به هم و متعامل، به صورت دنبال هم را نیز می‌توان به عنوان یک فرایند نامید.

یادآوری ۴- فرایندها در یک سازمان (مطابق با زیربند ۱-۱-۳) به صورت عمومی طرح‌ریزی می‌شوند و تحت شرایط کنترل شده به اجرا در می‌آیند تا ارزش‌افزایی حاصل شود.

یادآوری ۵- فرایندهایی که انطباق (مطابق با زیربند ۳-۸-۳) برونداد حاصل از آن را نتوان به سهولت یا به طور اقتصادی صحه‌گذاری کرد، غالباً «فرایند ویژه» نامیده می‌شود.

یادآوری ۶- در معیارسنجی (مطابق با زیربند ۳-۱-۷)، فرایندهای سازمانی و فنی و ترکیب هر دوی آنها مورد توجه قرار می‌گیرد. یک فرایند با معنای معیارسنجی، ترکیبی از یک وظیفه با یک هدف / واحد تشکیل می‌شود (به عنوان مثال بهره‌برداری شبکه فاضلاب، تصفیه فاضلاب (مطابق با زیربند ۳-۲-۲)، تصفیه آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۳-۲-۱)، نصب انشعاب خانگی (مطابق با زیربند ۳-۳-۳)، به علاوه آموزش کارکنان و خرید مواد).

یادآوری ۷- در استانداردهای خدماترسانی، اصطلاح «فرایند» می‌تواند معنی وسیع‌تری نسبت به تفسیر ظرفی‌تر در استانداردهای مدیریت سیستم داشته باشد. به عنوان مثال یک سیستم دارایی (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۲) (مثلاً سامانه تصفیه آب و فاضلاب) که شامل مجموعه‌ای از دارایی‌هایی (مطابق با زیربند ۳-۶-۱) مرتبط به هم و متعامل با یکدیگر باشند را می‌توان یک «فرایند» نامید. بنابراین در استانداردهای خدماترسانی، اصطلاح «فرایند» را می‌توان بسیار گسترده‌تر از معنی ساده آن «فعالیت‌ها» تفسیر کرد.

[منبع: برگرفته از زیربند ۳-۴-۱ استاندارد ملی ایران- ایزو ۹۰۰۰: سال ۱۳۹۶ - «تغییر یافته»- یادآوری ۶ جایگزین و یادآوری ۷ اضافه شده است.]

۱-۱-۷-۳

معیارسنجی

محکزنی

benchmarking

فرایند (مطابق با زیربند ۳-۷-۱) نظاممند برای شناسایی و آشنایی با پذیرش فعالیت‌های موفق شرکت‌کنندگان معیارسنجی (مطابق با زیربند ۳-۱-۷-۴) است.

یادآوری ۱- به طور کلی، معیارسنجی یک فرایند مداوم است.

یادآوری ۲- معیارسنجی در سطح فرایند، به این معنی است که هدف از معیارسنجی، یک فرایند است. برای مثال، بهره‌برداری (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۰) شبکه فاضلاب، صورتحساب و خرید مواد.

یادآوری ۲- معیارسنجی در سطح تاسیسات، به این معنی است که هدف از معیارسنجی، واحدهای خدماترسان آب و آبفا (مطابق با زیربند ۳-۳-۱) است و وظایف اصلی، برای مثال خدمات (مطابق با زیربند ۳-۳-۷) آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۳-۲-۲-۱) و فاضلاب (مطابق با زیربند ۳-۲-۲-۲) هستند.

۱-۱-۱-۷-۳

هدف معیارسنجی

هدف محکزنی

benchmarking object

واحدهای عمومی و خصوصی، بخش‌های مختلف واحدها، کارکردها، فرایندها (مطابق با زیربند ۳-۷-۱)، وظایف، خدمات (مطابق با زیربند ۳-۳-۷) یا سایر محصولات که موضوع معیارسنجی (مطابق با زیربند ۳-۱-۷-۱) هستند و با مرزهای مشخص از یکدیگر و از اهداف بررسی نشده، تفکیک شده‌اند.

مثال احداث شبکه فاضلاب، بهره‌برداری (مطابق با زیربند ۳-۵-۰) از شبکه لوله‌کشی

۲-۱-۱-۷-۳

معیار

محک

benchmark

یک مقدار واحد که نشان‌دهنده یک مقدار مرجع پذیرفته شده است که یا از مقایسه بین شرکت‌کنندگان یا حاصل بررسی اسناد بوده و برای جهت‌دهی استفاده می‌شود.

یادآوری ۱- معیار را می‌توان به صورت مشترک یا مجزا تعیین کرد.

یادآوری ۲- با خوشبندی (مطابق با زیربند ۳-۱-۷-۱-۵)، معیارهای گوناگون می‌تواند برای گروههای همتای متفاوت اتفاق بیفتد.

۳-۱-۱-۷-۳

انحراف از معیار

devision from benchmark

نتیجه مقایسه شاخص‌های عملکردی (مطابق با زیربند ۳-۹-۶) همانند تفاوت ارزش مشاهده شده از معیار (مطابق با زیربند ۳-۱-۷-۱-۲)، به کاررفته است.

۴-۱-۱-۷-۳

شرکت کننده معیارسنجی

شرکت کننده محکزنی

benchmarking partner

شرکت کننده در یک پروژه معیارسنجی (مطابق با زیربند ۱-۱-۷-۳) است.

۵-۱-۱-۷-۳

خوشبندی

clustering

گروهبندی اهداف معیارسنجی (مطابق با زیربند ۱-۱-۷-۳) بر طبق معیارهای متفاوت اطلاعات زمینه‌ای (مطابق با زیربند ۱۰-۳-۳) یا فاکتورهای توجیهی (مطابق با زیربند ۷-۹-۳) به منظور ایجاد مجموعه‌ای از همتاهای همگن است.

مثال - خوشبندی به وسیله اندازه تاسیسات، حجم آب تحویل شده، جمعیت تحت پوشش، مقدار آب تامین شده به وسیله شبکه .(m³/km/Year)

یادآوری ۱ - برای شاخص‌های عملکرد (مطابق با زیربند ۶-۹-۳)، خوشبندی‌های متفاوت ممکن است مناسب باشد. با خوشبندی، معیارهای (مطابق با زیربند ۲-۱-۱-۷-۳) خاص می‌تواند برای هر گروه همتا اتفاق بیفتد.

یادآوری ۲ - نتیجه خوشبندی، مقایسه‌ای از شاخص‌های عملکردی است که کمتر توسط معیارهای خوشبندی تحت تاثیر قرار می‌گیرند.

۲-۱-۷-۳

تصفیه زمینی

land treatment

فرایندی (مطابق با زیربند ۱-۷-۳) است که شامل پاشش ساده فاضلاب همگن شده بر روی سطح زمین برای تجزیه توسط باکتری‌ها از طریق تاثیر نور آفتاب و آب و هوا یا تخلیه زیر سطحی فاضلاب (مطابق با زیربند ۲-۲-۲-۳) جزیی تصفیه شده (پس از حذف جامدات معلق) و تجزیه مواد آلی محلول در محیط زیست (مطابق با زیربند ۶-۸-۱-۳) بی‌هوایی خاک است.

۳-۱-۷-۳

تجزیه

تلاشی

disintegration

تجزیه فیزیکی یک ماده به اجزاء آن است.

۱-۳-۱-۷-۳

پراکندگی

پراکنش

dispersion

فرایند (مطابق با زیربند ۳-۱-۷-۱) تجزیه‌ای (مطابق با زیربند ۳-۱-۷-۳) که با شکست یک ماده به اجزای ریزتر و جدا شدن آنها از یکدیگر و توزیع آن در مایع، تعریف می‌شود.

یادآوری ۱- از نظر بهره‌برداری (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۰) با اندازه‌گیری کاهش جرم محصولی که از میان الک عبور می‌کند، پس از مواجهه با شرایط زیستمحیطی خاص تعریف می‌شود.

یادآوری ۲- به طور ایده‌آل، بهتر است اندازه‌گیری مستقیمی از جداسازی ذرات و یکنواختی تعداد ذرات در آب وجود داشته باشد.

۴-۱-۷-۳

تخرب زیستی

biodegradation

تخرب زیستی به وسیله فعالیت زیستی باکتری‌ها، به ویژه به وسیله فعالیت‌های آنزیمی انجام شده و منجر به تغییر مهمی در ساختار شیمیایی یک ماده می‌شود.

یادآوری- ماده‌ای قابل تجزیه زیستی است که با کمک میکروارگانیسم‌ها به عناصر طبیعی تجزیه می‌شود. (به عنوان مثال آب، دی‌اکسیدکربن و زیست‌توده)

[منبع: برگرفته از زیربند 2.1680 استاندارد ISO 472: 2013- «تغییریافته»- یادآوری اضافه شده است.]

۵-۱-۷-۳

تهنشنینی

settling

فرایندی (مطابق با زیربند ۱-۷-۳) که طی آن، همه یا بخشی از ذرات پراکنده شده یک ماده دفع شده، در سطوح پایین تر یک سیال در اثر از دستدادن شناوری خود، تهنشنین می شوند.

یادآوری- این اثر می تواند هم در ستون آب (برای مثال سیال ساکن) و هم در سیالات در جریان (برای مثال در لوله ها) مشاهده شود.

۶-۱-۷-۳

فرایند تشخیص رویداد

EDP

event detecting process

مجموعه ای از فعالیت های مرتبط به هم یا متعامل با یکدیگر که ورودی ها (داده ها یا اطلاعات (مطابق با زیربند ۱-۱۰-۳) مربوط به یک رویداد (مطابق با زیربند ۲۲-۳-۳) واقعی یا مشکوک) را به خروجی های (حمایت از فعالیت های بهره برداری (مطابق با زیربند ۱۰-۵-۳) واحدهای خدمات رسان آب و آبفا (مطابق با زیربند ۱-۳-۳)) تبدیل می کند.

۲-۷-۳

روش اجرایی

procedure

طریقه مشخص شده برای انجام یک فعالیت یا فرایند (مطابق با زیربند ۱-۷-۳) است.

یادآوری- روش های اجرایی می تواند مستند باشد یا نباشد.

[منبع: زیربند ۳-۴-۵ استاندارد ملی ایران- ایزو ۹۰۰۰: سال ۱۳۹۶]

۳-۷-۳

آنالیز

analysis

به زیربند ۳-۵-۱۷ مراجعه شود.

۴-۷-۳

قابلیت اطمینان

reliability

«اطلاعات» به زیربند ۱۴-۱-۳ مراجعه شود.

۵-۷-۳

بررسی

investigation

به زیربند ۷-۵-۳ مراجعه شود.

۶-۷-۳

اندازه‌گیری

measurment

به زیربند ۴۳-۳-۳ مراجعه شود.

۷-۷-۳

حجم سیل استثنایی

حجم سیل فرین

extreme flood volume

به زیربند ۸-۲-۳ مراجعه شود.

۸-۷-۳

پایش

monitoring

تعیین وضعیت یک سیستم (مطابق با زیربند ۳-۹-۳)، یک فرایند (مطابق با زیربند ۳-۷-۱)، یا یک فعالیت است.

یادآوری - برای تعیین وضعیت، نیاز به بررسی، نظارت یا مشاهده دقیق است.

[منبع: زیربند 3.15 و 2 SL و Annex 2: راهنمای 2018 Part 1: Directives IEC ISO]

۹-۷-۳

ممیزی

audit

فرایندی (مطابق با زیربند ۳-۷-۱) نظاممند، مستقل و مستند برای به دست آوردن شواهد عینی و ارزیابی آن به صورت عینی برای تعیین میزانی که معیارهای ممیزی برآورده می‌شوند.

یادآوری ۱- یک ممیزی ممکن است ممیزی داخلی (شخص اول) یا ممیزی خارجی (شخص دوم یا سوم) باشد و آن می‌تواند ممیزی ترکیبی (ترکیب دو یا چند انضباط) باشد.

یادآوری ۲- ممیزی داخلی توسط خود سازمان (مطابق با زیربند ۳-۱-۱) یا از طرف یک شخص خارجی هدایت می‌شود.

یادآوری ۳- «شواهد ممیزی» و «معیارهای ممیزی» در استاندارد ملی ایران- ایزو ۹۰۰۱ تعریف شده‌اند.

[منبع: زیربند 3.17 و 2 Annex SL راهنمای ISO/IEC Directives Part 1: 2018]

۱۰-۷-۳

درستی

accuracy

نzdیکی توافق شده بین یک مقدار اندازه‌گیری شده و مرجع مورد پذیرش است.

یادآوری ۱- اصطلاح «درستی»، هنگامی که برای مجموعه‌ای از اندازه‌گیری‌ها به کار برده شود، ترکیبی از اجزای تصادفی و خطای انحراف نظاممند را در بر می‌گیرد.

[منبع: برگرفته از زیربند 3.3.1 استاندارد ISO 3534-2: 2006: «تغییر یافته»- یادآوری ۱ به صورت تعریف آورده شده و یادآوری ۲ به یادآوری ۱ تغییر داده شده و یادآوری ۳ حذف شده است.]

۱۱-۷-۳

قابلیت اطمینان

reliability

«دارایی / فرایند» به زیربند ۳-۵-۱۹ مراجعه شود.

۱۲-۷-۳

ارزیابی

assessment

فرایند (مطابق با زیربند ۳-۷-۱) یا نتیجه آن فرایند که موضوع مشخصی را با مراجع مرتبط مقایسه می‌کند.

۱۳-۷-۳

درجه اطمینان

confidence grade

ارزیابی (مطابق با زیربند ۱۲-۷-۳) کیفیت (مطابق با زیربند ۵۰-۳-۳) بر حسب درستی (مطابق با زیربند ۱۰-۷-۳) و قابلیت اطمینان «اطلاعات» (مطابق با زیربند ۱۴-۱-۳)، «دارایی / فرایند» (مطابق با زیربند ۱۹-۵-۳) است.

۸-۳

مفاهیم مربوط به الزام

۱-۸-۳

الزام

requirement

نیاز یا انتظاری که عموماً به صورت تلویحی یا اجباری بیان می‌شود.

یادآوری ۱- «عموماً تلویحی» است یعنی در عرف یا رویه عمومی یک واحد خدمات رسان آب و آبفا (مطابق با زیربند ۱-۳-۳)، کاربران (مطابق با زیربند ۳-۸-۱) خدمت (مطابق با زیربند ۳-۷-۳) و سایر طرفهای ذینفع (مطابق با زیربند ۳-۸-۱)، نیاز یا انتظار مورد نظر، تلویحی است.

یادآوری ۲- الزام مشخص شده، الزامی است که بیان شده باشد، برای مثال در اطلاعات مستند (مطابق با زیربند ۱-۳-۱-۳).

یادآوری ۳- یک توصیف‌گر می‌تواند برای مشخص کردن نوع خاصی از الزامات استفاده شود، به‌طور مثال برای الزامات محصول، الزام مدیریت کیفیت، الزامات کاربران یا الزامات کیفیت (مطابق با زیربند ۳-۳-۳-۵۰).

یادآوری ۴- الزامات می‌توانند توسط طرفهای مختلف ذی‌نفع یا واحدهای آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۳-۱-۳-۱)، واحدهای فاضلاب (مطابق با زیربند ۳-۱-۳-۲) یا واحدهای سیلاب (مطابق با زیربند ۳-۲-۳) ایجاد شود.

یادآوری ۵- ممکن است برای دستیابی به سطح بالایی از رضایت مشتری، لازم باشد یک انتظار از مشتری برآورده شود، حتی اگر بیان نشده باشد یا عموماً تلویحی یا الزامی نباشد.

[منبع: زیربند ۳-۶-۴ استاندارد ملی ایران- ایزو ۹۰۰۰: سال ۱۳۹۶]

۲-۸-۳

الزام تعهدی

تکلیف قانون‌مداری

compliance obligation

الزامات قانون‌مداری و سایر الزامات است.

الزاماتی (مطابق با زیربند ۱-۸-۳) که سازمان (مطابق با زیربند ۱-۳-۱) ملزم است انتخاب کند که با آنها تطابق داشته باشد.

یادآوری ۱- این الزام می‌تواند یک الزام قانونی یا نوع دیگری از الزامات باشد.

[منبع: برگرفته از زیربند ۱۶-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۲۱۱۰۴: سال ۱۳۹۵ - «تغییریافته»- عناصر اضافی از زیربندهای ۱۴-۳ و ۱۵-۳ آن استاندارد تلفیق شده است.]

۳-۸-۳

انطباق

conformity

برآورده شدن یک الزام (مطابق با زیربند ۱-۸-۳) است.

یادآوری - در انگلیسی با واژه «conformance» یا «مطابقت» مترادف است اما منسوخ شده است. در فرانسه کلمه «compliance» با «برآوردن» مترادف است که آن هم منسوخ شده است.

[منبع: زیربند 3.18 و 2 Annex SL راهنمای ISO/IEC Directives Part 1: 2018]

۴-۸-۳

عدم انطباق

nonconformity

برآورده نشدن یک الزام (مطابق با زیربند ۱-۸-۳) است.

[منبع: زیربند 3.19 و 2 Annex SL راهنمای ISO/IEC Directives Part 1: 2018]

۵-۸-۳

اصلاح

correction

اقدام برای از بین بردن عدم انطباق (مطابق با زیربند ۴-۸-۳) تشخیص داده شده است.

یادآوری ۱- اصلاح ممکن است قبل یا همراه با اقدام اصلاحی (مطابق با زیربند ۳-۸-۶) انجام گیرد.

یادآوری ۲- اصلاح ممکن است برای مثال بازسازی یا تعمیر (مطابق با زیربند ۳-۶-۱۶) باشد.

[منبع: برگرفته از زیربند ۳-۱۲-۳ استاندارد ملی ایران- ایزو ۹۰۰۰: سال ۱۳۹۶ - «تغییریافته»- کلمه «رعایت» جایگزین کلمه «تعمیر» شده است.]

۶-۸-۳

اقدام اصلاحی

corrective action

اقدام برای از بین بردن علت یک عدم انطباق (مطابق با زیربند ۳-۸-۴) و جلوگیری از بروز مجدد آن است.

یادآوری ۱- ممکن است برای یک عدم انطباق، بیش از یک علت وجود داشته باشد.

یادآوری ۲- اقدام اصلاحی برای جلوگیری از بروز مجدد عدم انطباق انجام می‌گیرد. در صورتی که اقدام پیشگیرانه برای جلوگیری از بروز عدم انطباق بالقوه، انجام می‌گیرد.

[منبع: زیربند ۳-۱۲-۳ استاندارد ملی ایران- ایزو ۹۰۰۰: سال ۱۳۹۶]

۷-۸-۳

قابلیت اطمینان

reliability

«اطلاعات» به زیربند ۳-۱۴-۱ مراجعه شود.

۸-۸-۳

ویژگی

specification

مدرک بیان‌کننده الزامات (مطابق با زیربند ۳-۸-۱) برای عملکرد (مطابق با زیربند ۳-۹-۱) یک محصول است.

[منبع: زیربند 3.7 استاندارد 2008 ISO 12576-2: 2008]

۹-۳

مفاهیم مرتبط با عملکرد

عملکرد

performance

نتیجه قابل اندازه‌گیری است.

یادآوری ۱- عملکرد می‌تواند به یافته‌های کمی یا کیفی مربوط باشد.

یادآوری ۲- عملکرد می‌تواند به مدیریت (مطابق با زیربند ۱-۳-۲)، فعالیتها، فرایندها (مطابق با زیربند ۳-۷-۱)، محصولات (شامل خدمات (مطابق با زیربند ۳-۳-۷))، سیستم‌ها (مطابق با زیربند ۳-۹-۳) یا سازمان‌ها (مطابق با زیربند ۳-۱-۱) مربوط باشد.

[منبع: زیربند 3.13 و 2 SL Appendix راهنمای 2018 IEC/ISO Directives Part 1]

۲-۹-۳

طبقه‌بندی عملکرد

performance category

طبقه‌بندی اهداف (مطابق با زیربند ۱-۳-۵) کلی خدمات (مطابق با زیربند ۳-۳-۷) آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۳-۲-۲-۱)، فاضلاب (مطابق با زیربند ۳-۲-۲-۲) و سیلاب (مطابق با زیربند ۳-۲-۴) است.

یادآوری ۱- طبقه‌بندی‌های اصلی، شامل قابلیت اطمینان (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۹)، کیفیت (مطابق با زیربند ۳-۳-۵۰)، خدمت به مشتری و پایداری و کارایی (مطابق با زیربند ۳-۳-۱۵) اقتصادی هستند.

یادآوری ۲- معیارهای ارزیابی (مطابق با زیربند ۳-۷-۱۲) را می‌توان بر اساس طبقه‌بندی‌های عملکردی گروه‌بندی کرد.

۳-۹-۳

سامانه

سیستم

system

مجموعه‌ای از عناصر مرتبط یا متعامل هستند.

یادآوری - در استانداردهای خدمات، اصطلاح سیستم می‌تواند معنی وسیع‌تری در مقایسه با تعریف دقیق‌تر آن در استانداردهای سیستم مدیریت داشته باشد. برای مثال، آن می‌تواند شامل بعضی از فرایندها (مطابق با زیربند ۳-۷-۱) نیز شود.

[منبع: برگرفته از زیربند ۳-۵-۱ استاندارد ملی ایران- ایزو ۹۰۰۰: سال ۱۳۹۶ - «تغییریافته»- یادآوری اضافه شده است.]

۴-۹-۳

بهبود مداوم

continual improvement

فعالیت تکرارشونده برای ارتقای عملکرد (مطابق با زیربند ۱-۹-۳) است.

یادآوری ۱- فرایند (مطابق با زیربند ۱-۷-۳) تعیین اهداف (مطابق با زیربند ۵-۱-۳) و یافتن فرصت‌ها برای بهبود، فرایند مداومی است که از طریق استفاده از یافته‌های ممیزی (مطابق با زیربند ۳-۷-۹) و نتیجه‌گیری‌های ممیزی، تجزیه و تحلیل (مطابق با زیربند ۳-۵-۱۷) داده‌ها، بازنگری‌ها، مدیریت (مطابق با زیربند ۳-۱-۲) یا سایر طرق انجام می‌گیرد و عموماً به اقدام اصلاحی (مطابق با زیربند ۳-۸-۶) یا اقدام پیشگیرانه منجر می‌شود.

یادآوری ۲- ماهیت فعالیت می‌تواند بین چرخه‌های تکرار، متفاوت باشد.

[منبع: برگرفته از زیربند ۳-۲-۲ استاندارد ملی ایران- ایزو ۹۰۰۰: سال ۱۳۹۶، «تغییریافته»- یادآوری ۲ جایگزین شده است]

۵-۹-۳

قابلیت اطمینان

reliability

«اطلاعات» به زیربند ۳-۱-۱۴ مراجعه شود.

۶-۹-۳

شاخص عملکرد

performance indicator

پارامتر یا یک مقدار به دست آمده از پارامترها که اطلاعاتی (مطابق با زیربند ۳-۱۰-۱) در مورد عملکرد (مطابق با زیربند ۳-۹-۱) می‌دهد.

یادآوری ۱- شاخص‌های عملکرد به طور معمول به صورت نسبت بین متغیرها بیان می‌شوند. این نسبت‌ها می‌تواند متناسب (به عنوان مثال %) و نامتناسب (به عنوان مثال \$/m³) باشند.

یادآوری ۲- شاخص‌های عملکرد مفاهیمی برای اندازه‌گیری کارایی (مطابق با زیربند ۳-۳-۱۵) و اثربخشی (مطابق با زیربند ۳-۳-۱۴) واحدهای خدمات رسان آب و آبفا (مطابق با زیربند ۳-۳-۱) در دستیابی به اهداف (مطابق با زیربند ۳-۱-۵) خود هستند.

۷-۹-۳

عامل توجیهی

explanatory factor

علت انحرافات از شاخص‌های عملکردی (مطابق با زیربند ۳-۹-۶) شرکت‌کنندگان معیارسنجی (مطابق با زیربند ۳-۱-۱-۴)، متفاوت است.

یادآوری ۱- فاکتورهای توجیهی را می‌توان به اجزای قابل اصلاح (به عنوان مثال مصرف انرژی) و یا اجزای غیرقابل اصلاح یا طولانی‌مدت (به عنوان مثال منبع آب) متمایز کرد. اجزای غیرقابل اصلاح یا طولانی‌مدت از اطلاعات زمینه‌ای (مطابق با زیربند ۳-۳-۱۰) واحدهای خدمات‌رسان آب و آبفا (مطابق با زیربند ۳-۳-۱) حاصل می‌شوند. برای تفسیر نتایج شاخص عملکردی، عوامل توجیهی ضروری هستند. آنها را می‌توان از اطلاعات زمینه‌ای به دست آورد. تحت شرایط خاص، استانداردسازی برای قابلیت مقایسه ممکن و معقول است. برای مثال، استانداردسازی نرخ استهلاک متفاوت.

۸-۹-۳

مقایسه شاخص عملکردی

performance indicator comparison

مقایسه مقادیر شاخص‌های عملکردی (مطابق با زیربند ۳-۹-۶) در برابر مقدار هدف، مقادیر قبلی همان شاخص (مطابق با زیربند ۳-۹-۱۰) یا مقادیر شاخص مشابه در سایر واحدها است.

۹-۹-۳

سیستم شاخص عملکرد

performance indicator system

تدوین کنترل شده شاخص‌های عملکردی (مطابق با زیربند ۳-۹-۶) که وابستگی منطقی یا ریاضی به یکدیگر دارند و به طور کلی به یک هدف (مطابق با زیربند ۳-۱-۵) برتر یا هدف معیارسنجی (مطابق با زیربند ۳-۱-۱-۷-۳) مشترک اشاره دارد.

۱۰-۹-۳

شاخص

indicator

پارامتر یا مقداری به دست آمده از پارامترها که اطلاعاتی (مطابق با زیربند ۳-۱۰-۱) در مورد یک موضوع با اهمیتی فراتر از آن که مستقیماً با یک پارامتر مرتبط باشد را ارائه می‌دهد.

یادآوری ۱- برگرفته از کارهای OECD^۱ «مجموعه‌های کوچکی از شاخص‌ها برای مرور عملکرد زیستمحیطی» [37]

یادآوری ۲ - شاخص‌ها می‌توانند به سوابق، شرایط، مفاهیم، فعالیت‌ها یا عملکرد (مطابق با زیربند ۳-۹-۱) ارجاع دهند.

۱۱-۹-۳

متغیر داده‌ای

data variable

پارامتر اقتصادی یا فنی برای توصیف اهداف معیارسنجی (مطابق با زیربند ۳-۱-۱-۷-۱) که به عنوان پایه‌ای برای محاسبه شاخص‌های عملکردی (مطابق با زیربند ۳-۹-۶) است.

مثال - انرژی بر حسب COD^۱ (kg/year) یا کمیت آب یا فاضلاب تصفیه شده بر حسب (m³/year)

یادآوری ۱ - اساس بهبود شاخص‌های عملکردی، تعریف واضح از پارامترها در یک مدل داده‌ای ساختارمند برای اطمینان از محاسبه داده‌ها (به عنوان مثال قابلیت اطمینان (مطابق با زیربند ۳-۱-۱۴)، درستی (مطابق با زیربند ۳-۷-۱۰)) است.

یادآوری ۲ - هر متغیر بهتر است:

- مناسب بودن تعریف شاخص عملکردی یا اطلاعات زمینه‌ای (مطابق با زیربند ۳-۰-۳) که برای آن مورد استفاده قرار می‌گیرد.

- ارجاع به ناحیه جغرافیایی مشابه و دوره زمانی مشابه یا داده مرجع، همانند شاخص عملکرد یا اطلاعات زمینه‌ای که برای آن مورد استفاده قرار می‌گیرد.

- قابلیت اطمینان و درستی تصمیم‌هایی که مورد نیاز است.

۱۲-۹-۳

هدف معیارسنجی

هدف محکزنی

benchmarking object

به زیربند ۳-۱-۱-۷ مراجعه شود.

۱۳-۹-۳

شاخص عملکرد کل

aggregated performance indicator

شاخص عملکرد (مطابق با زیربند ۳-۹-۶) در سطح عالی که نشان‌دهنده سطوح دقیق‌تر است.

1- Chemical oxygen demand

یادآوری ۱- شاخص عملکرد کل، اطلاعات (مطابق با زیربند ۱-۱۰-۳) را در واحدها در سطح پایینی از جزئیات جمع‌آوری می‌کند. (به عنوان مثال هزینه بهره‌برداری تامین آب به ازای هر متر مکعب آب توزیع شده). سطوح پایین‌تر نیاز به شاخص‌های عملکرد بسیار دقیق‌تر دارند. (به عنوان مثال زمان صرف شده برای شبکه فاضلاب). این اصطلاح متراffد متغیرهای داده (مطابق با زیربند ۱۱-۹-۳) است.

یادآوری ۲- اصطلاح دیگر متراffد «سطح تجمع» است. در این استاندارد، سطح تجمع به معنی تلفیق یک شاخص عملکردی یا یک متغیر داده‌ای مرتبط با اطلاعات هدف معیارسنجی (مطابق با زیربند ۱-۷-۳) است.

۱۴-۹-۳

معیارهای ارزیابی خدمات

service assessment criteria

برقراری ارتباط بین اهداف (مطابق با زیربند ۳-۱-۵) و شاخص‌های عملکرد (مطابق با زیربند ۳-۹-۶) است.

۱۵-۹-۳

هدف

منظور

objective

به زیربند ۳-۱-۵ مراجعه شود.

۱۶-۹-۳

پارامتر مرجع

سنجه مبنا

reference parameter

متغیر داده‌ای (مطابق با زیربند ۳-۹-۱۱) که برای تقسیم شاخص عملکردی (مطابق با زیربند ۳-۹-۶) استفاده شده است.

یادآوری ۱- پارامتر مرجع مطابق با هدف معیارسنجی خاصی است که به‌وسیله شاخص عملکردی خاص توصیف می‌شود. (به عنوان مثال میزان آب یا فاضلاب تصفیه شده، بار ورودی، فاضلاب یا کاربران وصل شده به شبکه فاضلاب به‌علاوه جمعیت معادل)

یادآوری ۲- در صورت معیارسنجی (مطابق با زیربند ۱-۱-۷-۳) کل خدمات (مطابق با زیربند ۳-۳-۷) آب آشامیدنی (مطابق با زیربند ۱-۲-۲-۳)، فاضلاب (مطابق با زیربند ۳-۲-۲-۱)، و سیلاب (۳-۲-۲-۴)، مخرج کسر (مقسوم علیه) بهتر است یک بعد از سامانه (مطابق با زیربند ۳-۹-۳) را نشان دهد. (به عنوان مثال: تعداد خدمات انشعابات (مطابق با زیربند ۳-۳-۳۷) کل طول خط لوله اصلی آب، هزینه سالیانه). این کار امکان مقایسه در طول زمان یا بین سامانه‌ها را فراهم می‌کند.

۱۷-۹-۳

پتانسیل بهبود

improvement potential

انحراف یک شاخص عملکردی (مطابق با زیربند ۳-۹-۶) از معیار (مطابق با زیربند ۳-۱-۱-۷) است. یادآوری- میزان انحراف را می‌توان از طریق اقدامات بهبود، کاهش داد.

۱۰-۳

مفاهیم مرتبط با اطلاعات

۱-۱۰-۳

اطلاعات

information

دانش مرتبط با اهداف، مانند حقایق، رویدادها (مطابق با زیربند ۳-۳-۲۲)، اشیاء، فرایندها (مطابق با زیربند ۳-۱-۷) یا ایده‌ها مشتمل بر مفاهیمی که در یک متن معین یک معنی ویژه دارد.

[منبع: زیربند 3.2.1 استاندارد 2018 ISO 8000-2]

۲-۱۰-۳

اطلاعات زمینه‌ای

اطلاعات پایه

context information

به زیربند ۳-۳-۱۰ مراجعه شود.

۳-۱۰-۳

اطلاعات مستند

اطلاعات مدون

documented information

به زیربند ۳-۱۳-۱ مراجعه شود.

قابلیت اطمینان

reliability

به زیربند ۱۴-۱-۳ مراجعه شود.

پیوست الف

(آگاهی دهنده)

اصطلاحات انگلیسی به ترتیب حروف الفبا

الف-۱ کلیات

استفاده از سیستم مفاهیم برای ترجمه اصطلاحات به سایر زبان‌ها مفید است. در هر حال، برای هدایت سریع‌تر در مستندات، جدول الف-۱ تمامی اصطلاحات را به ترتیب الفبای انگلیسی بر اساس شماره‌گذاری زیربندهای آنها ارایه می‌دهد.

جدول الف-۱ می‌تواند در جهت حمایت از هدایت مشابه در سایر زبان‌ها، ثبت شود.

الف-۲ اصطلاحات انگلیسی به ترتیب حروف الفبا

جدول الف-۱- اصطلاحات انگلیسی به ترتیب حروف الفبای انگلیسی

شماره زیربند	اصطلاح انگلیسی	اصطلاح فارسی
۱۰-۷-۳	accuracy	درستی
۱۹-۳-۳	affordability	استطاعت‌پذیری
۱۳-۹-۳	aggregated performance indicator	شاخص عملکرد کل
۲۸-۳-۳	alternative wastewater service AWWS	خدمات فاضلاب جایگزین
۲۷-۳-۳	alternative drinking water service ADWS	خدمات آب آشامیدنی جایگزین
۱۷-۵-۳	analysis	آنالیز
۱۲-۷-۳	assessment	ارزیابی
۱-۶-۳	asset	دارایی
۱۲-۵-۳	asset system	سیستم دارایی
۱-۱-۶-۳	asset type	نوع دارایی
۹-۷-۳	audit	ممیزی
۲۱-۳-۳	availability	قابلیت دسترسی
۱-۸-۴-۳	baseline water efficiency indicator	شاخص کارایی آب مبنای
۱-۲-۲-۲-۳	basic on-site domestic wastewater	بخش اصلی فاضلاب خانگی در محل
۵-۲-۳	basic technology	فناوری پایه
۲-۱-۱-۷-۳	benchmark	معیار محک
۱-۱-۷-۳	benchmarking	معیارسنجی محکزنی

শماره زیربند	اصطلاح انگلیسی	اصطلاح فارسی
۱-۱-۱-۷-۳	benchmarking object	هدف معیارسنجی هدف محکزنی
۴-۱-۱-۷-۳	benchmarking partner	شرکت کننده معیارسنجی شرکت کننده محکزنی
۴-۱-۷-۳	biodegradation	تخرب زیستی
۱۲-۱-۳	business activity	فعالیت کسب و کار
۱-۱۲-۱-۳	business activity indicator (BAI)	شاخص فعالیت کسب و کار
۱۷-۱-۳	capability	توانمندی
۴۸-۳-۳	classification	طبقه‌بندی
۴۷-۳-۳	classify	طبقه‌بندی کردن
۵-۱-۱-۷-۳	clustering	خوشه‌بندی
۲-۱-۳-۱۲-۵-۳	combined sewer system	سامانه فاضلابروی ترکیبی سامانه فاضلابرو مختلط
۵-۸-۱-۳	community	اجتمع
۱۸-۱-۳	competence	شایستگی
۲-۸-۳	compliance obligation Admitted term legal requirement or other requirement	الزام تعهدی تکلیف قانون‌مداری
۱۳-۷-۳	confidence grade	درجه اطمینان
۳-۸-۳	conformity	انطباق
۳۷-۳-۳	connection	انشعاب اتصال
۵۷-۳-۳	consequence	پیامد
۳۰-۳-۳	containerized drinking water admitted term packaged water	آب آشامیدنی در ظروف بسته‌بندی شده آب بسته‌بندی شده
۱۰-۳-۳	context information	اطلاعات زمینه‌ای اطلاعات پایه
۴-۹-۳	continual improvement	بهبود مداوم
۵-۸-۳	correction	اصلاح
۶-۸-۳	corrective action	اقدام اصلاحی
۳۸-۳-۳	coverage	پوشش
۵۴-۳-۳	crisis	بحran
۵۵-۳-۳	crisis management plan	طرح مدیریت بحران
۱۱-۹-۳	data variable	متغیر داده‌ای
۳-۱-۱-۷-۳	devision from benchmark	انحراف از معیار

شماره زیربند	اصطلاح انگلیسی	اصطلاح فارسی
۳-۱-۷-۳	disintegration	تجزیه تلاشی
۱-۳-۱-۷-۳	dispersion	پراکنده‌گی پراکنش
۱۳-۱-۳	documented information	اطلاعات مستند اطلاعات مدون
۱۴-۵-۳	drainline Admitted term drain line	خط زهکشی
۱-۲-۲-۳	drinking water	آب آشامیدنی
۱-۲-۱۲-۵-۳	drinking water distribution system	شبکه توزیع آب آشامیدنی
۲-۱۲-۵-۳	drinking water system	سامانه آب آشامیدنی
۱-۱-۳-۳	drinking water utility	واحد آب آشامیدنی
۱۴-۳-۳	effectiveness	اثربخشی
۱۵-۳-۳	efficiency	کارایی
۶-۸-۱-۳	environment	محیط زیست
۲۲-۳-۳	event	رویداد رخداد
۲۰-۳-۳	event detection	تشخیص رویداد
۶-۱-۷-۳	event detecting process EDP	فرایند تشخیص رویداد
۴۵-۳-۳	event identification table EIT	جدول شناسایی رویداد
۴۱-۳-۳	event indicator	شاخص وقوع رویداد
۴-۲-۲-۲-۳	excreta	فضولات
۷-۹-۳	explanatory factor	عامل توجیهی
۸-۲-۳	extreme flood volume EFV	حجم سیل استثنایی حجم سیل فرین
۱۳-۶-۳	failure	خرابی
۱۵-۶-۳	failure data	داده‌های خرابی
۱۴-۶-۳	failure rate	نرخ خرابی
۷-۲-۳	flooding	سیل زدگی آب گرفتگی بیرون زدگی (فاضلاب)
۶-۲-۳	flushable product	محصول قابل شستشو
۱-۷-۲-۳	fluvial flooding	سیل رودخانه‌ای
۲-۲-۲-۲-۳	foul wastewater	فاضلاب متعفن
۱۵-۱-۳	full-time equivalent	معادل تمام وقت

شماره زیربند	اصطلاح انگلیسی	اصطلاح فارسی
۳-۲-۲-۲-۳	grey water admitted term greywater graywater	آب خاکستری
۳۹-۳-۳	hazard	مخاطره خطر
۱-۴۰-۳-۳	hazardous event	رویداد مخاطره‌آمیز
۱-۵-۱۲-۵-۳	high-flow conveyance system	سامانه انتقال جریان زیاد
۱۷-۹-۳	improvement potential	پتانسیل بهبود
۵۲-۳-۳	incident	پیشامد حادثه
۱۰-۹-۳	indicator	شاخص
۴۴-۳-۳	influence matrix table IMT	جدول ماتریس تاثیر
۱-۱۰-۳	information	اطلاعات
۹-۱-۳	infrastructure	زیرساخت
۸-۵-۳	inspection	بازرسی
۹-۲-۳	integrated river basin management	مدیریت یکپارچه حوضه رودخانه
۵۳-۳-۳	interruption	وقفه
۷-۵-۳	investigation	بررسی
۲-۱-۷-۳	land treatment	تصفیه زمینی
۸-۳-۳	level of service	سطح خدمت
۲-۶-۳	life cycle cost	هزینه چرخه عمر
۲-۵-۱۲-۵-۳	low-flow conveyance system	سامانه انتقال جریان کم
۹-۵-۳	maintenance	نگهداری نگهداشت
۲-۱-۳	management	مدیریت
۲-۵-۳	management of assets	مدیریت دارایی‌ها
۳-۱-۳	management system	سیستم مدیریت
۴۳-۳-۳	measurement	اندازه‌گیری
۸-۷-۳	monitoring	پایش
۴-۸-۳	nonconformity	عدم انطباق
۵-۱-۳	objective	هدف منظور
۴-۱۲-۵-۳	on-site system	سامانه در محل
۱۶-۵-۳	on-site treatment system	سامانه تصفیه در محل
۱۰-۵-۳	operation	بهره‌برداری
۱-۱-۱۶-۱-۳	operational plan	طرح عملیاتی

শماره زیربند	اصطلاح انگلیسی	اصطلاح فارسی
۲-۸-۱-۳	operator	بهرهبردار
۱-۱-۳	organization	سازمان
۱۱-۱-۳	outsource	برونسپاری
۱-۹-۳	performance	عملکرد
۲-۹-۳	performance category	طبقه‌بندی عملکرد
۶-۹-۳	performance indicator	شاخص عملکرد
۸-۹-۳	performance indicator comparison	مقایسه شاخص عملکرد
۹-۹-۳	performance indicator system	سیستم شاخص عملکرد
۲-۷-۲-۳	pluvial flooding admitted term surface runoff flooding	سیلاب سطحی
۳۵-۳-۳	point-of-collection	محل جمع‌آوری
۳۱-۳-۳	point-of-delivery	محل تحویل
۳۶-۳-۳	point-of-discharge	محل تخلیه
۳۲-۳-۳	point-of-use	محل مصرف
۴-۱-۳	policy	خط مشی
۱۸-۳-۳	price	قیمت
۲-۷-۳	procedure	روش اجرایی
۱-۷-۳	process	فرایند
۵۰-۳-۳	quality	کیفیت
۱-۲-۳	rain water admitted term rainwater	آب باران
۹-۶-۳	rate of return	نرخ بازگشت
۳-۲-۲-۳	reclaimed water admitted term reused water recycle water non- drinking water	آب بازیافتی پساب آب بازچرخانی آب غیرقابل آشامیدن
۵۶-۳-۳	recovery	بازیابی
۱۶-۹-۳	reference parameter	پارامتر مرجع سنجه مینا
۱-۴-۸-۱-۳	registered user	کاربر ثبت شده
۱۱-۵-۳	rehabilitation	بازسازی بهسازی بازتوانی
۱۷-۶-۳	rehabilitation rate	نرخ بازسازی نرخ / بهسازی نرخ بازتوانی

اصطلاح فارسی	اصطلاح انگلیسی	شماره زیربند
مقام صلاحیت‌دار مربوط	relevant authority	۱-۸-۱-۳
قابلیت اطمینان (دارایی / فرایند)	reliability <asset/process>	۱۹-۵-۳
قابلیت اطمینان (اطلاعات)	reliability<information>	۱۴-۱-۳
نوسازی	renovation	۲-۱۶-۶-۳
تعمیر	repair	۱-۱۶-۶-۳
جایگزینی	replacement	۳-۱۶-۶-۳
الزام	requirement	۱-۸-۳
باقیمانده	residue	۴-۲-۳
نهاد مسئول	responsible body	۳-۸-۱-۳
محدودیت	restriction	۲۳-۳-۳
ریسک	risk	۶-۱-۳
روابط	runoff	۲-۲-۳
سامانه فاضلاب‌روی بهداشتی	sanitary sewer system	۱-۱-۳-۱۲-۵-۳
خدمت	service	۷-۳-۳
خدمت‌رسانی		
موافقتنامه خدمت	service agreement	۱۶-۳-۳
منطقه خدمت	service area	۹-۳-۳
معیارهای ارزیابی خدمات	service assessment criteria	۱۴-۹-۳
عمر مفید	servive life	۱۱-۶-۳
تهنیشنی	settling	۵-۱-۷-۳
استفاده قابل توجه آب	significant water use	۱-۲-۴-۳
ویژگی	specification	۸-۸-۳
صاحب‌نفع	stakeholder	۸-۱-۳
گروه‌دار	Admitted term	
طرف ذی‌نفع	interested party	
سیلاب	stormwater	۴-۲-۲-۳
آب سطحی		
مدیریت سیلاب	stormwater management	۱-۱-۵-۳
مدیریت آب سطحی		
سامانه سیلاب	stormwater system	۵-۱۲-۵-۳
سامانه آب سطحی		
واحد سیلاب	stormwater utility	۲-۳-۳
واحد آب سطحی		
طرح راهبردی	strategic plan	۱۶-۱-۳
توسعه پایدار	sustainable development	۱۹-۱-۳
سامانه زهکشی پایدار	sustainable drainage system	۱-۱۲-۵-۳

شماره زیربند	اصطلاح انگلیسی	اصطلاح فارسی
۳-۹-۳	system	سامانه سیستم
۱-۱۶-۱-۳	tactical plan	طرح راهکنشی
۱۷-۳-۳	tariff	تعرفه
۱۰-۱-۳	technology	فناوری
۷-۱-۳	top management	مدیریت رده بالا
۵-۲-۲-۲-۳	trade effluent	پساب تجاری
۱۳-۵-۳	transmission main	خط انتقال اصلی
۴-۸-۱-۳	user	کاربر
۲-۲-۲-۳	wastewater	فاضلاب
۱-۳-۱۲-۵-۳	wastewater conveyance system admitted term wastewater transport system wastewater network	سامانه انتقال فاضلاب سامانه انتقال فاضلاب شبکه فاضلاب
۳-۱۲-۵-۳	wastewater system	سامانه فاضلاب
۱۵-۵-۳	wastewater treatment plant	تصفیهخانه فاضلاب
۲-۱-۳-۳	wastewater utility	واحد فاضلاب
۷-۴-۳	water efficiency	کارایی آب
۸-۴-۳	water efficiency indicator	شاخص کارایی آب
۹-۴-۳	water efficiency management plan WEMP	طرح مدیریت کارایی آب
۱۲-۴-۳	water efficiency management system WEMS	سیستم مدیریت کارایی آب
۱۳-۴-۳	water efficiency performance	عملکرد کارایی آب
۱۱-۴-۳	water efficiency policy	خط مشی کارایی آب
۴-۴-۳	water meter	کنتور آب آب سنج
۱-۴-۳	water usage	کاربری آب
۲-۴-۳	water use	استفاده آب
۳-۴-۳	water use review	بازبینی استفاده آب
۱-۳-۳	water utility	واحد خدمات‌رسان آب و آبفا
۲-۲-۱۲-۵-۳	waterworks	کارهای آبی
۱-۱-۱-۶-۳	wetland	تالاب

پیوست ب

(آگاهی‌دهنده)

روابط مفاهیم و نمایش ترسیمی

ب-۱ کلیات

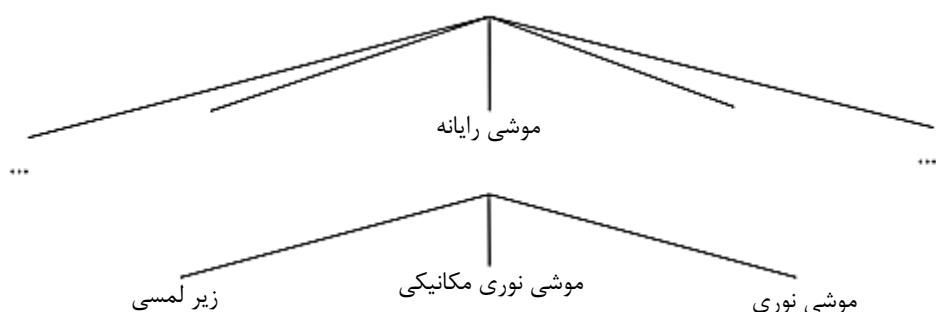
در کار اصطلاح‌شناسی، روابط مابین مفاهیم مبتنی بر تشکیل سلسله مراتبی از ویژگی‌های یک «گونه»، به نحوی که مختصرترین شرح یک مفهوم از طریق نام‌گذاری «گونه» آن و شرح ویژگی‌هایی که آن را از مفاهیم عام‌تر یا همتراز متمایز می‌سازد، صورت می‌گیرد.

در این پیوست، سه شکل از رابطه اولیه بین مفاهیم نشان داده شده است. رابطه عام و خاص (مطابق با بند ب-۲)، رابطه کل و جزء (مطابق با بند ب-۳) و رابطه وابستگی (مطابق با بند ب-۴).

ب-۲ رابطه عام و خاص

مفاهیم تبعی (خاص) در یک سلسله مراتب، تمامی ویژگی‌های مفهوم متبع (عام) را به ارث می‌برد و حاوی توصیف‌هایی از این ویژگی‌ها است که آن را از مفاهیم عام‌تر و مفاهیم همتراز، متمایز می‌سازد. به عنوان مثال رابطه «زیر موشی»، «موشی رایانه» و «قلم نوری»، مفاهیم مرتبط با ابزار نشانه‌گذاری هستند.

روابط «عام و خاص» به وسیله نمودار پره‌ای یا درختی بدون پیکان نمایش داده می‌شوند (به شکل ب-۱ مراجعه شود).

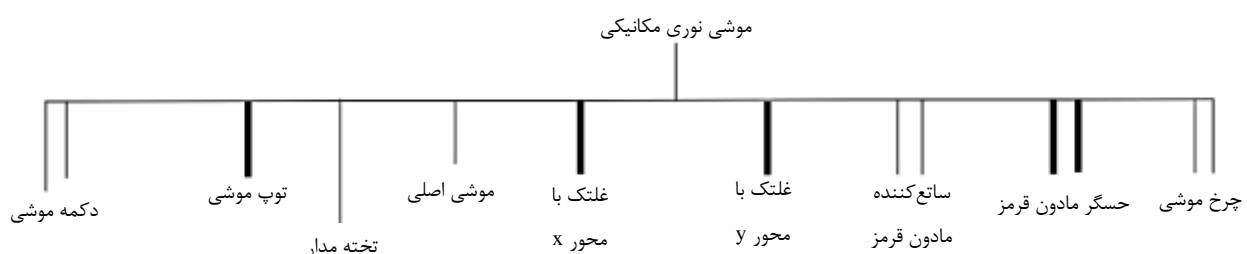
[منبع: زیربند 5.5.2.2.1 استاندارد ISO 704: 2009]

شکل ب-۱- نمایش تصویری نمودار رابطه (عام و خاص)

ب-۳ رابطه کل و جزء

مفاهیم تابعی (جزء) در سلسله مراتب، اجزای سازنده مفهوم متبع (کل) را تشکیل می‌دهند. برای مثال «دکمه موشی»، «توب موشی» و «چرخ موشی» را می‌توان به عنوان اجزاء مفهوم «موشی نوری مکانیکی» تعریف کرد. برای مقایسه، تعریف «رنگ» (یکی از ویژگی‌های احتمالی «دکمه موشی») به عنوان جزئی از «موشی نوری مکانیکی» مناسب نیست.

روابط کل و جزء با یک خط چنگکی بدون پیکان نشان داده شده است (به شکل ب-۲ مراجعه شود).

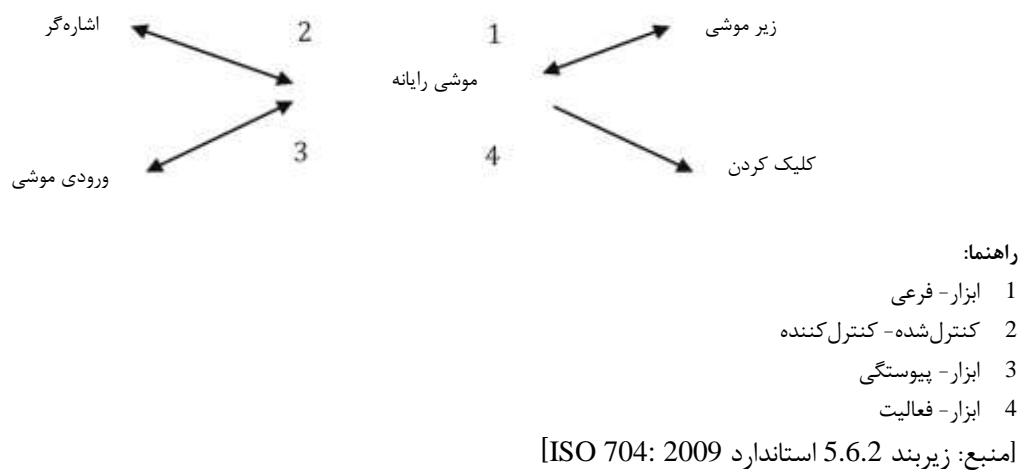
[منبع: زیربند ۵.۵.۲.۳.۱ استاندارد ISO 704: 2009]

شکل ب-۲- نمایش تصویری نمودار رابطه کل و جزء

ب-۴ رابطه وابستگی

روابط وابستگی نمی‌تواند صرفه‌جویی‌ای را که در توصیف رابطه‌های عام و خاص یا کل و جزء وجود دارد ارایه دهد، اما برای مشخص کردن ماهیت رابطه میان یک مفهوم و مفهوم دیگر در داخل یک سیستم، مفاهیم مفید هستند. مانند رابطه علت و معلول، فعالیت و مکان، فعالیت و نتیجه، ابزار و کارکرد، مواد و محصول.

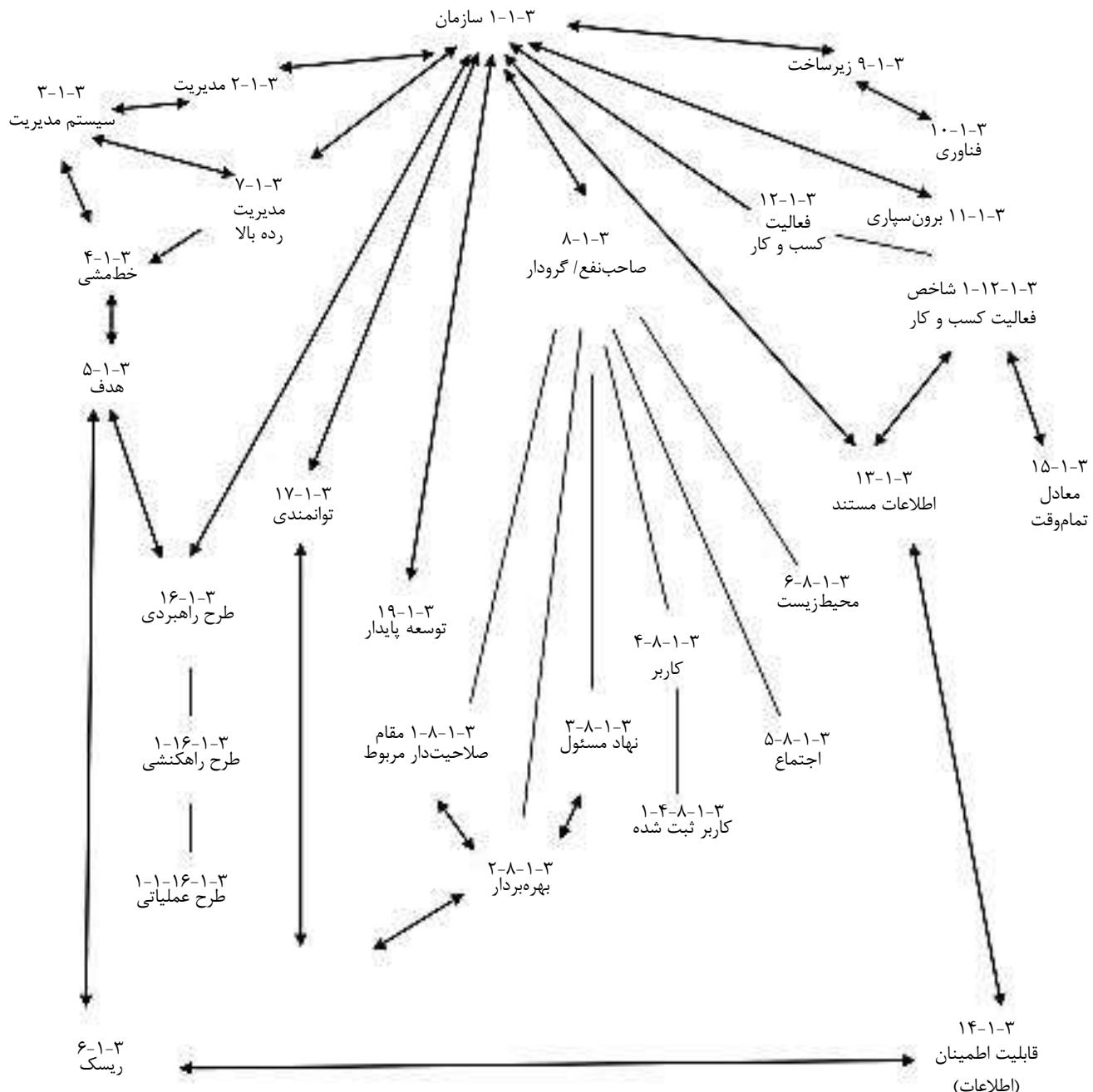
روابط وابستگی به وسیله خطی یا پیکان‌های جهت‌دار در دو سوی آن نمایش داده می‌شوند (به شکل ب-۳ مراجعه شود).

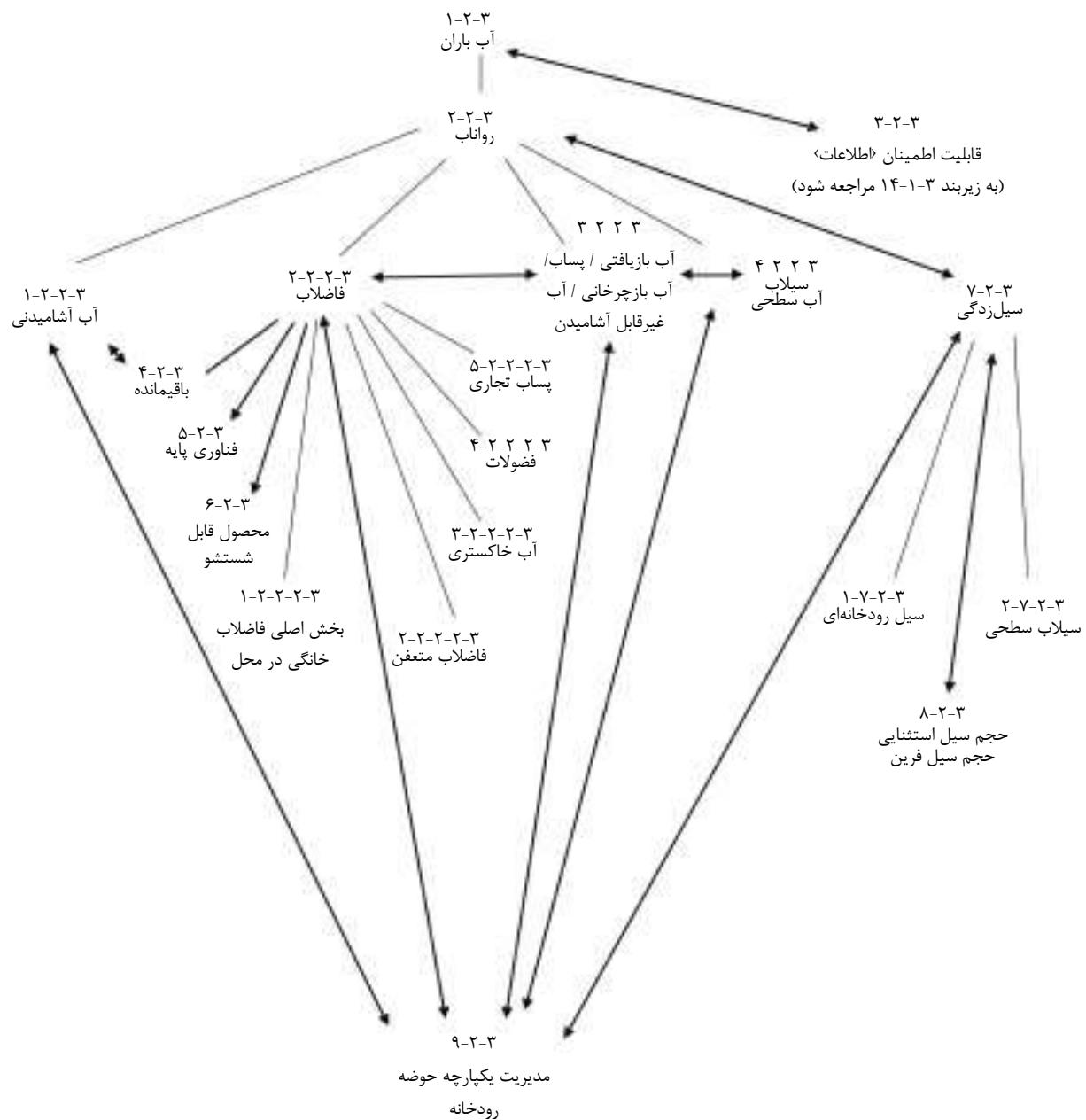
شکل ب-۳- نمایش تصویری نمودار رابطه وابستگی

ب-۵- نمودارهای مربوط به مفاهیم

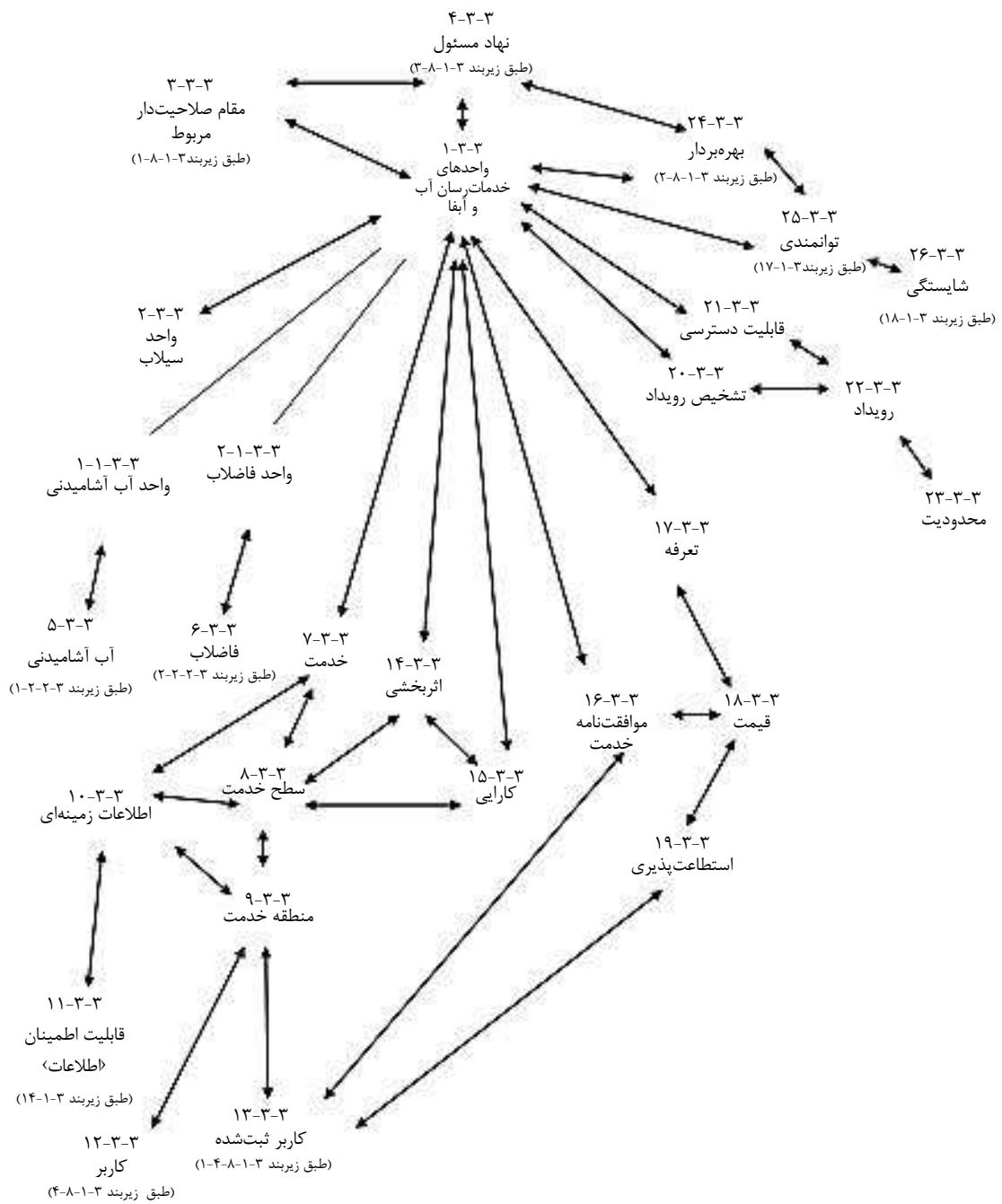
شکل‌های ب-۵ تا ب-۱۳، نمودارهای مفاهیم گروههای شماتیک را بر مبنای بندهای ۱۰-۳ تا ۱-۳ را نشان می‌دهند.

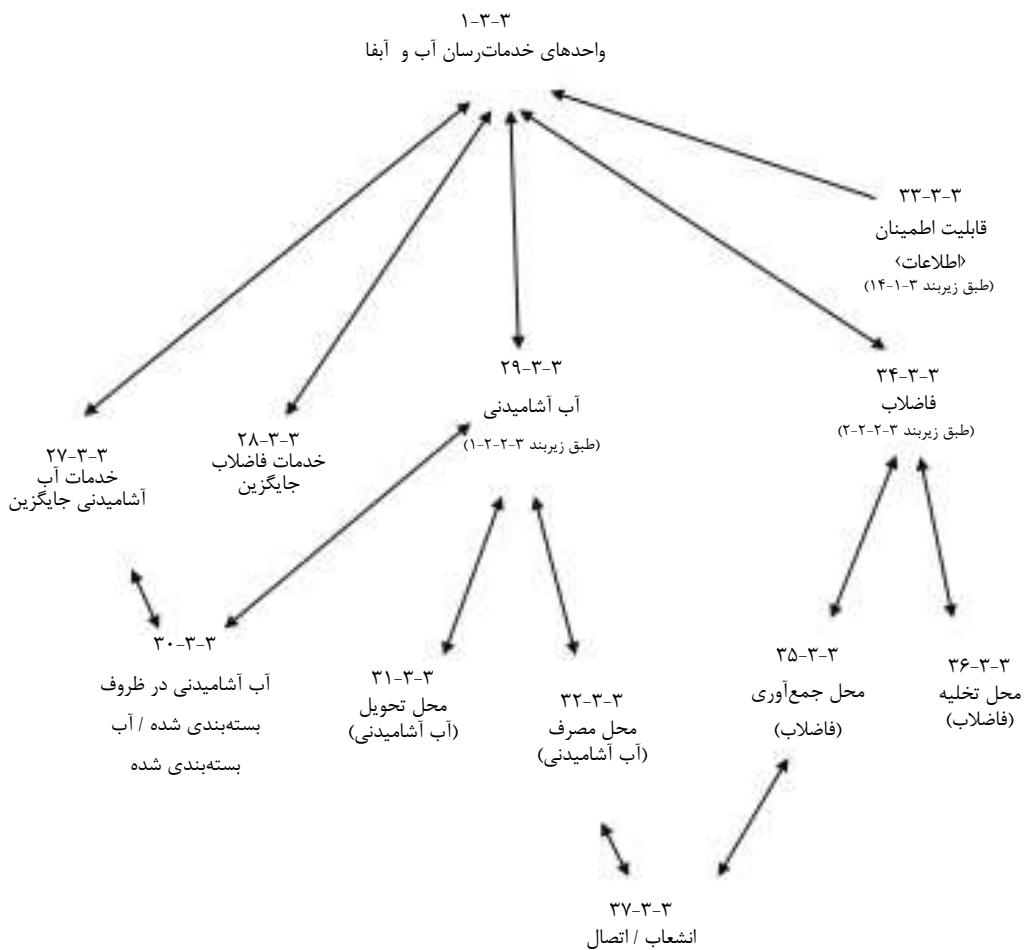
شکل ب-۴- مفاهیم زیربند ۱-۳ مرتبط با سازمان

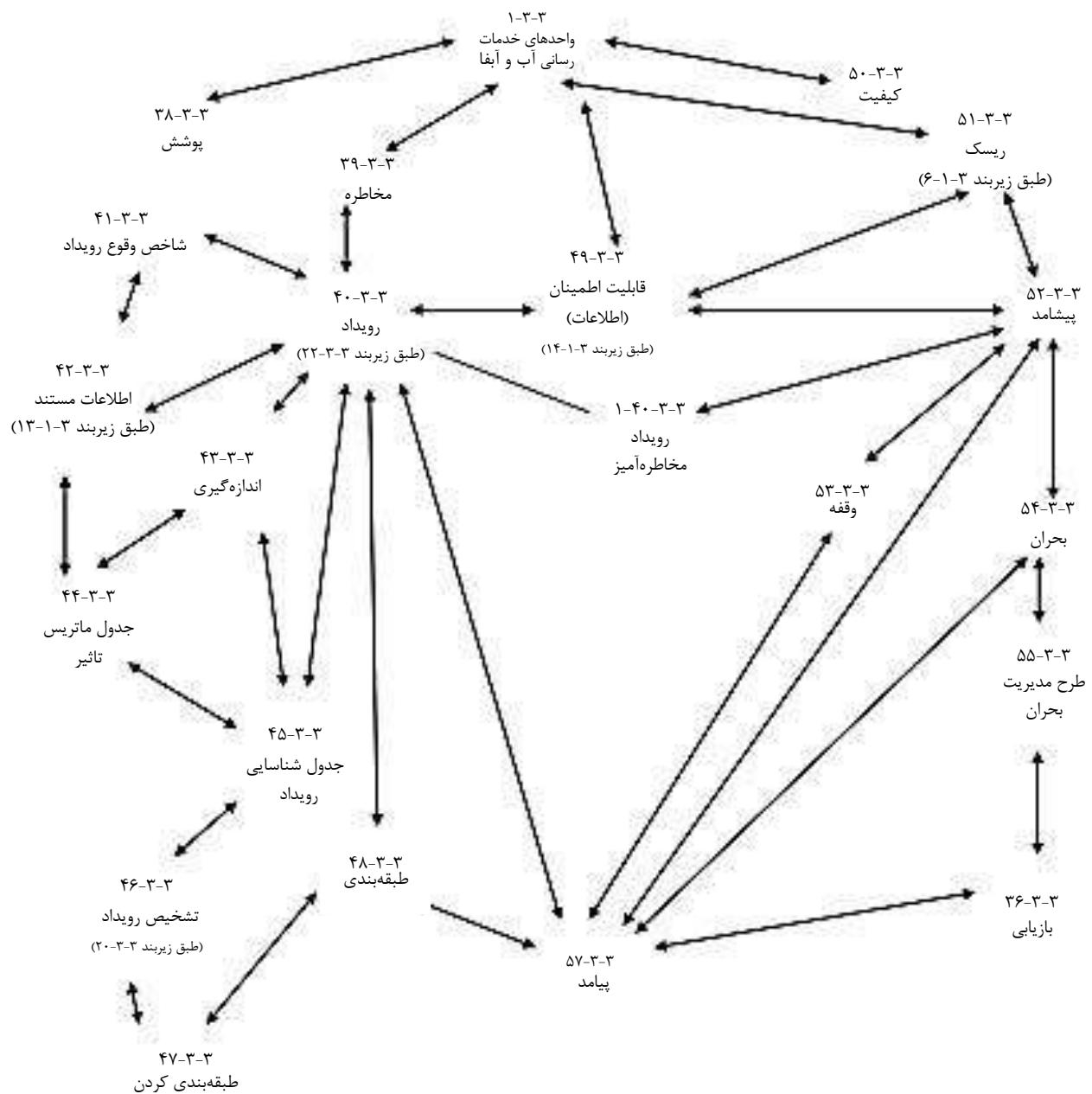
شكل ب-۵- مفاهیم زیربند ۲-۳ مرتبه با انواع آب و حجم آب

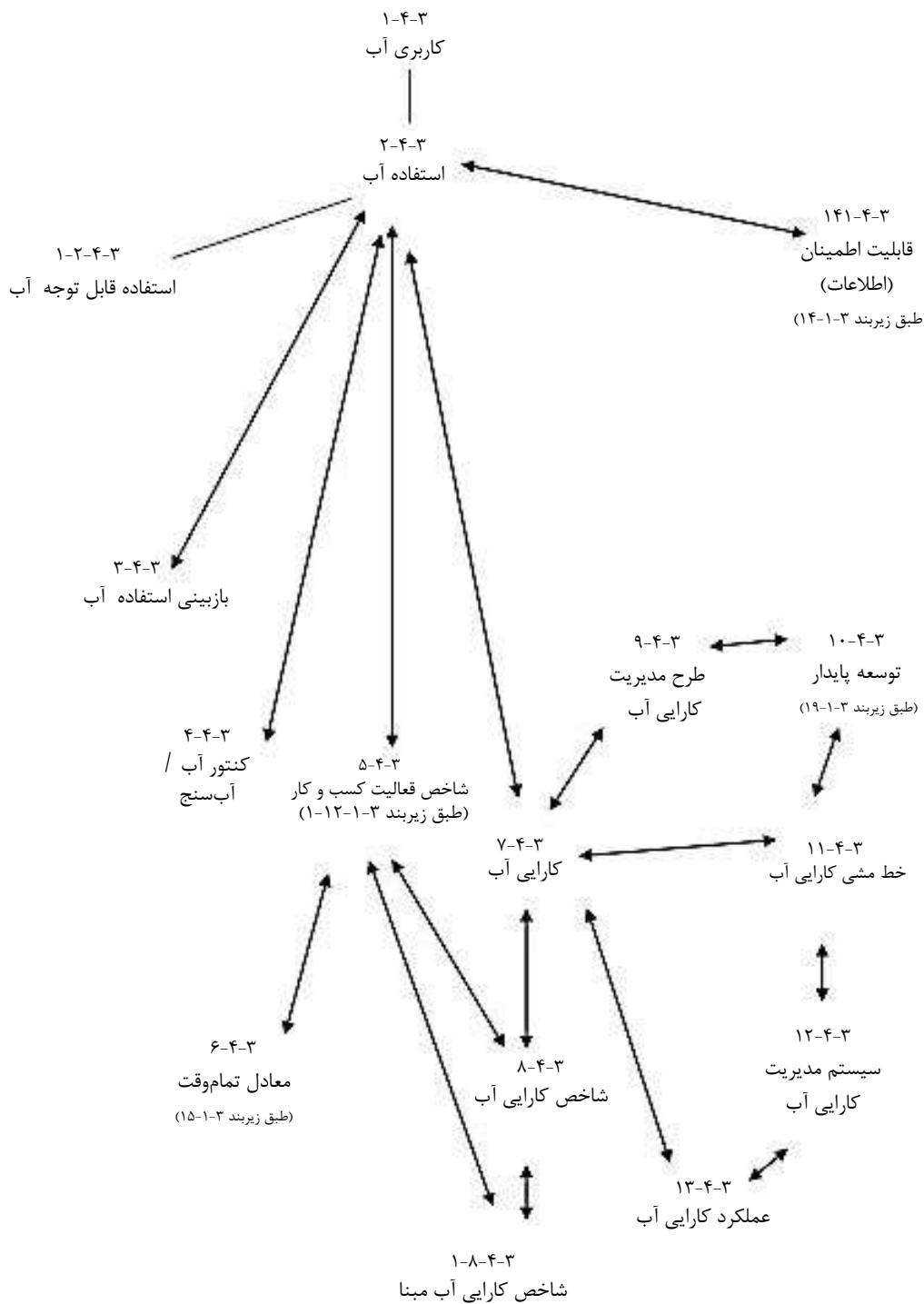
شکل ب-۶- مفاهیم زیربند ۳-۳ مرتبط با واحدهای خدمات رسان آب و آبفا

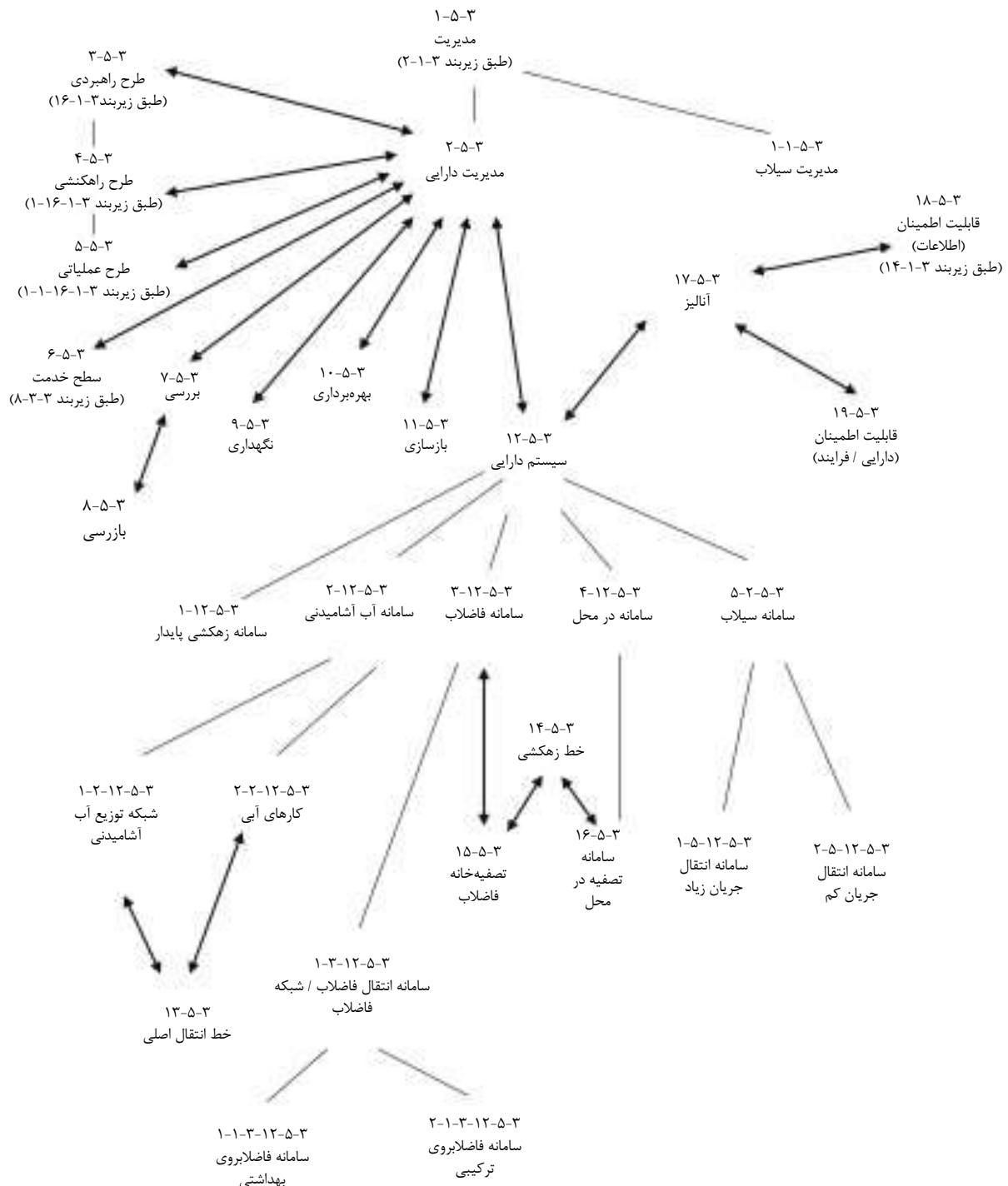
شكل ب-۶- مفاهیم زیربند ۳-۳ مرتبه با واحدهای خدمات رسان آب و آبفا- ادامه

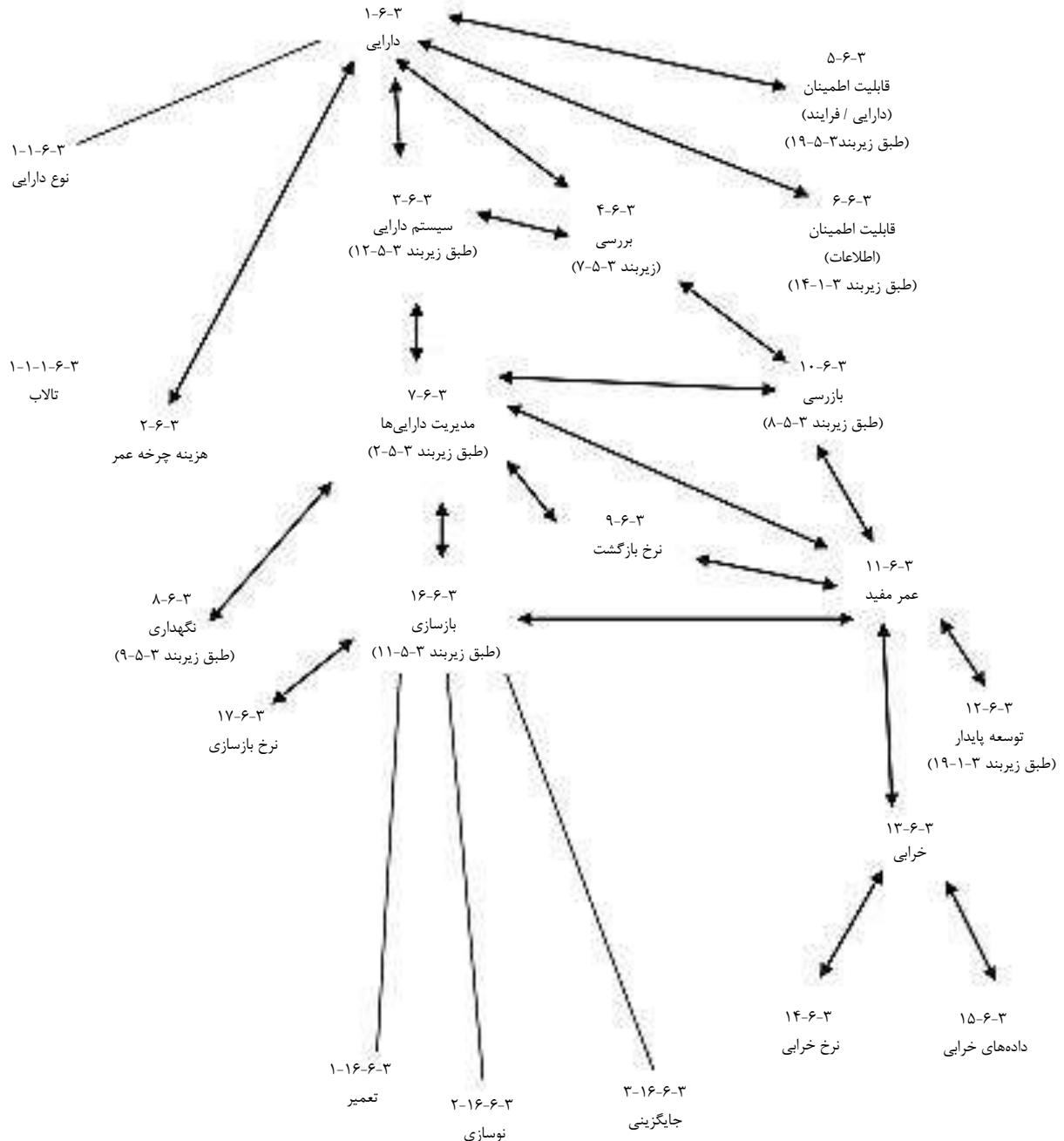
شکل ب-۶- مفاهیم زیربند ۳-۳ مرتب با واحدهای خدمات رسان آب و آبفا- ادامه

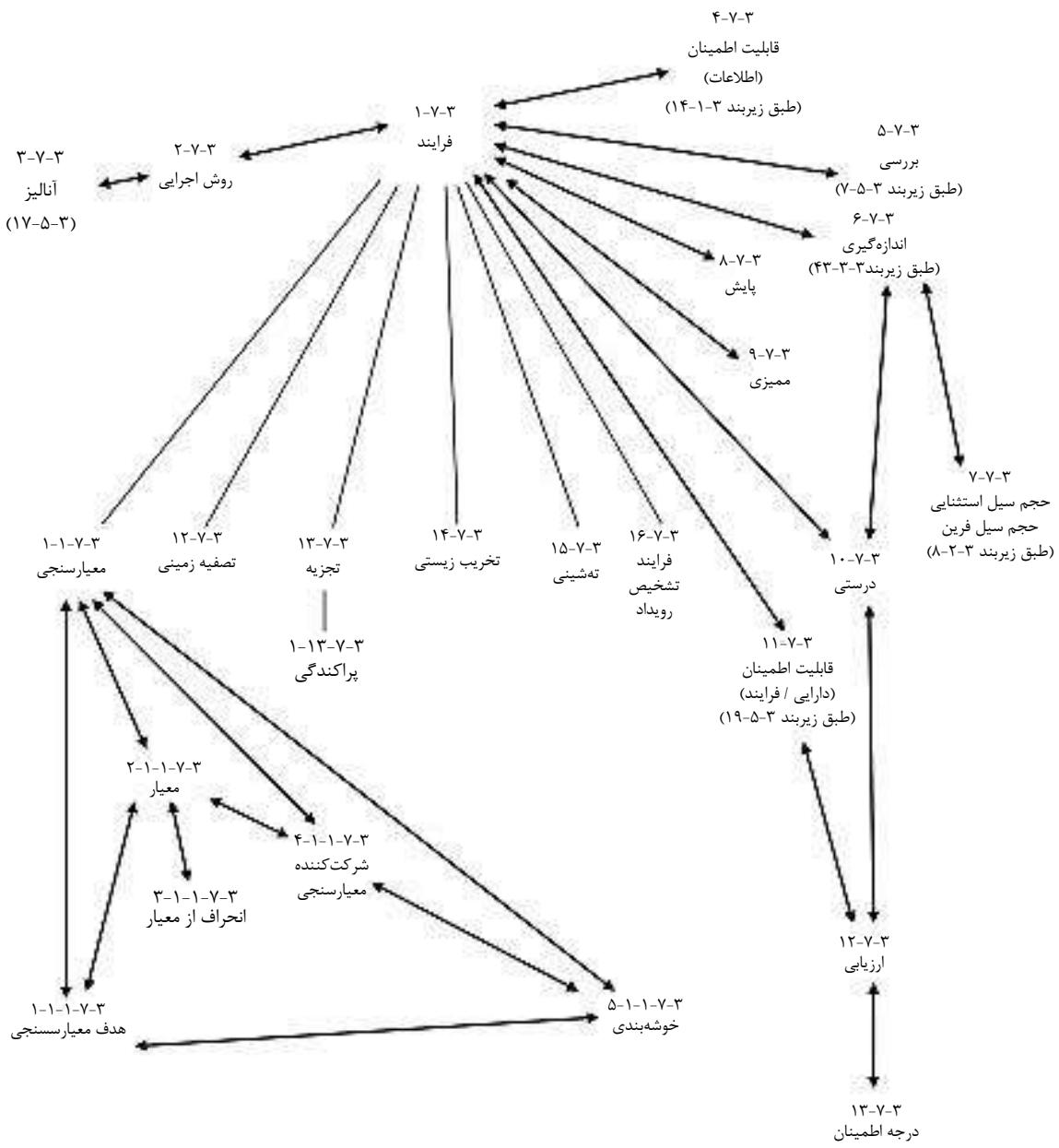
شکل ب-۷- مفاهیم زیربند ۴-۳ مرتبط با کاربرد آب

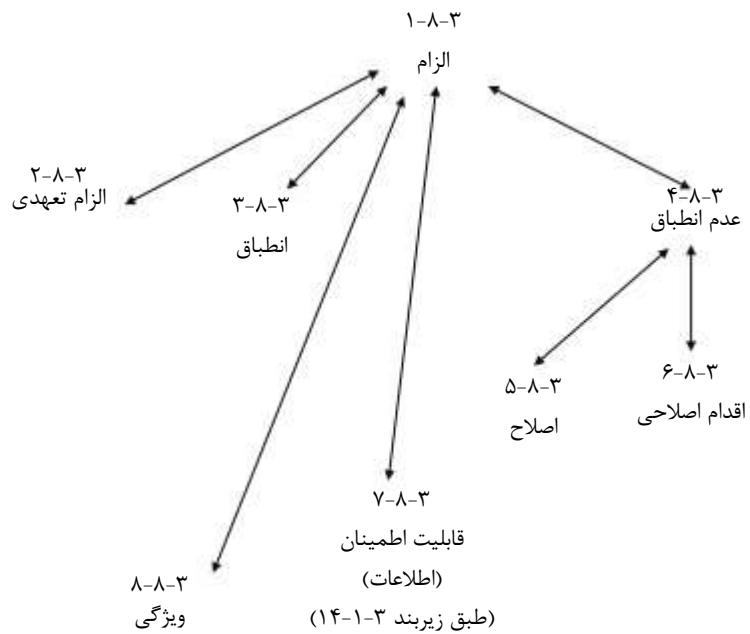
شکل ب-۸- مفاهیم زیربند ۳-۵ مرتبط با مدیریت دارایی‌ها و سیستم‌های دارایی

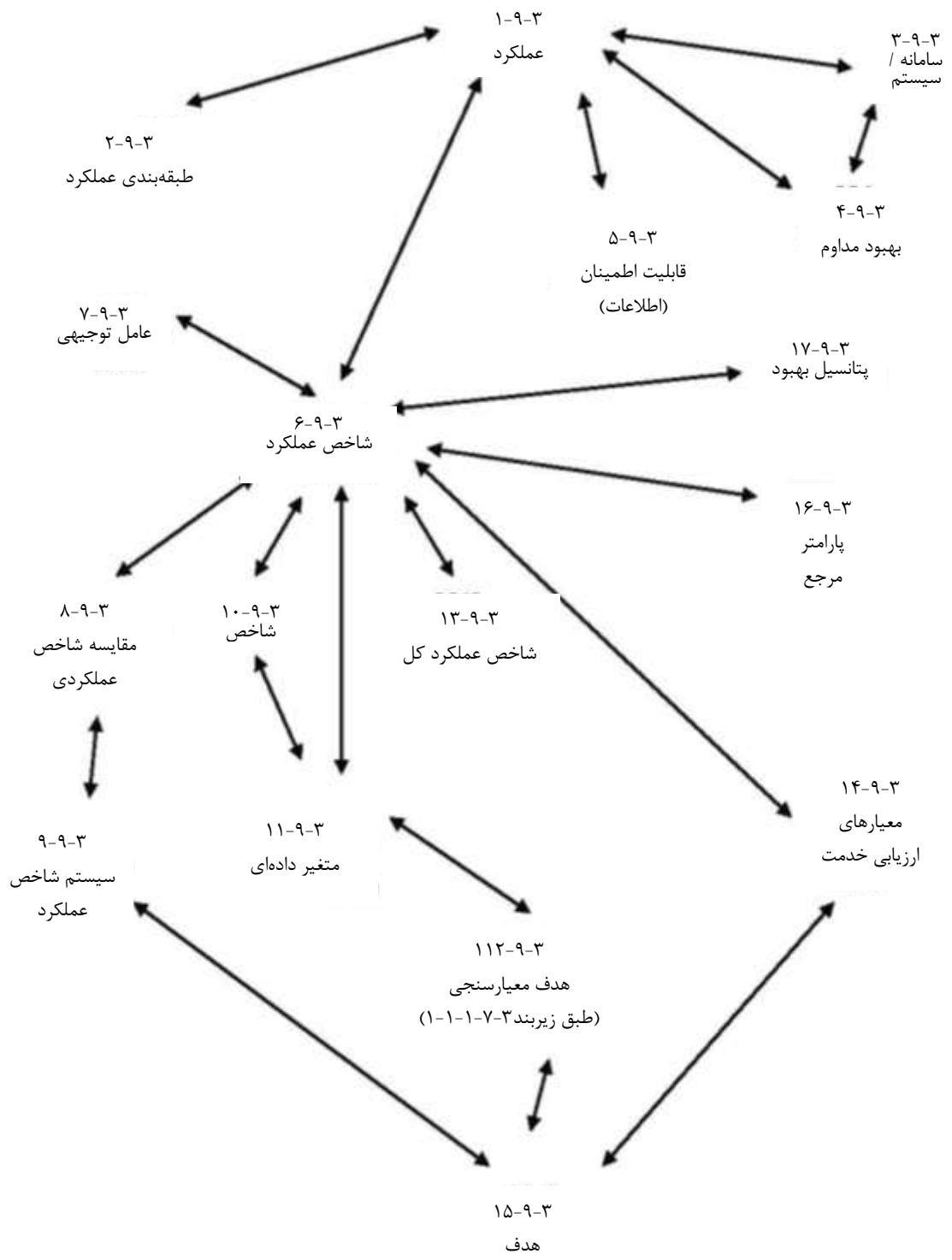
شکل ب-۹- مفاهیم زیربند ۳-۶ مرتبط با دارایی

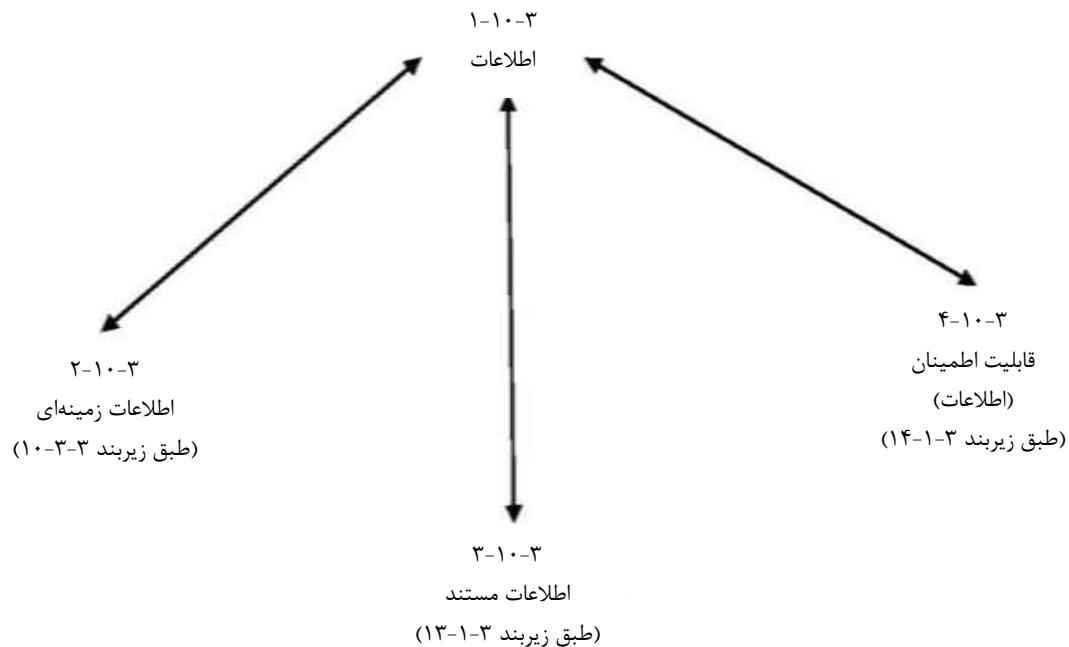
شكل ب-۱۰- مفاهیم زیربند ۷-۳ مرتبه با فرایند

شكل ب-۱۱- مفاهیم زیربند ۸-۳ مرتبه با الزام

شكل ب-۱۲- مفاهیم زیربند ۹-۳ مرتبه با عملکرد

شکل ب-۱۳- مفاهیم زیربند ۱۰-۳ مرتبط با اطلاعات

پیوست ت

(آگاهی‌دهنده)

تغییرات اعمال شده در این استاندارد در مقایسه با منبع

ت-۱ بخش‌های حذف شده

- یادآوری زیر در زیربندهای ۱-۱-۳، ۲-۱-۳، ۴-۱-۳، ۳-۱-۳، ۵-۱-۳، ۶-۱-۳، ۷-۱-۳، ۸-۱-۳، ۱۱-۱-۳، ۱۳-۱-۳، ۱۸-۱-۳، ۱۴-۳-۳، ۱-۷-۳، ۹-۷-۳، ۸-۷-۳، ۴۳-۳-۳، ۱-۸-۳، ۳-۸-۳، ۴-۸-۳ با توجه به عدم کاربرد در استاندارد ملی حذف شده است.

Note 3 to entry: For any ISO/TC 224 document that is an MSS, obtain the definition of this term from the latest edition of ISO/IEC Directives Part 1. Determine “Notes to entry” appropriate for the document's context.

– یادآوری زیر در زیربند ۱-۱-۳ با توجه به عدم تدوین استاندارد ذکر شده حذف شده است.

Note 4 to entry: For ISO/TS 24522, amend Note 2 to entry to read “For the purposes of this document the organization responsible for event detection (3.3.20) will usually be part of a wider organization [the water utility (3.3.1) responsible for the provision of drinking water (3.2.2.1)/wastewater (3.2.2.2) services (3.3.7)].”

– یادآوری زیر از زیربند ۱-۸-۱-۳ به عدم تدوین استاندارد ذکر شده حذف شده است.

Note 3 to entry: For ISO 24536 amend Note 2 to entry: “For a given stormwater utility (3.3.2), there can be several relevant authorities, which have jurisdiction in different domains.”

– یادآوری زیر از زیربند ۲-۲-۲-۳ به عدم تدوین استاندارد ذکر شده حذف شده است.

Note 2 to entry: For ISO 24536 add “Note 2 to entry: The definition of wastewater in this document also includes sanitary waste in undiluted form.”

– یادآوری زیر از زیربند ۳-۳-۲ به عدم تدوین استاندارد ذکر شده حذف شده است.

Note 5 to entry: For ISO/TS 24522 add the following Note 5 to entry to read “For the purposes of this document, ‘normal’ refers to what is expected.”

– یادآوری زیر از زیربند ۳-۴-۲ به عدم تدوین استاندارد ذکر شده حذف شده است.

Note 3 to entry: In ISO 24526 the portion of water use that is neither returned to a water source after being withdrawn nor available for reclamation is called "water consumption". Consumption occurs, for example, when water is lost into the atmosphere through evaporation or incorporated into a product or plant (such as a corn stalk) and is no longer available for reclamation.

– یادآوری زیر از زیربند ۳-۵-۲ به عدم تدوین استاندارد ذکر شده حذف شده است.

Note 2 to entry: In ISO 24510, ISO 24511 and ISO 24512 the term “asset management” is used to mean “management of assets”.

ت-۲ بخش‌های اضافه شده

یادآوری زیر به زیربند ۷-۳-۲ اضافه شده است.

یادآوری ۲- این واژه در فاضلابروها معادل بیرون‌زدگی به کار می‌رود.

کتابنامه

- [1] ISO/IEC Directives. Part 1 — Consolidated ISO Supplement — Procedures specific to ISO, Ninth edition, 2018
  - [2] ISO/IEC Directives. Part 2 — Principles and rules for the structure and drafting of ISO and IEC documents, Eighth edition, 2018
  - [3] ISO 472: 2013, Plastics — Vocabulary
  - [4] ISO 704: 2009, Terminology work — Principles and methods
  - [5] ISO 3534-2: 2006, Statistics — Vocabulary and symbols — Part 2: Applied statistics
  - [6] ISO 6107-1: 2004, Water quality — Vocabulary — Part 1
  - [7] ISO 8000-2: 2018, Data quality — Part 2: Vocabulary
- [۸] استاندارد ملی ایران- ایزو ۹۰۰۰:۱۳۹۶، سیستم‌های مدیریت کیفیت- مبانی و واژگان
- [۹] استاندارد ملی ایران شماره ۱۸۸۸۷-۱: سال ۱۳۹۳، مدخل‌های اصطلاح‌شناسی در استانداردها- قسمت ۱: الزامات کلی و مثال‌هایی از شیوه ارائه
- [10] ISO 12576-2: 2008, Thermal insulation products — Conformity control systems — Part2: In-situ products
- [۱۱] استاندارد ملی ایران- ایزو ۱۴۰۰۱:۱۳۹۷، سیستم‌های مدیریت زیستمحیطی- الزامات همراه با راهنمای استفاده
- [12] ISO 14224: 2016, Petroleum, petrochemical and natural gas industries — Collection and exchange of reliability and maintenance data for equipment
یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۱۶۰: سال ۱۳۸۸، صنایع نفت، پتروشیمی و گاز طبیعی- جمع‌آوری و تبادل داده‌های قابلیت اطمینان و نگهداری تجهیزات بر مبنای استاندارد ۲۰۰۶ ISO 14224: 2006، تدوین شده است.
  - [13] ISO 15686-1: 2011, Buildings and constructed assets — Service life planning — Part 1: General principles and framework
- [۱۴] استاندارد ملی ایران شماره ۱۶۹۱۷-۲: سال ۱۳۹۲، اطلاعات و اسناد- اصول و الزامات کارکردی سوابق در محیط‌های اداری دیجیتال- قسمت ۲: دستورالعمل‌ها و الزامات کارکردی برای سامانه‌های مدیریت سوابق دیجیتال
- [15] ISO 16484-2: 2004, Building automation and control systems (BACS) — Part 2: Hardware
- [۱۶] استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۷۲۹: سال ۱۳۹۷، کنترلهای آب برای آبیاری
- [17] ISO 17469-1: 2015, Document management — Strategy markup language (StratML) — Part 1: StratML core elements
- [۱۸] استاندارد ملی ایران شماره ۲۱۱۰۴: سال ۱۳۹۵، سیستم‌های مدیریت قانون‌مدار- راهنمایها
- [19] ISO 24510, Activities relating to drinking water and wastewater services — Guidelines for the assessment and for the improvement of the service to users

- [20] ISO 24511, Activities relating to drinking water and wastewater services — Guidelines for the management of wastewater utilities and for the assessment of wastewater services

یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۹۳۱: سال ۱۳۸۹، آب آشامیدنی و فاضلاب- فعالیت‌های مربوط به خدمات- راهنمایی‌هایی برای مدیریت واحدهای فاضلاب و ارزیابی خدمات فاضلابی با استفاده از استاندارد ISO 24511: 2007، تدوین شده است.

- [21] ISO 24512, Activities relating to drinking water and wastewater services — Guidelines for the management of drinking water utilities and for the assessment of drinking water services

یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۹۳۲: سال ۱۳۸۹، آب آشامیدنی و فاضلاب- فعالیت‌های مربوط به خدمات- راهنمایی‌هایی برای مدیریت واحدهای آب آشامیدنی و ارزیابی خدمات آب آشامیدنی با استفاده از استاندارد ISO 24512: 2007، تدوین شده است.

[۲۲] استاندارد ملی ایران شماره ۲۰۴۸۲: سال ۱۳۸۵، فاضلاب‌های مرتبط با آب شرب و فاضلاب- مدیریت بحران شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات آب و فاضلاب

[۲۳] استاندارد ملی ایران- ایزو ۵۵۰۰۰: سال ۱۳۹۳، مدیریت دارایی- مرور کلی- اصول و مجموعه اصطلاحات

[۲۴] استاندارد ملی ایران شماره ۱۳۲۴۶: سال ۱۳۸۹، مدیریت ریسک- واژگان

- [25] ISO Guide 82: 2014, Guidelines for addressing sustainability in standards

- [26] ISO/IEC Guide 51:2014, Safety aspects — Guidelines for their inclusion in standards

- [27] ISO/IEC IEEE 24765: 2010, Systems and software engineering — Vocabulary CEN documents

- [28] EN 752: 2017, Drain and Sewer Systems Outside Buildings — Sewer System Management

[۲۹] استاندارد ملی ایران شماره ۲۰۰۳۲: سال ۱۳۹۵، حفاظت از اموال فرهنگی - اصطلاحات و تعاریف عمومی اصلی

- [30] EN 15975-2: 2013, Security of drinking water supply — Guidelines for risk and crisis management — Risk management

[۳۱] استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۴۶۱: سال ۱۳۹۶، مهندسی فاضلاب- واژه‌نامه

- [32] Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. United Nations, Department of Economic and Social Affairs. <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld> (accessed 14 June 2018)

- [33] Sustainable Development Goals. United Nations Development Programme. <http://www.undp.org/content/undp/en/home/sustainable-development-goals.html> (accessed 14 June 2018)

- [34] Saxena K .B. Capabilities versus Competence: How are they Different? 23 November 2014. <https://www.linkedin.com/pulse/20141123155439-7430899-capabilities-versus-competence-how-are-they-different/> (accessed 14 June 2018)
- [35] Guidelines for drinking-water quality, fourth edition. World Health Organization. <http://www.who.int/watersanitationhealth/publications/2011/dwqguidelines/en/> (accessed 14 June 2018)
- [36] Water safety plan manual (WSP manual) — Step-by-step risk management for drinking-water suppliers. World Health Organization; International Water Association. http://www.who.int/water_sanitationhealth/publications/publication_9789241562638/en/ (accessed 14 June 2018)
- [37] Organisation for Economic Co-operation and Development. *OECD Core Set of Indicators for Environmental Performance Reviews: A synthesis report by the Group on the State of the Environment*. Environment monographs Number 83. Paris: OECD, 1993. ISSN 1022-2227

shaghool.ir